

Yesu Tēnlēhε pe tēŋ nkāy tē faale wo

Yāhā yē wāter wīi ke Yrā wākē ne pe Yesu tēnlēhε kē

¹ Ta naambiyā Tohofile, Yesu tuu fe yir, u naa nawee-klaha kai- busāā ne, ma maha naa yēkā wūhū pye, ma cā ba dugu ga yāhāyīŋ na. Koo ngīi byε kē, tē yrūhū wāā ma kē ta saba cir laam wo. ² Per gii Yesu tuu ga ka yāhāyīŋ na, u kānyārwai mpāy tuu ba yāŋ yi, koo per u pe ta u tēnlēhε ma pe klaha ta Yāhā Yrā Fānga kāmāy na. Tuu loo pye wa, Yāhā n u ta u n dugu ga yāhāyīŋ na.

³ Tuu fεngbān tii sya ma ku, loo kur ye, u n ba naa u ya yar u tēnlēhε na, ma kānkai- sroŋ pye pe waha cā pe yee, u yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye cīinde. Plii gbeesīi tuu pye wāyi ne pe na, ma naa Yāhā Yai wīi pāā pe ye. ⁴ Per gaa u pye pe ne, ma ba pe klaha ta nde ne ma yee: «Ta Tuhufua tuu yē tēr kla gii wāwāā wīi ne faa ye kē, koo kla ma yee ke sē yāā wa ye ye ye, ya' a n yi kāā Yurusalēm wo ye, -ye ke sēŋ! ⁵ Nsān woo nawee tāā yi loho wo, ndoo -sē ga ye tāā Yāhā Yrā ne plii nde na.» ⁶ Mpāy pe ba pe ya wāā ta Yesu tāy, pe n u yey ma yee: «Yīŋfua, yagaa la, taa ga Yiisrε terfa kar sya yaha nampay fānga koho wo?» ⁷ Yesu n pe yē wāā sya ma yee: «Ke per wācāŋ tesē le yale ne, ye kalaa wee le na ye. Yāhā ya kē, ke koo per ta tesē le yale ne, ke laam wātaŋ. ⁸ Tee yai lii ne loo ne nde: Yāhā Yrā ga ba tege dye ye laam wo. Loo nde ga ba fānga wāā ye kē, ye n ka ye ga naa ta yē kaplāŋ tōr nawee- ye tesē kai- nkāy byε ne tē pye tēr. Yii mpāy tee ke yāā yīnde ne, ma maha ke yāā luhu, ye ga ba naa koo ngīi byε tōr

Yurusalēm wo, Yude kui byε ne, Syamari kui ne, deydey kui byε ne kântraha nge na.»

Yesu kuã yir tεr yāhāyīŋ na

⁹ Yesu tuu loo pãã wa, Yāhā fānga n ta u n kuã yir tεr fãã, yāhāyīŋ kuε ye pe tēnlēhε byε yīnde na, pe n yεr ma u waha yāŋ n wãã, u n sya ga paha yāhāyīhā gaa na pe na. ¹⁰ Pe sē yāã yīntar gε gbe kãã wa yāhāyīŋ wāyāŋ na ye, nayrefirfa syām mpāy syi n fer gbe yi pe tãy, ¹¹ ma pe pye ma yee: «Galεε naam! Le ma mii ye n yεr yāhāyīŋ tēŋ n yāŋ? Tee u Yesu wātεr yāã mii, u wādur ga ba nii ke syí.»

¹² Kai- ngī -sē pye yāŋ gaa yīŋ na pe n yee wolifyε katyir fla yāŋ. Ke fla pye Yurusalēm tãy tūntūn ya. Pe tēnlēhε, pe pe naam syām mii kaplāŋ luhu wa, pe n yir ke yāŋ yīŋ na, ma dur ga Yurusalēm wo.

Yuda Syikaryote draha gbefua

¹³ Pe ga dye Yurusalēm wo, pe ga dugu dye gbegbaha yīŋ nwongbāŋ gaa wo. Yesu kāndeyārfa yawāhā fla ba kē ke ne. Mpāy pe ba pe ya wãã, pe myar nde: Pyar, Nsān, Syake, Andere, Filipe, Tema, Bateremi, Matεhε, Alefε dya Syake ne, Syimu Selote, Syake dya Yudi ne. ¹⁴ Ca mpāy bya pye ke fla na, Yesu nahafua Maari ne, tesē Yesu cīifa bya ne. Pe byε naa pe ya wãã yīmbui nen na, ma naa n pãã Yāhā ne yalebyε.

¹⁵ Per gaa, pe n ba pe ya wãã peplii wāŋ syi, ma pe ya wānihi yāã nawee- gbeekuay. Pyar n yir yεr pe telai wo ¹⁶ ma pe pye: «Wo nna, yii mpāy tee Yesu ta ye Yatεr, kai- ngī ke pye ngī, le sē pye wākuātεr wī mii le sē pye ye. Yuda wii tuu sya nii tεrfua Yesu napī- yaha ye, pe n ga u yigi, Yāhā Yrā bii u wī cãã yar wo faale wādyaha Dawide na, u n le yrūhū le yaha Yāhā sabangbāŋ wo. ¹⁷ Yuda pye wo nklāŋ wo, ma ba u tēn lay yāã. ¹⁸ Yuda tuu -sē loo

kapee pye Yesu na, ma wale lii yāã loo kur ye, u tar sya le ne. Naniicã n u yigi, u n ga tege too yīṅ ne, ma lar waa crāhã yi u ya kē. ¹⁹ Yurusalemfa bye n le luhu, ma myaha taha te tar na pe yor wo ma yee: Hakēledam, ke yīntaha kē, ntōr tar. ²⁰ Yāhã sabangbāṅ wo, Yāhã wāsey yay fla wo, kapān laa ma, le yrūhū yaha ma yee: «U kaha ke too, nawee nen gē ma n nii ke wo ye.» Le maha ma le yrūhū yaha ma yee: «Waa ter u u draha gbe.» ²¹⁻²² Mpāy pe naa n taha wo na, ma gbe Yīṅfua Yesu wātāã cāã na loho wo Nsān ye, ma ba waa u wākuāyirtēr yale na yāhāyīṅ na, poo waa yai u Yuda draha gbe. Ufua tuu yāã yīnde ne, Yesu yir gbã wo, ma dur ba yrāṅ na gbaafa ye, u ga ba naa loo tōr nawee- ye wo wāṅ syi dyaṅ.»

²³ Pe n naam syām mpāy yāṅ yi: Matyase ma suhu Yosēfe wii ne pe naa n yee Gbarsabaha, pe maha naa u yee Yituse. ²⁴ Pe Yesu kāndeyārfa bye n yīmbui wāã le, ma Yāhã nar ma yee: «Yīṅfua, mboo wii, ma'a nawee yāã, ma ne u laam wūhū bye yāã gbaa na, wo yar nde ne: ²⁵ Le nde Yuda le kē, ma yūhū kāã draha gii wo raa wāã u kē, ma ka u ya ya draha wo kii tuu ma yagaa. Naam syām mii mii, too yar ma na, wii raa yāṅ yi, u n ga Yuda draha gbe, ma n waha u leḥe ma wī ne nawee- ye, u yar wo na.»

²⁶ Loo kur ye pe n ntīhī syāṅ wāã miy: Nen nde Matyase myaha wī, nen nde Yosēfe myaha wī. Matyase myaha wī loo n cāã too. Pe n Matyase ta u Yuda draha wo.

2

Yāhã Yrã wāpaṅ

¹ Yiifee- gbar gii pe naa n yee pāānkōti, ke per ba nō, Yesu kāndeyārfa bye n pe ya wāã pe peplii yawāhã saha wo. ² Gbleṅ gaa ter n ba fe gbe yi yāhāyīṅ kuē ye. Gbleṅ gii ma'a luhu ke ye, maa yee teflahangbāṅ ke n gbã. Ke n

gble ba dye taha pe na ke nwoŋ wo, ke n nii gbleŋ fla ya. ³ Pe Yesu kāndeyārfa n yān ma yāã mii naa yīnkāmbēhe dyaŋ ke wāã ta, ma nii n tar blayblay. Ke sē -sē maha wee cīinde naawraŋ ye. Ke n ba fe cāān, ma too pe bye na nanem. ⁴ Yāhā Yrā n dye pe laam wo, ma pe nanem ta pe n nii yor tee nanerj pāã gbēgbē, yor tii gē pe sē cā yāã faale wo ye.

⁵ Teebēhe bye Yiifēe- mpāy pe naa Yāhā ke, pe bye ba pe ya wāã Yurusalem wo koo per, ke pāānkōti gbar wī na. ⁶ Ke gbleŋ ke yi ke syi, pe n ga pe ya wāã ta ke fla na. Laa n pe fe gbe, ma ga ta tēr. Pe laam wo nawee nawee woo, ma naa n luhu u klo yor ye Yesu kāndeyārfua waa yē na, le n yē kā pe na. ⁷⁻⁸ Le n kacān faha pe kē, pe yīnde n yi too pe na, pe n nii n yee: «Galēle gbentee nen nawee- sē na Yesu kāndeyārfa ne? Ah pe pye gē pye mii, wo bye n nii wo kui yor luhu pe yē wo wii wuhu na? ⁹ Too yer mii, wo laam wo Patifa ma, Madefa ne, Lamitefa ne, Otamifa ne, Yudēfa ne, Kapadafa ne, Pōnfā ne, Yasyifa ne, ¹⁰ Firsyifa ne, Pāāfilefa ne, Syiptefa ne, Lebi kānkāyaha ngaafa ne kii ke crā Syirē na, ma suhu Wōrmefa ne, Kartifa ne ma suhu Arabifa ne. Wo laam wo mpāy ma pe see Yiifēe-, mpāy ter -sē maha ma pe pe ya le Yiifēe- kānde wo. ¹¹ Wo wānihi naa bye ne, wo bye -sē n luhu pe Yāhā kangbāhā pāã wo yor wo wii wuhu na.»

¹² Loo n fihī ga pe laam sroŋ wō, pe n nii, lii gē pe n ga, pe sē le cā ye, ma nii pe ya yey ma yee: Nde yīntaha gē kē lii ne?

¹³ Pe laam wo, mpāy ter -sē maha pye, pe naa Yesu kāndeyārfa lēr ma naa n yee: «Ye cā la, sēm me pe tēr pe koho ne?»

Pyar yē kapān pāānkōti gbar per

¹⁴ Loo na, Pyar n yir yēr u tēnlēhēwai sēnsye nen telai wo, ma u yimbui yir, ma pe nanihi pye ma yee: «Yiifee-, yii tē n yāŋ ma suhu mpāy ne pe pa Yurusalēm wo te gbar wī na. -Ye ndityuhu yaha, ye nde luhu yō tē ga tōr ye ye!

¹⁵ Nwa ta ye n yee, a sēm ndoo tēnlēhēwai yigi? Yalii pe pe yāā ma wɔ wa, pe n sya pe yigi sukūhūntāy yīŋ nge syi na, ntāŋ kuāyale gē sē yāā ta tēr wa ye? ¹⁶ Ye yai ye le cā faale Yāhā kaplāŋ tōrfua Yɔwɛl tuu bii kai- nkāy cāā tōr yaha, koo kē ke n pye nanga. U bii yee:

¹⁷ Yāhā yee: «Lii le ga ba yāā driyē kuayale plii na, le nde: N ga ba ta Yrā tege cāāŋ le nawee- laam wo.

Ye pii tesē ye pueesyam ne,
 pe ga ba naa kaplāŋ tōr,
 nkāy tē ga ba naa n yar pe na.

Ye naanfām ga ba naa kai- yāā wāytāā wo,
 ye wālē ga ba naa kai- yāā mluē wo.

¹⁸ Mpāy byē pe ma ra tēn na,
 pe naam tesē pe ca ne,
 cīinde, n ga ba ra Yrā tege cāāŋ le
 pe laam wo.

Pe ga ba naa kaplāŋ tōr too plii nde na,
 nkāy tē ga ba naa n yar pe na.

¹⁹ Tē ta, laanwɔ wūhū n naa n pye yāhāyīŋ na,
 yēkā wūhū ne kāntraha na.

Ntōr ga ba pye, naa ne,
 naawur ne yāhāsyōr dyaŋ.

²⁰ Yai ga ba wɔ tā,
 yroŋ ga ba yrāhā cor ntōr dyaŋ.

Loo na Yīŋfua ga cā pa fānga ne tesē nayōr ne.

²¹ Loo yale wo, nawee wii nawee wii woo
 ma Yīŋfua myaha yee ma u nar,
 Yīŋfua ga ufua yi le wo.»

²² Yiisrefa, -ye luhu, n ga nde pãa ye ye: Yãhã Yesu fãnga yar ye na ma u ta, u n yẽkã wũhũ ter bye pye tesẽ laanwo wũhũ ter bye ne, ye n yãa yĩnde ne. Ye koo bye cã. ²³ Loo naa bye ne, ye Yesu yigi, ma sya u wãa mpãy kẽ pe sã Yãhã cã ye, pe n u kuey mar boo trã na. Ya'a yãa tee waha loo kapee nde pye, Yãhã bii loo nde cãa ta wa. Koo kẽ le n pye. ²⁴ Yãhã gbã naankã n gbe kãa u na, ma u ta u n yir gbã wo, ma dur ba yrãj na gbaafa ye. U wãyigiyaha nakur klo wo, loo fãnga sã pye gbã ye ye. ²⁵ Wo wãdyaha Dawide gE bii loo cãa pãa wa u wĩ na faale wo ma yee: <N u Yĩjfuã yãa ra yahasee ye yalebye.

Tuu nwo ra tãy,

n sã n sege fyar koho wo ye.

²⁶ Loo ne ta laam n tãy,

ta kaplãj n nii nuhu fla.

Ta kadye ma sya ba fãy ma nii mlũhũmlũhũ,

ta n sãy nii ta gbã kafEhe na,

le saa kai kua ra ye ye.

²⁷ N cã, ma saa ra ta yaha nakur klo wo ye.

Ndoo wii raa yãj yi, n cã,

ma saa sya ra n fũhũ nii gbĩ laam wo ye.

²⁸ Kãnde lii le cĩnde yrã wãa nawee- kẽ,

ma loo yar ra na.

Tẽ ga ba pye ma tãy,

le ga ba nii ra ye nuhu wĩ.>

²⁹ Wo nna, ye cã n ga waha wo faale wãdyaha Dawide wĩ pãa laha ye ye. Tuu ku, pe u le gbĩ lii wo, loo sã na nde nantãj too n yãj? ³⁰ Dawide kai- ngĩ cãa pãa yaha mii Yãhã kaplãj tãrfua dyaŋ u ne. U bii le cã ma yee, Yãhã bii yẽ tẽr u ye, koo ga ba u kur kuE puee ta yĩjfuã u wãj syi dyaŋ. ³¹ Yãhã ke wii ta ke Yĩndefua, u wãyir gbã wo tesẽ u wãdurba yrãj na gbaafa ye, Dawide bii loo cãa cã wa. Koo kẽ u n bii le cãa pãa yaha u wĩ na ma yee:

«Yāhā sē u ta yaha nakur klo wo ye,
u kadye sē fūhū nii gbī laam wo ye.»

³² U Yesu wii wī tē n pāā, Yāhā u ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye, wo byε loo yāā yīnde ne. ³³ Yāhā n u kuā yir, ma u ta ke kāndigi koho kuε ye, u n nii kai- byε Yīŋfua. Yesu ba yē tēr nawee- ye Yāhā Yrā wākē ne, Yāhā n le wāā u kē, u n le tege le wo laam wo. Loo ne tee n yāā, ma maha n luhu. ³⁴ Ye cā Dawide tuu bii ku, Yāhā sē u ta u n kuā yir tēr yāhāyīŋ na ye. U -sē bii yee:

«Yīŋfua Yāhā ra Yīŋfua pye ma yee:

Pa tege nii ra kāndigi koho kuε ye
kai- byε yīŋ na,

³⁵ ta n sya ba ma napī- yīy kor le ma kē,
pe n nii mii ma tānde fyāhā tā pe na.»

³⁶ Yiisrēfa, ye yai ye le cā laha, Yesu wii tee kuey mar boo trā na, woo kē Yāhā u ta Yīŋfua, ma maha u ta ke Yīndefua.»

³⁷ Mpāy pe Pyar kaplāŋ ngī luhu, kadye byε n muāy pe ye, pe laam n wlāhā nii. Pe n u Pyar yey u nampyeŋ- ne ma yee: «Wo nna, le nde le nii ke dyaŋ, wo yai wo lii loo pye?»

³⁸ Pyar n pe yē wāā sya ma yee: «-Ye le sya ye cā ye kapee- sē yō ye, -tee ke wāpyeŋ miy yaha, -tee sya pe n ye tāā yi loho wo Yesu myaha na. Loo na, ye kapee- ga yee laha kāā ye na, tesē Yāhā ga ke Yrā Fāŋga wāā ye kē.

³⁹ Ye sē yāā, koo katε- syāŋ ngī, Yāhā yē tēr ke wākē ne nawee- mpāy kē, ke n pai yāŋ yi nawee- ter byε laam wo, yii tesē ye kur kuε pii ne ma suhu mpāy bya ne pe n yi deydey kui wo.»

⁴⁰ Pyar n maha kaplāŋ nkāy tōr pe ye, nkāy syi ke ga waha pe ta, pe n Yesu kānyī draha fla yāā, u ntāŋ n dye pe tāy u kānde wāgbe wī n maha tāy pe ye. Pyar naa pe yar ma yee: «-Ye ye wāsyayaha kānde gbe! Mpāy pe sē

Yāhā cā ye, ye ma n naa n yār poo kānde wo ye!» ⁴¹ Pe laam wo, mpāy pe yēr Pyar kaplāŋ kur ye, pe ba syar. Pe n sya pe n pe tāā yi loho wo Yesu myaha na. Koo per, mpāy pe Yesu kānde yāā cīnde, ma pe ya le taha u kāndeyārfa na, pe pye nawee- naha yībua.

Yesu kāndeyārfa troho wātāhā

⁴² Pe nafām mii kur byε, pe naa pe ya yaha, ma naa ndityuhu cre Yesu tēnlēhē kaklaha ye. Pe ba pe yīŋ wūhū wāā le, ma maha sya, ma Yesu wāku cāā dir syi wāā na n di pe ya ne, ma naa pe ya laam too u wāku wī na. Pe maha naa pe ya wāā, ma naa Yāhā nar, ma maha naa ke sey. ⁴³ Pe Yesu tēnlēhē naa laanwo wūhū pye busāā tesē yēkā wūhū ne. Pe nawee- naa koo ngī byε yāā, ma sya naa n fya. ⁴⁴ Pe Yesu kāndeyārfa byε ba wāā le, ma pe koho wān ta te n nii nanihi wān. ⁴⁵ Pe maha naa pe tar par pe klε ne ma suhu pe koho wān ne, ma naa n pai pe war ne, pe byε n naa pe la pe ya kē pe gbāhā wuhu na. ⁴⁶ Plii wuhu na, pe naa pe ya wāā Yāhā kangbāŋ wo. Pe naa n di pe ya ye pe klε wo, ma naa pe ya laam too Yesu wāku wī na. Pe naa n di nuhu ne, pe sē pe kai- tyōr naa n pye ye. ⁴⁷ Pe naa Yāhā sey, pe wī naa n tāy nawee- byε ye. Mpāy pe naa Yesu wī sya ma naa u ta pe Syayahafua, u Yīnfua poo le naa n taha Yesu kāndeyārfaε na plii byε.

3

Tānkahafua waa wākāhāyir

¹ Per gaa yaiyīn tratra, Pyar ye naa n gaha pe syām Nsān ne yaiyīn Yāhā narsaha wo Yāhā kangbāŋ wo. ² Ke Yāhā kangbāŋ kapahayē neŋ gaa pye, pe naa n yee kapahayēyūhū. Tānkahafua waa pye, tuu naa n nii koo kapahayē na. U ba see ke dyaŋ. Plii wuhu na, pe u gbe

ga naa n ta ke fla na, u n naa war nar nawee- ye, nawee-mpāy pe naa n dye koo kapahayĔ ne ke Yāhā kangbāŋ wo.

³ Pyar ye n ba nɔ pe syām Nsān ne ke kapahayĔ na, ma yee poo ga dye, u tānkahafua n pe yāā ma pe nar. ⁴ Pyar ye n nii u waha n yāŋ pe syām Nsān ne. Pyar n ba u pye: Naa wo yāŋ! ⁵ U dya n nii pe kihi n yāŋ, u laam wo, a pe ma pe ga woo kĔ war ne. ⁶ Pyar n u pye: War pua nen gε wee ra ye. Ngii ke ma ra ye tĔ ga ma kĔ, ke nge: Nasarεtefa Yesu myaha na, yir naa n yār! ⁷ Loo na, Pyar n u yigi koho na, ma u ta u n yir. U dya tānkaha n ta tĔr sāhā u ye, te yīnyūhū byε ne. ⁸ U n fĕŋ yir, ma tāhā yĔr u trε na, laa wee ye, ma nii n yār. U n dye Pyar ye ne pe syām Nsān ne ke Yāhā kangbāŋ wo, ma yār n tay, ma kur n ye, ma nii Yāhā sey. ⁹ Ke Yāhā kangbāŋ nabua n u yāā tuu n yār ma nii Yāhā sey. ¹⁰ Pe n u yāŋ cā, ma cā woo kĔ u tānkahafua wii ne tuu nii naa n nar ke Yāhā kangbāŋ kapahayĔyūhū fla na. Pe u yāā ke dyaŋ, le n pe fe gbe, ma maha kacān kua pe na.

Pyar Yāhā wīl pāā nawee- ye Yāhā kangbāŋ wo

¹¹ U dya tuu kāhā yir, ma Pyar ye taha naa n naha pe syām Nsān ne, wācĔr wee pe na ye, le n kacān faha nawee-mpāy byε kĔ pe pye ke Yāhā kangbāŋ laam wo. Pe n fā taha ba pe na Yāhā kangbāŋ laankɔngbāŋ gaa flāhā tāy, pe naa n yee Salmuu laankɔŋ. ¹² Pyar tuu yāā ke dyaŋ, u n pe nawee- pye ma yee: «YiisrĔfa, nwa ta u dya wākāhāyir wīl n yĔ kā ye na? Nwa ta ye n nii wo yāŋ mii wii koho fāŋga wīl laa dyaŋ le waha yia, ma u dya kāhā yir? Laa, ye le ga la ma yee, wo wālaha wīl loo kĔ Yāhā kānde wo, le waha u kāhā yir? ¹³ Faalefa Brama ye Yāhā, Yisyake ne, Dyakuba ne, wo wāĔ byε ne, koo kĔ ke ke tĕntĕle Yesu myaha kuā yir. Woo Yesu kĔ, tee yigi ga le nangbāy koho wo, ma sya ka u ne fāŋgafua Pilati fla na. Pilati yee, woo ga u miy

yaha, ye n sye. ¹⁴ Woo wii tuu ba sroŋ, u kai- maha laha, ye u wāmiyaha wī sye, ma dur ma u Pilati ta, u n naboofua waa yi miy yaha. ¹⁵ Yesu wii tuu pa cīinde yrā ne, yii kē tee u boo koo syi. Yāhā u ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye. Wo byε loo yāā yīnde ne. ¹⁶ Yesu wāta Yatεr, koo kē ke ta, Yesu fānga n ta u tānkahafua n fānga yāā ma yir. Ye byε u cā laha, u nwo, tee n yāŋ nwo. Yesu wāta Yatεr, loo le u ta u n jaa ma nii korkor. Ye byε loo yāā, ma cā cīinde ne.

¹⁷ N -sē cā wo nna, yii ye yīŋfa ne, tee nde pye Yesu na, ye sē le war ye. ¹⁸ Lii Yāhā ke bii tōr yaha pe faale Yāhā kaplāŋ tōrfa yē ne ma yee, koo Yīndefua ga ba kayīhī yāā, loo ne le pye nde. ¹⁹ -Tee -sē le sya ye cā ye kapee- sē yō ye, tee ke wāpyeŋ miy yaha, tee ye yīntar sroŋ Yāhā kuε ye, ke n ye kapee- yee laha kāā ye na gbεgbε. ²⁰ Yāhā -sē ga tefay tege ye na. Ke ga maha ke Yīndefua nō wāā ye kē, wii ke bii yāŋ yi ye myaha na, woo kē Yesu Crise ne. ²¹ Yagaa woo, Yesu ma yāhāyīŋ na. U yai u kuee ke fla na le yale n sya ba nō, yaliile Yāhā ga ba ke kai- byε yīntaha wā klaha. Faale Yāhā kaplāŋ tōrfa mpāy bii loo nde cāā pāā yaha. ²² Wo faale wādyaha Musa gε bii yee:

⟨Ye Yīŋfua Yāhā ga ba ta syi

Yāhā kaplāŋ tōrfua waa nō wāā ye ye.

U ga ba nii ye ter,

ye ba naa n luhu nkāy byε ye
tuu ga ba tōr naa ye yar.

²³ Wii ma ba yee,

u sē n luhu woo Yāhā kaplāŋ tōrfa nwo ye ye,
u ga tōr yi kāā Yāhā kāndefa nawee- wo,
tuu gbā yāā le na.⟩

²⁴ Pyar n maha yee: Ma gbe Samuyεl na, Yāhā kaplāŋ tōrfa mpāy pe taha pe ya na, pe byε naa too plii nde wī

pāā. ²⁵ Yāhā ke lii pāā pe Yāhā kaplāṅ tōrfa yē ne, loo nde ma ye wīi. Tesē Yāhā bii yē tēr Brama ye ma yee:

«Kāntrahafa bye ga kaa wātaha yāā pe ya na
ra koho wo ma kur kuε pii kāmāy na.»

Loo nde maha ma ye wīi. ²⁶ Loo ne Yāhā n ke tēntēfua yi, ma u nō wāā yii poo kē, ma yee u ba kaa taha ye na, u ye ta ye n ye kapee- wāpyeṅ miy yaha.»

4

Pyar ye wāyigi pe syām Nsān ne

¹ Pyar ye pye kapān na nantāṅ ke Yāhā kangbāṅ wo pe syām Nsān ne nawee- ye. Yāhā yūndefa n ba dye, Yāhā kangbāṅ sēṅfa yīṅfua ne, ma suhu mpāy ter ne pe naa yee Sadusyē. ² Pyar ye naa nawee- klaha, ma maha naa Yesu wīi pāā tuu yir gbā wo, ma dur ba yrāṅ na gbaafa ye. Loo na nawee- ga waha cā pe yee, nakur bye ga ba yir gbā wo. Pe kaplāṅ ngīi naa pe Sadusyē laam war. ³ Pe n Pyar ye yigi Nsān ne. Yai ke ba kua wa, pe n pe tā nwompīhi wo, ma yīṅsyii sēṅ. ⁴ Le -sē nde, mpāy pe ba ke Yāhā kaplāṅ luhu ma yēr le wīi na, pe ba nihi. Pe Yesu kāndeyārfa wo, pe naam pye nawee- nyersīi yīibua.

⁵ Koo yīṅsyii wo, Yiifēe- yahaseefa, Yiifēe- wālε ne, ma suhu Yāhā kaiyarfa ne, pe n pe ya wāā Yurusalēm wo. ⁶ Pe laam wo faale Yāhā yūndefa yīṅfua Yana pye, yagaa wūū Kayifu ne, Nsān ne, Lesyāānder ne ma suhu u Yāhā yūndefa yīṅfua kahafa ne. ⁷ Pe n Pyar ye le pe syām Nsān ne pe ya telai wo, ma pe yey ma yee: «Ye waha yia yoo fānga ne ma u dya kāhā yir? Ye u kāhā yir yoo myaha fānga ne?»

⁸ Pyar laam ba yīi Yāhā Yrā Fānga ne, u n pe pye ma yee: «Yiifēe- klo yīṅfa, Yiifēe- wālε ne, ⁹ pe mii pe nii wo yey nanga kayīi wāpyeṅ ne tānkahafua kē ma yee, le pye mii u

n waha kǎhǎ yir? ¹⁰ Ye yai loo nde wǎcǎŋ ne, Yiisrɛfa kur byɛ ne: U tǎnkahafua tuu jaa, ma sya n yǎr ye yahasee ye nwo korkor, Nasarɛtefa Yesu fǎnga kǎ, ke u kǎhǎ yir. Yesu wii ree kuey mar boo trǎ na, Yǎhǎ u ta u n yir gbǎ wo, ma dur ba yrǎŋ na gbaafa ye. U tǎnkahafua jaa woo Yesu myaha kǎmay na. ¹¹ Yesu wī ne, le pǎǎ yaha Yǎhǎ sabangbǎŋ wo ma yee:

«Ntēmlaha gii pe nwonfǎǎfa ba ke sye yaha,
 Yǎhǎ ke gbe ma ke ta,
 ke n dur yīŋ yǎǎ ke nwonfǎǎ na.»

¹² Nawee ga waha sya yaha Yesu ya myaha ne; driyɛ kur byɛ laam wo, Yǎhǎ sɛ waa ter yǎŋ yi yǎǎ wii tuu ga waha nawee ta, u n sya yaha mii woo ya sɛ kǎ ye.»

¹³ Le kapǎn yahaseefa pe yǎǎ Pyar nii n pǎǎ laanyīn ne, u kaplǎŋ n maha n sron, le n yɛ gbǎǎ pe na. Pyar ye tee pye Nsǎn ne, pe sɛ pye nangbǎm ye, pe sɛ ba saba cǎ ga yaha ye ye. Le maha ba yǎŋ naa n cǎ pe na ma yee, pe pye Yesu kǎnyǎrwai. ¹⁴ Pe yīnde maha pye u tǎnkahafua na tuu jaa, ma yir yɛr pe tǎy, pe yahaseefa n nii, pe saa waha laa gɛ wǎǎ sya ye. ¹⁵ Loo na, pe n pe yigi yi kǎǎ ke kasǎhǎ nwon wo, ma dur nii pe ya yey ¹⁶ ma yee: «Nwa roo ga waha pye naam mii na? Yurusalɛmfa byɛ tee mii, pe pe laanwo wī nde cǎ laha, le n nii wo saa waha le kai ye. ¹⁷ Wa'a -sɛ cǎ ma yee, wii ga ta le ma n cǎǎŋ dye ga yahasee ye, nawee-byɛ n yi le cǎŋ na ye, wo yai wo yīntaha yrǎhǎ pe na, -too sǎ waha pe na, wo pe tǎ Yesu wī wǎpǎǎ na nawee- ye.» ¹⁸ Pe n pe dur yee dye ba, maa sǎ waha pe na ma yee, a pe ma syi naa Yesu wūhū klaha nawee- ye ye, tesɛ u wī laa ma n yi yǎǎ pe yɛ wo nantǎŋ ye! ¹⁹ Pyar ye n -sɛ pe pye pe syǎm Nsǎn ne ma yee: «Yii gɛ, -ye yǎŋ le yǎŋ le laam wo, lii loo gɛ le ga yai Yǎhǎ ye: Wo naa n luhu yii ye, -too tyii Yǎhǎ wī na laa, wo yai wo naa n luhu Yǎhǎ ye, -too tyii yii wī na? ²⁰ Wii poo na, wo saa waha ye wī sya wo loo ter

yahasee ye, -too tyii Yīŋfua Yāhā wūhū nkāy na too luhu, ma maha ke yāā ye.»

²¹ Pe kasāhā yahaseefa n maha yīntaha yrāhā pe na, ma sā waha pe na ma cā pe miy yaha. Pe sē ba wāpee laa yāā pe wīi na car gē, ma ga waha pe pēn ye. Ke fla gbenteefa byē tee naa Yāhā sey u tānkahafua wājaa wīi na. ²² U dya wii tuu -sē ba ke laanwō wājaa jaa, u pye dyē- gbeesī, tahar ne.

Yesu kāndeyārfa Yāhā wānar

²³ Pe Pyar ye miy yaha wa pe syām Nsān ne, pe n ka pe nampyeŋ- fla na, maa ke kai- tōr yar pe na, kai- nkāy Yāhā yūndefa yīŋfa naa n pāā pe ye ma suhu Yiifēe- wālē ne. ²⁴ Yesu kāndeyārfa pe kaplāŋ ngīi luhu wa, pe n yīmbui wāā le, ma Yāhā nar ma yee: «Yīŋfua Yāhā, mboo kē raa yāhāyīŋ tāhā kāntraha ne, muhulangbāŋ ne, tesē wān tii byē ne te ma te laam wo. ²⁵ Wo faale wādyaha Dawide wii u ma ma tēntēle, mboo kē, taa le pāā woo yē wo Yāhā Yrā kāmay na ma yee:

«Nwa ta, mpāy pe wee Yiifēe- ye,
pe n yataŋ ta pe ya na,
ma nii n wāā ma ne?

Nwa ta pe n maha yīmbui wāā le,
ma nii Yāhā wātoo wīi kē wam wo?

²⁶ Kāntraha fāngafa yēr naan wāmiy na Yāhā na.
Kāntraha yīŋfa bya wō toho Yīŋfua Yāhā na
ke Yīndefua ne.»

²⁷ Tesē le cīinde, loo ne le n pye nanga nge na, wo klo nde laam wo! Yīŋfua Yērōte tesē fāngafua Pōsyi Pilati ne, tesē Wōrmefa byē ne, tesē Yiifēe- byē ne, poo mii byē, pe wō toho ma Dya Yesu na, woo wii u ma ma tēntēle.

²⁸ Ma laam wīi lii taa bii cāā pāā yaha ma fānga kāmay na, loo ne pe n pye yagaa. ²⁹ Yīŋfua, naa n yāŋ, pe pee tā nii wo na yagaa. Wo ta wo laam n tege nii tee nen wo, wo

Yesu tēnlēhε tēŋ 4:30 14 Yesu tēnlēhε tēŋ 4:37

n waha naa ma kapān pāā laanyīn ne. ³⁰ Ma fānga wāā wo kē, wo n waha naa nawee- jaa ma kāmāy na, tesē wo n waha naa laanwō wūhū pye, tesē yēkā wūhū ne Yesu myaha ne, woo wii taa yāŋ yi u n nii ma tēntēyō.»

³¹ Pe Yāhā nar wa, teelii fla pe ba pe ya wāā ta, ke fla n sege. Yāhā Yrā n maha pe laam yīi, ma fānga gaa taha pe na, pe laam n tege nii tee nen wo, pe n nii Yāhā kapān pāā laanyīn ne nawee- ye.

Yesu kāndeyārfa pe koho wān wāā le

³² Yesu kāndeyārfa byε pye yīmbui nen na laantee nen ne. Pe laam wo, waa sē naa u koho wān yigi u ya ya ye, pe naa re ta te n naa n nii pe nanihi wān. ³³ Yāhā fānga pye pe Yesu tēnlēhε kaplāŋ na, pe naa Yesu wāyir wīi pāā gbā wo nawee- ye, mii pe yīnde le yāā mii. Yāhā n -sē naa kaa taha pe na yaryar. ³⁴ Pe ba pe koho wān ta nanihi wān, pe laam wo ngaa sē naa n waha waa na ye. Tarfa naa pe tar par, klēfa naa pe klε par. ³⁵ Pe byε naa n pai poo war mii byε ne, ma ba naa n wāā pe Yesu tēnlēhε kē, pe n naa pe sya, ma pe la naa n cāāŋ Yesu kāndeyārfa byε nsoho wo gbāhā wuhu na.

³⁶ Mpāy pe koho wān kē ke syi, pe laam wo dya waa pye pe naa n yee Yosēfe, Lewi kur kuε puee waa. U naa n yi teelaa wo, pe n yee Syiper, kāntraha gaa kē muhulangbāŋ ke gbey le. Pe Yesu tēnlēhε ba yasey myaha taha u Yosēfe na, ma naa u yee Barnabaase; ke myaha yīntaha kē, wii u laantor le nawee- laam wo. ³⁷ Woo dya nwo, u ba u tar raa par, ma pa tāŋ pe war byε ne, maa wāā pe Yesu tēnlēhε kē.

5

Nanayase u cōō Safra ne

¹⁻² Dya waa -sē pye Yesu kāndeyārfa ne u myaha Nanayase, u cɔɔ myaha Safra. Poo mii ba pe myaha tar raa par. Pe n yīmbui wāā le pe syām u cɔɔ ne, ma war mpāy cēr yi ta pe ya tāy. War mpāy pe kuee, Nanayase n poo gbe, maa wāā pe Yesu tēnlēhē kē, ma yee poo tar war byē me. ³ Pyar n u pye ma yee: «Nanayase, ma pye mii ma ta Setane n waha yia ma na? Taa sya war mpāy cēr yi ma tar war na, nwa ta ma n ba kawar fua Yāhā Yrā ye ma yee, pe war byē me? ⁴ Ma ntraŋ kla, ma kla sē na? Nanayase, waa la tuu te wāpar wīī le ma laam wo? Taa sya maha te par wa, pe war, ma wām sē na, lii ma ne yai ma ye, ma naa n pye. Ma -sē pye mii ma waha kapee- nde syi ga yigi ma laam wo, ma yee pe war byē me? Kawar nde raa fua nde, ma sē re fua nawee- ye ye, ma re fua Yāhā Yrā ye.»

⁵ Nanayase n kaplāŋ ngīī luhu ma too, ma ku u kuāŋ ne. Mpāy pe pye ma naa n luhu, pe n sroŋ fya. ⁶ Naanfām mpāy pye ke fla na, pe n yir ma u maha tā, ma u gbe ga tugu le.

⁷ U Nanayase cɔɔ sē pye kai- ngīī pyeyale wo ye. Lēr tāā syi n tēr, u n cā ba dye. U sē ba cā lii pye ye. ⁸ Pyar n pāā u ne ma yee: «Ma puai yee, tee ye tar par yē nge na, cīīnde la?» U n yee: «Āwā, koo yē kē.» ⁹ Loo na, Pyar n u pye ma yee: «Mboo, ma puai ne, ye pye mii ma yīmbui wāā le ma yee, yaa Yāhā Yrā yē yigi yāŋ? Yāŋ, mpāy pe ga ma puai tugu le, pe mii kapahayē na, pe dur ba wa, pe n pai ma bya gbe tēr.»

¹⁰ Le yalebya wo, u cɔɔ n too u Yesu tēnlēhē yaha ye ma ku. Pe naanfām n dye ma yāā u ku. Pe n u gbe ga tugu le u puai tāy. ¹¹ Mpāy pe pye ke fla na, tesē mpāy ne pe ba le luhu kur kuē ye, pe byē n sroŋ fya.

Laanwɔ wūhū ba syar Yurusalem wo

¹² Pe Yesu tēnlēhē naa laanwɔ wūhū busāã pye tesē yēkã wūhū ne le klofa yīnde na. Pe Yesu kãndeyārfa ba pe ya wāã naa n ta Yāhã kangbāŋ laankɔngbāŋ nge flāhã tāy, laankɔŋ gii pe naa n yee Salmuu laankɔŋ. ¹³⁻¹⁴ Plii wuhu na, nafām mpāy naa Yesu ta pe Yatɛr, naam tesē ca ne, ma ba pe ya le naa n taha pe Yesu kãndeyārfa na, pe n naa n syar. Mpāy pe sē ba Yesu ta wa pe Yatɛr ye, pe sē sɛr naa pe ya wlāhã pe ne ye. Nawee- sē naa pe Yesu kãndeyārfa sey. ¹⁵ Pe Yesu tēnlēhē pe naa laanwɔ wūhū pye yēkã wūhū ne, loo nde n ta, nawee- n sya nii pe yanfa gbe ba naa n ta kãnde wo kasāy wān na, ma yee Pyar ma ba n tɛr, u yirfua yīm n waha paha tã mpāy na. ¹⁶ Nabuar raa naa n yir Yurusalem kãnkāy kui wo, ma naa n pai yanfa ne ma suhu nawee- mpāy ne, sãndāpee naa pe fāy. Pe byɛ naa n jaa.

Pe wāfāy ta pe Yesu tēnlēhē na

¹⁷ Pe Yesu tēnlēhē wīi naa laanyar yigi u Yāhã yūndefa yīŋfua kē tesē mpāy ne pe naa n taha u na, poo me pe Sadusyē ne. ¹⁸ Pe n yir ma Yesu tēnlēhē yigi ga le nanihi nwompihi wo. ¹⁹ Yīmper n wɔ, yāhāyīŋ tēnlēhē waa n pa, maa ke nwompihi nwonyē yār pe Yesu tēnlēhē na, pe n yi, u n pe pye ma yee: ²⁰ «-Ye ka Yāhã kangbāŋ wo, ye ga naa nawee- klaha Yesu kãnfuē wīi ne, lii le ga waha ta, nawee n sukūhū yāã.» ²¹ Pe Yesu tēnlēhē n luhu u yāhāyīŋ tēnlēhē ye, ma yir ga dye sukūhūntāy pēmpēm na Yāhã kangbāŋ wo, ma nii nawee- klaha.

U Yāhã yūndefa yīŋfua -sē nwo, yīŋ ke syii wa, woo tesē mpāy ne pe pye u kur ye, pe n Yiifee- wāɛ yee ba tesē pe kaplāŋ cɛrfa ne, pe n pe ya wāã Yesu tēnlēhē wīi na. Loo kur ye, pe n Yāhã kangbāŋ sēŋfa mpāy lēhē wāã, pe ga pe Yesu tēnlēhē yi ke nwompihi wo, pe pa pe ne. ²² Pe n ka ke nwompihi wo, ma ga pe Yesu tēnlēhē fla yāã wāwaha.

Pe n dur maa le tōr pe yawāhāfa ye ²³ ma yee: «Wo ga ke nwompīhi yāā te nwonŷēr ne te sroŋ gbāā tā nii te ya kai na, pe nwompīhi sēŋfa ne pe yēr ga pe yērsar wo te yēr na. Too te nwonŷēr yār, wo sē -sē waa yāā te laam wo ye.»

²⁴ U Yāhā kangbāŋ sēŋfa yīŋfua tesē pe Yāhā yūndefa yīŋfa ne, pe nde luhu, pe ga lii pāā pe Yesu tēnlēhē wāplaha wīi na, pe sē le cā ye. Pe n nii pe ya yey ma yee, ncā nde n gaha yi lii na laa? ²⁵ Waa ter n sur ba dye ma pe pye: «-Ye yāŋ! Naam mpāy tee le nwompīhi wo, pe ma Yāhā kangbāŋ wo pe nii nawee- klaha.» ²⁶ Pe Yāhā kangbāŋ sēŋfa n ka pe yīŋfua ne, pe n ga pe Yesu tēnlēhē yigi. Pe -sē ba fya, ma yee naweete- ga pe miy ntēmbar ne. Loo n ta, pe sē sya ma fānga yar pe na ye.

²⁷ Pe n pa pe ne pe kaplāŋ cērfa yahasee ye, u Yāhā yūndefa yīŋfua n nii pe yey ma yee: ²⁸ «Wo sē ba sā waha la ye na, tee ma syi naa nawee- klaha dya nwo myaha ne ye? Le maha yigi mii ye n ye kaklaha nge ta, ke n cāāŋ Yurusalēm byē wo, ma maha n kē, yii ga u dya wāboo wīi taha ta wo yīŋ na?» ²⁹ Pyar tesē u Yesu tēnlēhēwai ne pe n yee: «Wo yai wo naa Yāhā laam wīi loo pye, -too tyii nawee- laam wūhū na. ³⁰ Yii kē, tee u Yesu kuey mar boo trā na. Wo wālē Yāhā -sē u ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye, ³¹ ma u kuā yir ta ke kāndigi kohō kuē ye, ma u ta u n nii Kaiyahaseefua, ma maha nii Syayahafua. Woo kāmāy na Yiisrēfa ga waha le sya pe cā pe kapee- sē yō ye, pe ke wāpyeŋ miy yaha. Loo na pe kapee- ga yee laha kāā pe yīŋ na. ³² Wo yīnde taha koo ngīi na. Wo nii wo saa waha ke yaha le ye, wii tesē le Yāhā Yrā ne, Yāhā Yrā lii Yāhā le wāā mpāy kē pe n luhu ke ye.»

³³ Pe kaplāŋ cērfa pe kaplāŋ ngīi luhu, ncafūhū n pe yigi, pe n nii pe Yesu tēnlēhē wāboo kē. ³⁴ Pe laam wo, Yāhā kaiyarfua waa -sē pye, pe naa n yee Kamayēl. U pye

Farisyē, u wīi naa n tāy klofa byε ye. Woo n yir yεr pe kaplāŋ cεrfa telai wo, ma ta pe n pe Yesu tēnlēhε yigi, ma yi ga nkur ye pe ne. ³⁵ Loo na, u n pe yawāhāfa pye: «Yiisrēfa, heii! -Ye yii yigi naam mii ne! ³⁶ Ye sē yāā, le sē ma- sye tεr ye, Teedasu sē ba yir la, ma u ya ta naweeyō waa. Nawee- yīisyām n sya yir taha u na, ma n luhu u ye. Loo kur ye, pe n ba u boo, pe nawee- yīisyām n fā cāāŋ. Kai lii tuu ba ga yigi, le sē too la? ³⁷ Woo kur ye, Galēlε naa waa pye pe naa n yee Yuda. U n ba yir u ya ndoŋ nayrūhū cāā na. Nabuar n yir taha u bya na. Loo kur ye, pe sē u bya boo la, mpāy pe ba taha u na, pe n cāāŋ. Kai lii tuu ba ga yigi, le sē too la? ³⁸ Yagaa wīi nde na, n ga ye yar laa ne: Ye tyii mii na pe n naa n pye, ya'a syi naa pe yāŋ ye. Le ma pye naweetee laam wīi ne pe yigi, ma nii tēn nde tē, le ga ba klaha-. ³⁹ Le ma -sē pye Yāhā laam wīi ne pe yigi cīinde, -ye cā ye yee, ye saa waha le klaha- ye. Loo na, -ye yii yigi, le ma syi le ba nii mii Yāhā gε kē tee n wāā ke ne ye!»

⁴⁰ Pe kaplāŋ cεrfa n u Kamayēl yē yor sya. Pe n pe Yesu tēnlēhε yee dur ba, ma ba ta pe n pe gbā. Pe n maha sā waha pe na, a pe ma syi Yesu wīi laa n maha yi yāā pe yē wo ye. Loo na, pe n cā pe miy yaha. ⁴¹ Pe Yesu tēnlēhε n yi pe yawāhāfa telai wo ma tεr. Yāhā ke pe yāŋ yi pe n wāfāy yāā Yesu myaha wīi na, loo nde n nuhu yigi pe kē. ⁴² Loo kur ye, pe -sē maha naa nawee- klaha plii byε, ma maha naa le kapāyīi wīi pāā pe ye, kapāyīi lii le u Yāhā Yīndefua Crise wīi pāā. Pe naa koo pye ke Yāhā kangbāŋ laam wo tesē pe klε ne.

6

Pe koholefa kuasī yāŋ yi Yesu tēnlēhε kē

¹ Koo cãã na, Yesu kãndeyãrfa naa n syar. Pe laam wo Yiifee- terfa mpãy pe naa jrεke yor pãã, pe n pe ya tē pe klo Yiifee- * na, ma le kuãn ma yee, a plii byε dir layale ma nɔ, pe wee pe poo calangusyam gbihi n la ye. ² Loo na, pe Yesu tēnlēhε sēnsye syãm n ke fla Yesu kãndeyãrfa byε yee ba, ma pe pye ma yee: «Wii Yesu tēnlēhε, wa'a tyii Yesu kapãyĩĩ wãpãã na nawee- ye, ma taha kuee dir wĩĩ ya na, le sē yō ye. ³ Wo nna, ye yai ye naam kuasĩĩ mpãy yãŋ yi ye laam wo. Mpãy pe miyũhũ ke n yee, tesē Yãhã Yrã maha pe laam yĩĩ, tesē laantor kacãn ma pe ye. -Ye poosyifa yãŋ yi wo n pe taha dir wũhũ na. ⁴ Loo nde ma pye ke syi wii poo na, waa waha nii yalebyε, wo naa n pãã Yãhã ye, too naa le Yesu kapãyĩĩ yar nawee- na.»

⁵ Ke fla Yesu kãndeyãrfa byε n yεr loo nde wãpyeŋ na. Pe n Yεtyεn yãŋ yi. U ba Yesu sroŋ ta u Yatεr laantee nen ne. U laam maha ba yĩĩ Yãhã Yrã ne. Pe n Filipe yãŋ yi taha woo na, ma maha Perkua yãŋ yi, Niikanuhu ne, Tyihimu ne, Parpēna ne, ma suhu Niikluasu ne. U Niikluasu nwo naa n yi Yãtɔɔsyi wo, u ba u ya le Yiifee- kãnde wo faale na. ⁶ Pe n poo yar pe Yesu tēnlēhε na, pe n kluε taha pe na, ma Yãhã nar pe kē pe tēn wĩĩ na.

⁷ Yãhã kapãn naa n cããŋ plii wuhu na. Yurusalεm wo pe Yesu kãndeyãrfa n ba sroŋ syar naa n gaha. Yãhã yũndefa mpãy bya naa n sya ma naa Yesu ta pe Yatεr.

Yεtyεn wãyigi

⁸ Yãhã ba ke laantãr ta Yεtyεn na, ma maha ba ke Yrã Fãnga le u laam wo, u n naa laanwɔ wũhũ pye yēkã wũhũ ne, pe klofa yĩnde na. ⁹ U wĩĩ -sē ba sye naam mpãy ye. Poo pye Yiifee- yawãhã nwoŋ gaafa ne. Poofa mii pye yãã yãmpa faale wo, ma ba yi le wo. Mpãy pye Syirē kãntraha

* 6:1 6.1 Yurusalεm klo Yiifee- yebεrε yor pãã.

wo tesē Lesyāāndi kāntraha ne ma ba pa. Mpāy maha pye Sersyi kāntraha wo tesē kui nkāy ne, kāntraha gaa wo pe n yee Yasyi, ma ba pa pe ya ndoṅ. ¹⁰ Pe sē -sē waha yia Yetyen na ma u pāā yigi ye. Yāhā Yrā naa laantor le u laam wo, u n naa kacān kaplāṅ ya pāā pe ne.

¹¹ Loo na, pe n naam mpāy dāā, ma pe ta pe n kawar fua taha u na ma yee: «Wo wo faale wādyaha Musa wāpee luhu u yē na ma suhu Yāhā bya ne.» ¹² Pe n klofa sūū le u na ke syi, pe Yiffee- wāle ne ma suhu Yāhā kaiyarfa ne. Loo na, pe n sur dye u Yetyen na, ma u yigi ma ka u ne kaplāṅ cērfā yahasee ye. ¹³ Pe n maha ga pa mpāy ter ne, pe ba kawar fua taha u na. Pe n ba yee: «Naa nwo sē tyii wo Yāhā kangbāṅ miipihī wāyee na, ma suhu wo wādyaha Musa kānde ne ye, lii Yāhā le ta. ¹⁴ Wo luhu tuu n yee, a Nasarētefa Yesu ga ba Yāhā kangbāṅ traha, tuu dur u wo wādyaha Musa kānde yīntaha wā klaha wo kē.»

¹⁵ Mpāy bye pe pye pe ba tege nii ke yawāhā nwoṅ wo, pe yīnde pye u Yetyen na, pe n u yīntaha yāā ke n yeḥe palpal yāhāyīṅ tēnleḥ yīntaha wāṅ syi dyaṅ.

7

Yetyen yē yor pe kaplāṅ cērfā yaha ye

¹ Yāhā yūndefa yīṅfua n Yetyen yey ma yee: «Cīinde la pe n pāā?»

² Yetyen n u yē wāā sya ma u pye: «Yii mpāy ye ma ra nampyer-, ta tuhufa ne, -ye ndityuhu yaha ra ye! Ye cā ma yee, wo faale wādyaha Brama see kāntraha nge wo pe naa n yee Otami. Pe koo kāntraha ngefa yee Syadeefa. Tuu sē bii yir wa u kusey nde wo ma ka Syahara wo ye, Yāhā gii koo myaha gboho tāṅ myar bye na, ke n bii ke ya yar u na, ³ ma u pye ma yee:

«Ma klo yāā,

taa le ta yaha ma tuhufua nna ne,

ma ga nii teelii wo,
tē ga yar ma na.›

⁴ Loo na, Brama n -sē yir ke Otami wo, ma ga nii klo laa wo pe naa n yee Syahara. U tuhufua pye u ne. U tuhufua tuu bii ku ke Syahara wo, Yāhā n maha u ta, u n yir ke fla na ma pa kāntraha nge wo, kii ree mii ke laam wo yagaa. ⁵ Yāhā sē bii teelaa wāā u kē kāntraha nge wo ye. Ke sē bii teelaa gε wāā u kē u waha mploho gε fāā ye, ma -sē bii yē tēr u ye, koo ga ba ke kāntraha kur byε wāā u kē, ke n nii pe wāŋ u kur byε ne. Koo cāā na, puee nen gε sē -sē pye Brama myaha na ye. ⁶ Loo nde kur ye, Yāhā n maha bii nde pāā u ye ma yee:

‹Ma kur ga ba ka,
pe ga nii nampay kāntraha gaa wo.
Koo kāntraha ngefa ga ba pe ta yāmpa,
pe pe nuhu dyε- yīisyāŋ.

⁷ Loo nde wīī na,
n -sē ga ba koo kāntraha ngefa sāhā.
N ga ba ta, ma kur n dur ba
kāntraha nge na nwo,
pe ba naa diŋ yi ra kē.›

⁸ Loo kur ye, Yāhā n naambiyār le Brama ne, ma u pye ma yee, loo nde wīī na Brama yai u wākūū wīī koho yigi. Loo na u n bii Yisyake see, plii kuatāā wuhu u n u kūū. Yisyake n bii le dye ma Dyakuba see, ma u kūū plii kuatāā wuhu u ya ndoŋ. Dyakuba n -sē u naam kicar sēnsye syām kūū. Poo me, pe nii wo ter sēnsye syāŋ ngīī wāle.

⁹ Laanyar bii Dyakuba pii yigi, pe n sya pe cīīfua Yosεfe yigi par yāmpuai Syiptefa ye. ¹⁰ Yāhā -sē pye u Yosεfe kur ye. Ke n dye u kuε ye, ma u yīŋ yi kawlaŋ wo, ma ta koo fla kāntraha kui yīŋfua n u yee ba ta u yahasee ye. Yāhā n maha laantor le u laam wo ma u ta, u n kacāyor cā pāā u Syipte kāntraha yīŋfua yahasee ye. U wīī n sya tāy u ye.

U Syipte yīŋfua n u ta, u n nii ke kāntraha kai- kur byɛ yahasee ye u kaha bya ne.

¹¹ Loo kur ye, fãã n dye ke Syipte wo, Kanaa bya ne, pe naa wo kāntraha yee koo syi. Fɛn n gboho, ngaa sê yãã wo wãɛ ye wãdi wãŋ ye. Wo faale wãdyaha Dyakuba tuu luhu, ¹² a bur blokũũ ma Syipte wo, u n u pii nɔ wãã ke fla na pe n ga u bur blokũũ waa kɛ ba. ¹³ Pe n maha bii dur ga ke tɛɛ syãŋ wuhu na, Yosɛfe n ga u yīŋ yi pe na, pe n u yãŋ cã pe cīŋfua. Le klo yīŋfua bya n -sê u Yosɛfe nna cã. ¹⁴ Loo na, Yosɛfe n kãnde wãã pe n ga u tuhufua yigi ba u fla na u nna byɛ ne. U tuhufua kaha nawee- pye gbeetãã sēnsye nawee- bua. ¹⁵ Dyakuba ka koo syi Syipte wo. U n bii ku ke fla na, u pii sēnsye syãm bya ne. ¹⁶ Pe pe nakur gbe ga naa n le klo nde wo pe n yee Sihisyɛm. Koo fla nge na, teelaa fla ma gbĩĩ ne ke fla na, Brama tuu bii par Amuɔr pii ye.

¹⁷ Yãhã ke bii yê tɛr Brama ye lii ne, loo nde pyeyale le bii nɔ gbe taha, wo klofa pe pye ke Syipte wo, pe nii n syar. ¹⁸ Dyɛ- buar n tɛr, yīŋfa busãã n ku tɛr pe yai ne ke Syipte wo. Yīŋfua waa ter n bii yir u yai ne. Woo yīŋfua nwo cãŋ sê pye Yosɛfe wĩ laa na ye. ¹⁹ U n wo wãɛ byɛ ta ma nii n nuhu, ma pee tã pe na, ma sya yee pe pe pēyār miy yaha, pe n naa n ku, pēyār rii te pye naam kicar.

²⁰ Koo cãã nge kē, Musa tuu see yi u nayɔr ne ma pye Yãhã laanfua. U nna n u yê woo yrey tãã. ²¹ Te yrey tãã kur ye, u nna n u gbe ga miy yaha, mii u Syipte yīŋfua bii le pãã ta mii. Ke kāntraha yīŋfua pueesya n bii u yãã, ma u kɛ gbe, ma u yigi mii u ya koho pesey dyaŋ. ²² Koo ke ta, pe n naa Musa klaha Syiptefa kai- ne tesê pe kacãn ne. Tuu bii ɛ dye, u fãnga n gboho, kacãn n maha gboho u ye.

²³ U wãɛ ke bii nɔ dyɛ- gbeesĩĩ na, Musa n le ta woo ga ka, u ga u terfa Yiisɛfa yãŋ. ²⁴ U n ga Syiptefa naa waa yãã, tuu nii poo Yiisɛfa naa waa nuhu; u n dye u dya kuɛ ye,

ma u Syipte naa boo u kē. ²⁵ U naa n traha woo nampyerŋ-Yiisrēfa n le cā, a woo kē Yāhā ke taha u pe sya yaha. Pe sē -sē le war ye. ²⁶ Koo yīŋsyii wo, u Musa n ga Yiisrēfa syām yāā, pe nii n wāā. U n yee, woo ga pe syii ma pe pye: «Naambiyām, ye ma klo nen yafa. ²⁷ Nwa ke -sē maha ye taha yii wānuhu na.» Wii ruu -sē naa u nampyerŋ nuhu, u n Musa tra wāā ma u pye: «Yoo tuu ma ta wo yīŋfua, ma naa wo sāhā? ²⁸ Maa ra boo la mii taa ne Syipte naa nwo boo mii niinge na?» ²⁹ Musa tuu kaplāŋ ngīi luhu, u n fā yi ke Syipte wo ma ga kuee kāntraha gaa na pe naa n yee Madaha. Koo fla nge na, u n cɔɔ yāā, ma kicar syām see u na.

³⁰ Dyɛ- gbeesī n tɛr. Musa pye tēyāfūū fla wo yāŋ gaa tāy, pe n yee Senayi. Yāhāyīŋ tēnlēhē waa n yi Musa na, wambule laa wo, naa naa n tar le laam wo, le sē -sē naa n suhu ye. ³¹ Loo nde wāyāā n Musa laam wɔ. Tuu yūhū crā ke na, woo ga gbihi yāŋ, u n luhu Yāhā yīmbui ne le n yee:

³² «Ndo kē, ma wālɛ Yāhā.

Ndo kē, Brama ye Yāhā,

Yisyake ne, Dyakuba ne.»

Fyar koho wo Musa n yɛr n sege, u sē sɛr naa n yāŋ nantāŋ ye. ³³ Yāhā n u pye:

«Ma ntāy fɛr kāā,

draha gii raa yɛr nge,

ke ma gbɛgbɛ ma maha nii Yāhā wāŋ.

³⁴ N ta nna wāfāy yāā Syipte wo,

n luhu pe wāsīi ne,

ta n tege pe wāsyayaha yīmbui ne.

Loo ne ta n yee,

n ga ma lɛhɛ Syipte wo.»

³⁵ Woo Musa wii pe Yiisrēfa pe bii sye yaha, ma bii u pye ma yee: «Yoo tuu ma ta wo yīŋfua, ma naa wo sāhā?» Woo Musa cɛŋ ya kē, Yāhā u nɔ wāā pe kē syayahafua,

ma maha u ta pe yīŋfua. Yāhā n ke yāhāyīŋ tēnlēhē waa lēhē wāā Musa ye loo nde wīī na. ³⁶ Woo Musa kē tuu laanwɔ wūhū pye yēkā wūhū ne Syipte laam wo, ma sya waha Yiisrēfa yigi yi ke laam wo. U maha laanwɔ wūhū pye yēkā wūhū ne ke muhulangbāyāhā telai wo ma suhu le tēyāfūū klo ne, koo fla gii pe dyɛ- gbeesīī pye. ³⁷ Woo Musa kē tuu maha bii Yiisrēfa pye ma yee: ‹Yāhā ga ba ke Yāhā kaplāŋ tōrfua waa nɔ wāā ye kē mii ra dyaŋ. U ga ba yi ye ter laam wo.› ³⁸ Pe Yiisrēfa pe bii pe ya wāā ta tēyāfūū klo wo, ke yāŋ nge flāhā tāy pe n yee Senayi, woo Musa maha kē tuu pye wo wāle ne ke fla na. Yāhāyīŋ tēnlēhē waa naa n pāā u ne koo yāŋ yīŋ na. Kaplāŋ nkāy ke cīinde yrā wāā nawee kē, u yāhāyīŋ tēnlēhē n ke yar u na, u n -sē pa, maa ke tōr yar wo na.

³⁹ Wo wāle n yee poo saa luhu u ye ye, ma u wīī sye, ma pe laam wīī ta ma yee, poo ga dur tɛr Syipte wo. ⁴⁰ Pe n maha bii Yarō * pye ma yee: ‹Wāŋ gaa fāā wo kē ke n nii wo yāhā, wo n ke ta wo yatɛr. Musa wii tuu wo yigi yi Syipte wo, wo tee mii, wo sē cā lii u yāā ye.› ⁴¹ Pe n naancɛŋ gaa fāā ta, ma ke tēŋ ma nuhu di ke wīī ne, koo gii pe fāā pe ya ya pe kluɛ ne. ⁴² Yāhā n dur yi pe kur ye, ma tyii pe na pe n nii yāhāyīŋ wān tēŋ. Loo ne le yrūhū yaha Yāhā kaplāŋ tōrfa saba wo ma yee, Yāhā yee:

‹Yiisrēfa, tee pye u tēyāfūū klo wo,
ke dyɛ- gbeesīī ngīī na,
ndoo la, tee naa n tēŋ yraha ne?

Ye naa diŋ yi la ndoo kē?

⁴³ Ye cā ndoo sē kē ye.

Ye yāhā nge tee n yee Moloke,
koo kē ree gbe naa n tay ke fai nwonge wo.
U yrompua nwo pe n yee Arefaha,

* 7:40 7.40 Yarō pye Musa lɛfua.

ye maha ba usyi pye ma u ta ye yāhā.

Too wān nde ne,
tee ba fāā ma naa te tēŋ.

Loo ne, n ga ye gbe ga miy yaha
teelaa wo deydey,
koo fla dey Babilōn gē na.›

⁴⁴ Tēyāfūū klo wo, wo wālē bii ke Yāhā nwonge gbihi. Kānde lii Yāhā le ta, le wūhū bii yrūhū ta ntēmbapai raa na. Too nde pye wo wālē pe bii gbe le yaha ke fai nwonge wo. Musa bii ke nwonge gbihi mii Yāhā bii u yar le ne mii. Ke nwonge pye pe ye. Yāhā naa n pāā pe ne ke laam wo. ⁴⁵ Mpāy pe yir wo wālē mii kur kuē ye, pe bya n ke Yāhā nwonge yāā ma ke gbe ma tēr ke ne. Yosua woo ruu pye pe yīŋ na. Yāhā ke bii yē tēr Brama kur ye kāntraha gii ne, Yāhā n ta pe n bii waha koo kāntraha ngefa kar wāā; poo ter mii sē pye Yiifee- ye. Koo Yāhā nwonge n kuee, kur mpāy ma yir pe yai ne, pe ga ke yāā. Koo syi ya, ma sya ba Dawide yai cāā dye. ⁴⁶ Yāhā n kaa taha u Dawide na, u n -sē kānde nar ke ye, woo ga kaha fāā ke kē, koo gii ke ma Dyakuba Yāhā. ⁴⁷ Yāhā n sye, ma bii u dya Salmuu woo ta u n bii ke Yāhā kaha fāā †.

⁴⁸ Nwey tii nawee- pe n fāā pe kluē ne, Yāhā sē n syā te laam wo ye, koo gii ke ma ncaha ye yāhāyīŋ na. Yāhā kaplāŋ tōrfua waa loo pāā ma yee, Yāhā yee:

⁴⁹ ‹Yāhāyīŋ kē ke ma ra nangbāŋ niisaha,
kāntraha -sē ma kānamberge dyaŋ,
tē trē taha ta.

Yii -sē ga waha koo nwoŋ fāā mii syi dyaŋ?
Draha gii syi -sē ma,
ke ga waha ra niisaha kua?

⁵⁰ Ndoo sē na, tē too nde byē fāā,

† 7:47 7.47 Salmuu cāā kē, pe bii ke Yāhā kangbāŋ cir fāā.

ke yāhāyīŋ tesē ke kāntraha ne?» »

⁵¹ Yetyen tuu pe faalefa wī tōr yar wa pe na, u n maha le pāa pe ye ma yee: «Yii laangbānfa mii, ye laam waha, ye sye ma ye ndityuhu gbāa tā ye saa luhu Yāhā ye ye. Ye sye, ye sē n luhu Yāhā Yrā ye ye. Ye ma mii ye wāle dyaŋ.

⁵² Yāhā kaplāŋ tōrfua wii woo u kuee mii, pe sē u nuhu ye? Mpāy pe u kasroŋfua wāpa wī pāa, pe pe boo. Yagaa u kasroŋfua tuu pa, ye u wī sye ma sya ba u boo. ⁵³ Yii mpāy, Yāhā yāhāyīŋ tēnlehe ta, pe n le kānde tōr yar ye na, kānde lii Yāhā le ta, ye sē -sē le yār ye.»

Yetyen wāboo wī

⁵⁴ Pe kaplāŋ cērfa pe Yetyen kaplāŋ ngī luhu, ncafūhū n pe yigi, pe n sya nii n sege. ⁵⁵ U Yetyen woo -sē nwo, Yāhā Yrā Fānga le u yī, u n yāhāyīŋ tēŋ yāŋ, ma Yāhā nayōr yāa, Yesu ne tuu yir yēr ke Yāhā kāndigi koho kuε ye, kai- byε fānga ne u ye. ⁵⁶ U n yee: «-Ye luhu, n nwo, tē yāhāyīŋ yāa ke yār yaha nii. Nawee Puee yir yēr Yāhā kāndigi koho kuε ye.»

⁵⁷ Pe n tē sya, ma ndityuhu gbāa tā, ma sur dye u Yetyen na ma u yigi. ⁵⁸ Pe nawee- n u tyīn ga le klo kānkāy na, ma ga ntēmar ta, ma nii u miy u wāboo yīmbui ne. Mpāy pe ba cāa u miy, pe ba pe nayrengbāy fēr ma ta yaha dya waa kē pe naa n yee Sōl, u naa te yāŋ. ⁵⁹ Pe sya naa Yetyen miy ntēmar ne, u Yetyen woo -sē pye, tuu naa Yesu nar ma n yee: «Yīŋfua Yesu, ta yrā sya!» ⁶⁰ Loo na, u n kānklūy gbāa, ma tē sya fānga ne ma yee: «Yīŋfua, ma'a n tyii kapee nde na pe yīŋ na ye!» Tuu koo kaplāŋ ngī pāa wa, u n ku.

8

Yetyen wāboo wī n tāy Sōl ye.

Pe Yesu kāndeyārfa nuhu

¹ Koo per pe n yir Yesu kāndeyārfa wānuhu ne ke Yurusalem wo. Pe Yesu kāndeyārfa byɛ n fā cāŋ tɛr Yude kui wo, Syamari kui ne. Pe Yesu tēnlēhē poo n kuee. ² Mpāy pe -sē naa n luhu Yāhā ye, pe n Yɛtyɛn nakugu gbe ga le, ma u gbā wīi wūn.

³ Sɔl woo -sē pye, tuu naa kaa taha u ya fānga na pe Yesu kāndeyārfa wīi wāpyeklaha- wīi ne. U naa n tay klɛ wo, ma Yesu kāndeyārfa fyāhā naa n yigi, naam tesē ca bya ne, ma ga naa pe le nwompīhi wo. ⁴ Mpāy pe ba fā cāŋ, pe naa n tay teebɛhɛ byɛ wo, ma naa Yesu kapāyīi pāā nawee- ye.

Filipe Yesu Crise kapāyīi yar Syamarifa na

⁵ Filipe n ka Syamari kungbāy wo, ma ga u Yāhā Yīndefua Crise wīi tōr pe nawee- ye. ⁶ Pe nawee- pe Filipe kaplāŋ luhu, ma maha ke laanwɔ wūhū yāā tuu n pye, pe byɛ naa ndityuhu yaha, ma naa n luhu u kaplāŋ ye kayi ne. ⁷ Sāndāpee naa n tē, ma tege naa n kāā nawee- busāā yīŋ na, tānklahafa busāā maha naa n jaa. ⁸ Loo nde n pe klofa ta, nuhu n pe yigi.

⁹ Le klo wo, dya waa -sē pye lɛ wa, pe naa u yee Syimu. Woo dya nwo pye caifua, ma naa pe Syamarifa laam wɔ kai- nkāy ne. U naa u ya yāŋ, usyi wee ye. ¹⁰ Ke fla nawee- byɛ, ma gbe pe kicar syīmbir na, ma ga waa pe wālɛ na, pe byɛ -sē naa nagboho ta u na cīinde, ma sya naa n yee: «Dya nwo, Yāhā fānga gɛ kē ke ma u ye, fānga gii pe n yee cīinde fāngangbāŋ.» ¹¹ U tee ba ma- tɛr le klo wo, ma naa pe nawee- laam wɔ u pyer ne, koo syi kē pe n naa u fya, ma maha naa nagboho ta u na.

¹² Pe klofa pe -sē ba le kapāyīi luhu Filipe yē na, kapāyīi lii le Yāhā Yai wīi tōr tesē Yesu Crise wīi ne, pe naa loo sya cīinde, ma naa Yesu ta pe Yatɛr. Pe n -sē pe byɛ tāā naa n yi loho wo, pe naam tesē pe ca ne. ¹³ Syimu bya n Yesu

kapāyīi sya cīinde. Loo kur ye, pe n u tāā yi loho wo, u n naa n kuee Filipe tāy. Filipe naa yēkā wūhū pye, ma maha naa laanwɔ wūhū pye Yesu myaha ne. Syimu naa koo ngīi bya yāā, ke n -sē naa laam wɔ u kē.

¹⁴ Yesu tēnlēhε mpāy pe pye Yurusalem wo, pe n ba luhu, a Yesu kapāyīi ma, le dye Syamari laam wo, pe n Pyar ye nɔ wāā ke fla na pe syām Nsān ne. ¹⁵ Pe syām pe ga dye ke Syamari wo, pe n Yāhā nar pe Yesu kāndeyārfa kē ma yee, Yāhā ke ta Yāhā Yrā n dye pe laam wo. ¹⁶ Pe tee ba tāā yi wātāāyi ya loho wo Yesu myaha ne, Yāhā Yrā sē ba dye wa pe laam wo ye, koo syi kē pe n ba Yāhā nar pe kē loo wīi na. ¹⁷ Loo na, Pyar tesē Nsān ne, pe n kluε taha pe na, Yāhā Yrā n dye pe laam wo.

¹⁸ Syimu tuu yāā Yāhā Yrā le dye pe Yesu kāndeyārfa laam wo, yaliile wo Yesu tēnlēhε pe kluε taha pe na, u n war yi ma Pyar ye pye pe syām Nsān ne ma yee: ¹⁹ «-Ye ra bya kē ke syi fānga ne ta n nii, n ma kluε taha wii na, Yāhā Yrā le dye ufua laam wo.» ²⁰ Pyar n u yē wāā sya ma yee: «Ma war pe ka ma ne, ma tee le wūū, a Yāhā laantār wīi n sya ke ye wale ne. ²¹ Ma lay wee nwo ye, ma sē maha yai loo nde syi wāyāā ne ye, ma laam tee mii, pe wee gbεgbε Yāhā ye ye. ²² Mii dur yi kāā ma kapee nde wo, -taa Yāhā nar, ke ma sya ke ma kapee nde kua kāā ma na. Ma pye gε pye mii ma waha nde syi wūū, ma sya le pāā yi. ²³ Tē ma yāā mii, ngaa kapihi ma ma yīŋ na, ma ta ma kapee- n nihi ga ta tεr, ma ta ma saha laa kayīi gε pye ye.» ²⁴ U Syimu n Pyar ye pye pe syām Nsān ne ma yee: «Yii gε, -ye Yāhā nar ra kē, laa ma n faha ra dye nde kur ye tee pāā ye.»

²⁵ Yesu tuu naa kai- nkāy pye pe n naa n yāā yīnde ne, ma suhu nkāy ne tuu naa n pāā pe naa n luhu, Pyar ye pe loo kapāyīi tōr yar wa pe nawee- ye, pe n dur tεr Yurusalem wo. Kānde wo, pe le kapāyīi tōr naa n gaha

Yesu tēnlɛɛ tēŋ 8:26 29 Yesu tēnlɛɛ tēŋ 8:35

Syamari kântraha kusyĩmbɛɛ busãã wo.

Filipe tesẽ Yɛtyɔpɛfa yĩŋfuangbãŋ gaa ne

²⁶ Yãhã yĩŋ tēnlɛɛ waa n Filipe pye: «Ka yainsaha dar kuɛ kãndigi koho kuɛ ye. Kãnde laa ma ke kuɛ dragba wo, le n yir Yurusalɛm wo ma n gaha klo nde wo pe n yee Gbasa. Ka loo kãnde fla na.»

²⁷ Filipe -sẽ yãã ta tɛr yir tɛr le kãnde kuɛ ye. U n ga dya waa yãã le kãnde wo. U pye Yɛtyɔpɛ yahaseefua waa, ma maha pye Yɛtyɔpɛ yĩŋfasya war kluhu yĩŋ na. U ba ka Yurusalɛm wo Yãhã seysaha wo, ma dur naa n tɛr u niisaha wo. ²⁸ U pye u ba dye nii u kafãŋ wo, ma naa Yãhã kaplãŋ tǒrfua Yisa kaplãŋ kal ke Yãhã sabangbãŋ wo. ²⁹ Yãhã Yrã n Filipe pye ma yee: «Yũhũ dye u dya kafãŋ tãy.» ³⁰ Filipe n fã yũhũ dye, ma luhu u Yɛtyɔpɛ naa tuu nii Yãhã kaplãŋ kal, nkãy Yãhã kaplãŋ tǒrfua Yisa tuu yrũhũ. Filipe n u yey ma yee: «Kai- nkãy taa n kal ngĩ, ma ke war la?» ³¹ U dya n u yẽ wãã sya ma yee: «N ga waha pye mii, n naa ke war, waa ma yee u wee ma nii ke yĩntaha tǒr ma ra yar ye?» U n Filipe nar, u n dye nii u tãy ke kafãŋ wo. ³² Yãhã kaplãŋ nkãy u naa n kal, koo kẽ ngĩ:

«U nii mii mbua wii syi dyaŋ pe yigi n gaha
boosaha wo.

U nii mii mbua wii syi dyaŋ pe u yor kur,
u n yaha le tete.

U sã yẽ kua ma laa gɛ pãã ye.

³³ Pe u kloŋ, dyefua sã yãã u kuɛ ye ye.

Pe mii, pe u boo kântraha nge na,

kur wãm ga ba yir na u ye pe naa u wĩ pãã?»

³⁴ U Yɛtyɔpɛ naa n Filipe yey ma yee: «Dya, kace ra yar, yoo wĩ -sẽ kẽ, u Yãhã kaplãŋ tǒrfua tuu tǒr loo ne? U ya koho wĩ laa, waa wĩ?» ³⁵ Filipe n kapãn gbe ma u Yãhã kaplãŋ tǒrfua kaplãŋ ngĩ yĩntaha yar u dya na, ma sya ba

le Yesu kapāyī tōr yar u na. ³⁶ Pe naa n tēr ke dyaŋ le kānde wo, pe n ga nō loho fla gaa na. U Yetyope naa n u pye: «Loho nge! Nwa -sē maha ma ke kuee ta wātāāyi na loho wo?» [³⁷ Filipe n u pye: «Ke ma pye ma Yesu ta ma laam wo ma cīinde Yatēr, ma ga waha tãā yi loho wo.» U Yetyope naa n u pye: «N le sya cīinde, woo kē tuu ma Yāhā Dya cīinde.»]

³⁸ Loo kur ye, u Yetyope naa n ta pe n ke kafāŋ yēr. U n tege woo tesē Filipe ne. Pe n dye ke loho wo. Filipe n u tãā yi ke loho wo. ³⁹ Pe yi ke loho wo, Yāhā Yrā Fānga n Filipe gbe tēr. U Yetyope naa sē maha u yāā yāā nantāŋ ye, ma u kānde sya, ma n tēr, nuhu fla. ⁴⁰ Filipe n ga u ya yāā klo laa wo pe naa n yee Asuhute. U n nii Yesu kapāyī tōr n gaha kui wo, ma sya ga dye Syesarē wo.

9

Sōl u troho wātāhā ter miy yaha ma Yesu kānde yār
(Tēnl 22.6-16; 26.12-18)

¹ Sōl -sē nwo, u pye ma naa Yesu kāndeyārfa kē wāboo ya ne. U n ba yir ma ka Yiifēe- Yāhā yūndefa yīŋfua fla na, ² maa saba mpāy sya u ye, saba mpāy syi pe ga waha kānde wāā u kē u n ka Damasū na, te Yiifēe- yawāhā nwey wo. U maa nawee- mpāy yāā ke fla na, naam woo, ca woo, pe ma yee wa pe n yār Yesu kānde wo, u waha pe yigi, u pe pua, u pa pe ne Yurusalēm wo.

³ U n yir koo na, ma kānde sya, ma n gaha ke Damasū na. Tuu ga nō gbe taha le klo na, u n yee woo ga yāŋ, ma yāā cāā- mpāy ter syi pe yi yāhāyīŋ kuē ye, ma ba yēhē u na. ⁴ U kadye n sege, u n laha too kāntraha na, ma luhu yīmbui laa ne, le u pye ma yee: «Sōl, Sōl, n lii wāpee pye, ma n nii ra nuhu yīntayāhā ne?» ⁵ U n wāā sya ma yee: «Yīŋfua, mboo wii raa n pāā ra ne, ma myaha mii?» Le

yīmbui n u yē wāã sya ma yee: «Ndoo Yesu kē taa n nuhu yīntayāhā ne. ⁶ Mboo, yir, ma dye le klo wo. Taa yai ma lii pye, pe ga le yar ma na.»

⁷ Nawee- mpāy pe wāã naa n yār Sōl ne, pe byε ba yεr pe sē sya naa laa pāã ye. Pe naa n luhu le yīmbui gbleŋ ne, pe sē -sē naa waa yāã ye. ⁸ Sōl n yir, ma tāhā yεr kāntraha na. U n yīmpε yār, u sē -sē waha ngaa yāã nantāŋ ye. Pe n u yigi koho na ma ka u ne ke Damasu na. ⁹ U n plii tāã pye, u sē waha naa n yāŋ ye, u sē ngaa di ye, u sē maha ngaa wɔ ye.

¹⁰ Ke Damasu wo, Yesu kāndeyārfua waa pye, pe naa n yee Nanayase. U pye mii wāytāã dyaŋ u na, ma Yīŋfua yāã tuu u yee ma yee: «Nanayase.» U n u yē wāã sya ma yee: «Yīŋfua, n nwo, n n luhu ma ye.» ¹¹ U Yīŋfua n u pye ma yee: «Yir yagaa, kānde lii pe n yee kāndigi, ma loo sya, ma ka Yuda kaha wo, maa Tarsufa naa waa wīi yey, pe u yee Sōl. ¹² U ma gε ma u nii Yāhā nar. U bya pye mii wāytāã dyaŋ u na, ma ma yāã, taa dye ga maa koho taha u na, ma yee u waha maha naa n yāŋ faale dyaŋ.» ¹³ Nanayase n loo wāã sya ma yee: «Yīŋfua, nawee- busāã dya nwo wīi tōr ra ye. Tuu Yesu kāndeyārfua nuhu wānuhu gii ne Yurusalēm wo, n le luhu. ¹⁴ Yāhā yūndefa yīŋfua kānde wāã u kē, u pa nwo wo, u ba nawee- yigi pua, poo mpāy pe koho taha yaha Yesu na.» ¹⁵ U Yīŋfua n -sē maha u pye ma yee: «Ka, n dya nwo yāŋ yi, ma yee u ta wīi tōr yar driyēfa byε na tesē yīŋfa byε ne tesē Yiisrēfa ne. ¹⁶ Tuu yai u wāfāy gii fāy ta wīi na, u ta, nawee- n ra wīi cā, n ga u yar koo byε na.»

¹⁷ Loo na, Nanayase n yir, ma ka Yuda kaha wo. Tuu ga dye ke kaha wo, u n kluε taha Sōl na ma u pye ma yee: «Sōl, ma ma Yesu kāndeyārfua mii ta dyaŋ. Taa naa n pai kānde wo, Yīŋfua Yesu wii tuu ba yi ma na, woo u ra lēhē

wāã, n ba ma ta ma n waha naa n yāŋ faale dyaŋ, tē ma ta, Yāhā Yrā Fāŋga n ma laam yīi.»

¹⁸ Loo yalebya wo, wān raa n kuã kãã Sɔl yīmpɛ na mii sawor dyaŋ, u n nii n yāŋ faale dyaŋ. U n yir, pe n u tãã yi loho wo. ¹⁹ Loo kur ye, u n di, u kadye n cã fāŋga yãã.

Sɔl Yesu kãnde wīi yar Damasufa na

Loo kur ye, Yesu kãndeyārfa mpāy pe pye Damasufa na, Sɔl n kuee pe ne, ma faa plii raa pye, ²⁰ ma nii Yesu wīi pãã nawee- ye Yiifee- yawāhā nwey wo ma yee, Yāhā Dya kē Yesu ne. ²¹ Mpāy byɛ pe u kaplāŋ luhu, le n pe fe gbe, pe n nii le yey ma yee: «Dya nwo woo sē na, tuu naa Yesu kãndeyārfa ke wāboo ne yīntayāhā ne Yurusalem wo, poo mpāy pe koho taha yaha Yesu myaha na. U sē yir la ma pa nwo, woo n pai tee nde Yesu kãndeyārfa yigi pua, u ga pe yi Yāhā yūndefa yīŋfua kē?» ²² Sɔl -sē naa Yesu wīi pãã nawee- ye. Kaa naa n taha u kaplāŋ wālaha na tesē ke fāŋga ne. Yiifee- mpāy pe pye Damasufa na, Sɔl pe gbihi yar naa n laha Yesu wīi ne ma naa pe yar, Yesu woo u ma u Yāhā Yīndefua Crise, le n sya naa yē gbãã pe na.

²³ Koo syi kē plii raa kur ye, Yiifee- n pãã ta poo ga Sɔl boo. ²⁴ Sɔl n -sē loo nde yãã luhu. Le klo pye, pe ba ncaha fãã, ma le klaha tã. Nawee- naa le klo kapahayēr byɛ sēŋ, ke yai ke yīmper, pe ma u Sɔl yãã pe u boo. ²⁵ Sɔl pye Yesu kãndeyārfa mpāy ne nwoŋ gaa laam wo, ke ba fãã gbra le klo ncaha na. Fenaatɛr gaa -sē pye ke nwoŋ wo ke ba yi ke ncaha ne. Pe n yir yīmper wo, ma u Sɔl gbe le takūy laam wo, ma namihii pua le na, ma u Sɔl yoŋ tege wãã fenaatɛr ne le klo ncaha kur kuɛ ye. Sɔl n waha wloho yi ke syi, ma fã tɛr.

Sɔl ka Yurusalem wo

²⁶ Sɔl n ga dye Yurusalem wo, ma yee woo ga dye wlāhā Yesu kãndeyārfa ne. Pe byɛ -sē ba fya u na, pe sē ba le

sya cīinde ma yee, u wā klaha ma nii Yesu kāndeyārfua ye. ²⁷ Yesu kāndeyārfua wii pe naa n yee Barnabaase, woo n Sɔl yigi loo na, ma ka u ne pe Yesu tēnlēhē fla na. Sɔl tuu ba u Yīŋfua wāā sya mii le kānde wo, u n kaplāŋ nkāy pāā u ye, Barnabaase n loo nde tōr pe Yesu tēnlēhē ye. Sɔl tuu pye Damasu na, ma naa Yāhā kapān pāā Yesu myaha ne pe nawee- ye laanyīn ne, Barnabaase n maha koo bya tōr pe ye. ²⁸ Loo yale nde wo, Sɔl n cā waha u ya wlāhā pe ne. U n nii n tay ke Yurusalem wo, ma Yāhā kapān pāā naa n laha Yīŋfua myaha ne nawee- ye laanyīn ne.

²⁹ Yiifee- mpāy pe naa jrēke yor luhu, u naa n pāā pe bya ne, ma naa kaplāŋ tyīn pe ne. Poo -sē naa u wāboo kē. ³⁰ Pe Yesu kāndeyārfa pe loo cā, pe n Sɔl yigi ga Syesarē na, maa u ta u n ka Tarsu na *.

³¹ Loo na, Yesu kāndeyārfa yawāhāfa mpāy pe pye Yude wo, Galēlē ne tesē Syamari ne, pe n cā yrīŋ yāā. Yīŋfua Yesu wīī naa n gboho pe laam wo plii wuhu na. Pe maha naa u laam wūhū pye yalebyē. Yāhā Yrā kāmāy na, kaa naa n taha pe yawāhāfa wānihi na.

Pyar yēkā wūhū pye Yesu myaha na

³² Pyar naa n tay kui byē wo, ma naa Yesu kāndeyārfa yāŋ. U n ba ka klo laa wo pe naa n yee Liide, Yesu kāndeyārfa yāŋsaha wo, ³³ ma ga dya waa yāā le klo wo. Pe naa u yee Yēnē. U dyē- kuatāā ba kē tānkur yan ne kāntraha na. ³⁴ Pyar n u pye ma yee: «Yēnē, Yesu Crise ma, u ma jaa yagaa. Yir, ma ma kasāy wāŋ gbel!» Yēnē n ta tēr yir. ³⁵ Liide klofa byē tesē Sarāŋ ngbāŋfa byē ne, pe n loo yāā, ma pe troho wātāhā ter wā klaha, ma nii Yīŋfua kānde yār.

³⁶ Klo laa pye tūntūn, pe naa n yee Yopē. Cɔɔ waa pye ke fla na, u myaha Tagbihita. U pye pe Yesu kāndeyārfa

* ^{9:30} ^{9:30} Pɔl kusey ba kē Tarsu ne.

ne. Jɛke yor wo ke Tagbihita myaha nge n yee Dɔɔkase, ke yīntaha kē kafa. U cɔɔ naa kayī pye yalebye, ma maha naa koho le nawām ye. ³⁷ U n ba too yan na, ma ku. Pe n u nakugu yee, ma ke gbe ga ta nwoŋ gaa laam wo gbegbaha yīŋ na. ³⁸ Pe Yesu kāndeyārfa mpāy pe pye ke Yopɛ wo, pe ba le luhu ma yee, Pyar ma tūntūn Liide na. Pe n nawee- syām lēhē wāã u ye pe ga u yar, poo ma pe u nar, u pa poo fla na, u ma n nii kuee ye.

³⁹ Pe n ga dye Pyar fla na, ma re tēnlēhē tōr u ye, u n yir wāã kūn pe ne le yalebya wo. Tuu ga dye, pe n u yigi ga ke nwoŋ laam wo gbegbaha yīŋ na. Calangusyam mpāy pye ke fla na. Pe bye n ba yɛr Pyar tāy, ma nii n wūn. Dɔɔkase tuu pye yrāŋ na, ma ba nayrɛ tii gbihi, tesē nayrengbāy tii ne, pe n too nde gbe n yar Pyar na. ⁴⁰ Pyar n pe nawee- bye ta pe n yi nwoŋ wo, u n dur ma kānklūy gbāã kāntraha na, ma Yāhā nar. U n ba wā klaha ke nakugu kuɛ ye ma yee: «Tagbihita, yir!» U n u yīmpɛ yār, ma Pyar yāã, ma yir nii. ⁴¹ Pyar n u yigi koho na, ma u ta u n yir yɛr. Loo kur ye, mpāy pe Yesu ta pe Yatɛr tesē pe Yesu kāndeyārfa calangusyam ne, u n poo yee ba, maa u yar pe na yrāŋ. ⁴² Pe n le cā tāŋ ke Yopɛ wo, loo n ta, nawee- busāã n u Yīŋfua ta pe Yatɛr. ⁴³ Pyar n faa ma- Yopɛ na. U ba kuee ke Yopɛ wo sraha tēntēfua waa fla na, pe naa n yee Syimu.

10

Yāhāyīŋ tēnlēhē waa ba yi Kōrnee na

¹ Syesarɛ laam wo, dya waa pye pe naa n yee Kōrnee. U pye seraasyi yīŋfua, ma pye Wōrmefa seraasyi ndreŋ gaa yīŋ na, pe naa n yee Yitale seraasyi ndreŋ. ² U dya naa Yāhā kānde kɛ. U naa n gaha Yāhā narsaha wo u nna bye ne. Yiifee- mpāy pe pye nawām, u naa koho le pe ye, ma naa Yāhā nar plii bye. ³ Per gaa yayiŋ yale wo, Yiifee-

Yāhā naryale ba kē, u n yāā mii wāytāā dyaŋ u na. U n yāhāyīŋ tēnlɛɛ waa yāā gbaa na, tuu dye ba u fla na, maa u pye ma yee: «Kōrnee». ⁴ U n u yāhāyīŋ tēnlɛɛ yāŋ, ma fya, ma u pye ma yee: «Yīŋfua, nwa ma?» U yāhāyīŋ tēnlɛɛ n u yē wāā sya ma yee: «Taa naa Yāhā nar, ma maha naa koho le nawām ye, Yāhā koo byɛ sya ma ye. Ke sē faha ma wī ne ye. ⁵ -Taa -sē nawee- lɛɛ yagaa, pe n ka Yopɛ na, pe ga dya waa ta u n pa, u myaha Syimu, nawee- byɛ u yee Pyar. ⁶ U n syā sraha tēntēfua waa ye, u myaha Syimu. U kaha ma muhulangbāŋ yē tāy.»

⁷ U yāhāyīŋ tēnlɛɛ n loo pāā u ye ma tɛr. Le yalebya wo, Kōrnee n u tēntē- syām mpāy yee ba tesē u seraasyi naa waa ne, tuu pye mpāy yīŋ na. Woo bya ba naa Yāhā kānde kɛ, u wī ba waha Kōrnee ye. ⁸ Kai lii le pye, u n le gbe ma tōr pe ye, ma pe lɛɛ wāā ke Yopɛ na.

Mpāy pe wee Yiifee- ye, Yāhā laa pāā Pyar ye pe wī na

⁹ Ke yīŋsyii wo, pe naa n gaha ma sya ga nɔ gbe taha ke Yopɛ na. Pyar -sē pye, u ba dugu u kaha gbegbaha yīŋ na yaiwlaŋ yale wo, ma yee woo ga Yāhā nar. ¹⁰ Fāā n u yigi u n yee woo ga ngaa di. Yalii pe yee poo ga ngaa soho u kē, u n yāā mii wāytāā dyaŋ u na. ¹¹ U n yāhāyīŋ yāā ke fe yār, kla gaa n nii tege n pai tāā ye kāntraha na: Ke kla pye mii faangbāŋ gaa dyaŋ. Ke yēr resyar ba wāā tā. ¹² Ke laam wo trɛresyar wān ter byɛ pye tesē kahakaha wān ter byɛ ne ma suhu kānsyām ter byɛ ne. ¹³ Yīmbui laa n u pye ma yee: «Pyar, yir, ma wān nde boo, ma naa n kaa!» ¹⁴ Pyar n wāā sya le yīmbui ye ma yee: «Yīŋfua, too wān nde sē yō ye; wo Yiifee- kānde na, wo n fā wān nde na.» ¹⁵ Le yīmbui n maha u pye ma yee: «Yāhā yee te yō, ma tee n fā re na.» ¹⁶ Pyar tuu too wān yāā, ma luhu le yīmbui ne, saa te n tɛr. Saa, u n maha te yāā. Yāhā te gbe yi u na koo syi tɛɛ tāā, ke faangbāŋ n cā dugu tɛr yāhāyīŋ na.

Pyar dye waa kaha wo, u wee Yiifēe ye

¹⁷ Pyar tuu koo yāā pe wāytāā wo ke syi, u sē -sē waha le yīntaha cā ye. Le yale -sē nwo, Kōrnee tuu ba nawee-mpāy lēhē wāā u Pyar ye u Syimu kaha wo, pe ba ke kaha yey naa n gaha, ma sya ga nō ke kapahayē na. ¹⁸ Pe n yīmbui yir ma le yey ma yee: «Syimu wii pe n yee Pyar, u n syā la nwo?» ¹⁹ Yāhā ke ba wān tii gbe yi u Pyar na ke yīmbui lii ne tuu ba luhu, u Pyar pye nantāŋ u naa le ga. Yāhā Yrā n u pye ma yee: «Yāŋ! Nawee- tāā ma nwo, pe ma kē. ²⁰ Yir, ma tege ke gbegbaha yīŋ na, ma ka pe ne, ma'a n laalaa pye ye, ndoo tē pe lēhē wāā.» ²¹ Loo na, Pyar n tege ba pe nawee- mii fla na, maa pe pye ma yee: «Wii tee n kē, woo kē ra ne. Ah ye pa lii na?» ²² Pe n u yē wāā sya ma yee: «Seraasyi yīŋfua Kōrnee kē tuu wo lēhē wāā. Nawee wii kē u ne, u n sroŋ, Yāhā wīi gboho u laam wo, Yiifēe- byē u miyūhū yee. Yāhāyīŋ tēnlēhē waa kē, u u Kōrnee klaha, ma u yar ma yee, u ma ta ma n ka u fla na, maa ma yē kapān pāā u n luhu.» ²³ Pyar n pe yigi dye u kaha wo, ma syāsaha wāā pe kē.

Ke yīŋsyii wo, pe n yir ma kānde sya, ma dur tēr. Pyar pye pe ne. Yopē Yesu kāndeyārfa mpāy n yir ke Yopē wo, ma Pyar wār ga. ²⁴ Ke yīŋsyii wo, pe n ga dye ke Syesarē wo. Kōrnee naa u sēŋ u kaha wo. U ba u nwoŋfa mpāy yee ba loo wīi na, tesē u naambiyābuam mpāy ne. ²⁵ Yaliile Pyar naa n pai dyesaha wo, Kōrnee n ka, maa u wāā, ma kānklūy gbāā u yaha ye, ma yee woo ga u syar nangbāŋ syaha ne. ²⁶ Pyar n sye ma u kuā yir, ma u pye ma yee: «Danda, yir! Taa yāā, nawee ya kē ra bya ne.» ²⁷ U n nii n pāā Kōrnee ne, maa dye ke kaha wo, ma nabuar mpāy yāā pe wāā nii.

²⁸ U n pe pye ma yee: «Ye cā ma yee Yiifēe- kānde na, Yiifēe naa sē yai u naa n crā nawee wii na u wee Yiifēe ye. U sē maha yai u naa n dye u kaha wo ye. Yagaa, Yāhā

-sē ndoo klaha, ma ra yar ma yee, n sē yai n naa fã nawee waa ter na ye, n sē yai n naa waa ter yãŋ mii nawee wii syi dyaŋ, u sē yai pe naa n crã u na ye. ²⁹ Koo kē, tee ra yee, n sē sye ye, n pa. Tee ra yee ba lii na, ye waha le pãã ra ye yagaa.»

³⁰ Kōrnee n yee: «Ke plii resyar nanga, le pye yagaa syi yaiyĩn na. N pye n naa Yãhã nar ta kaha wo. Dya waa n ba yēr ra tãy u kale wãn ne te n yehε palpal, ma ra pye ma yee: ³¹ «Kōrnee, taa naa Yãhã nar lii ne, ke le sya ma ye. Taa maha naa wãn tii byε wãã nawãm kē, le sē faha Yãhã na ye. ³² Loo nde na, waa lēhε wãã Yopε na, u n ga Syimu yee ba, Syimu wii pe n yee Pyar. U ma dya wii kaha wo, u bya myaha Syimu u ya ndoŋ, u sraha tēn tē, u ma muhulangbãŋ yē tãy.» ³³ Ta n ta tēr waa lēhε wãã ma ye, ma n le sya ma pa. Le yō. Wo byε mii Yãhã yaha ye yagaa. U Yĩŋfua tuu ma pye, ma ba wo yar lii ne, le pãã wo ye, wo ma wo n luhu ma ye.»

Mpãy pe wee Yiifée- ye, pe le kapãyĩ fe luhu Pyar yē na

³⁴ Loo na, Pyar n yē kuã ma yee: «Cĩinde ne, n cã Yãhã wee ke nawee waa puar nawee waa na ye. ³⁵ Ma'a sya yi teelii teelii, ma'a pye wa ma n luhu Yãhã ye, ma maha kasroŋ pye, ma wĩ ga naa n tãy ke ye. ³⁶ Yãhã le kapãyĩ nō wãã Yiifée- ye, kapãyĩ lii le n yee nawee- byε ga ba yrĩŋ yãã Yesu Crise kãmay na, woo wii u ma wo byε Yĩŋfua. ³⁷ Nsãn tuu nawee- yee naa n pai, maa naa pe yar, pe le sya pe cã, pe kapee- wãpyerj sē yō ye, pe ke miy yaha, ma pe tãã naa n yi loho wo, ye koo ngĩ byε cã. Loo kur ye, lii le cãã pye Galεε kãntraha kur byε na, ma sya ka Yudε kãntraha na, ye maha loo nde bya cã. ³⁸ Yãhã fãnga wãã Yesu kē, Yesu wii u n yi Nasarεte wo, ma maha Yãhã Yrã wãã u kē, u n waha naa n gaha teebεhε byε wo, ma naa kayĩ pye nawee- kē. Mpãy pe pye, Setane naa pe fãy

fānga ne, Yesu u Setane kar tege naa n kãã pe yīŋ na. Yāhã pye u kur ye. Ye maha koo byε cã. ³⁹ Tuu kai- nkãy byε pye Yiiffee- klo Yurusalem wo ma suhu pe Yiiffee- kui byε ne, wo ke yãã wo yīnde ne. Loo kur ye, pe Yiiffee- gε u kuey mar boo trã na. ⁴⁰ Ke plii tãã na, Yāhã n u ta u n yir gbã wo, ma dur ba yrãŋ na gbaafa ye. ⁴¹ U sē -sē u ya yar nawee- byε na ye, u u ya yar wii poo na, wii mpãy Yāhã wo yãŋ yi, ma yee too u yãã wo yīnde ne. Yesu tuu dur ba yrãŋ na gbaafa ye, wii kē too u yãã, ma sya wãã di u ne, ma loho bya wãã wɔ u ne. ⁴² U n wo pye ma yee, too ga naa le Yesu kapãyiĩ pãã pe nawee- ye, wo pe yar laha wo yee, woo Yesu kē Yāhã u yãŋ yi, u nawee- byε sãhã, mpãy pe ma yrãŋ na tesē mpãy bya ne pe ma gbã wo. ⁴³ Faale Yāhã kaplãŋ tɔrfa byε bii le pãã u wī na ma yee, cīnde ne, wii ma u Yāhã Yīndefua ta u Yatεr, Yāhã ga ufua kapee- gbe kãã u yīŋ na Yesu myaha kãmay na.»

Mpãy pe wee Yiiffee- ye, Yāhã Yrã dye pe laam wo

⁴⁴ Pe nawee- pye pe naa Pyar kaplãŋ luhu, Yāhã Yrã n tege dye pe byε laam wo. ⁴⁵⁻⁴⁶ Yiiffee- mpãy pe ba Yesu ta pe Yatεr, ma pa Pyar ne, pe n yãã Yāhã Yrã tege dye pe nawee- mii laam wo, mpãy pe wee Yiiffee- ye. Loo nde n pe Yiiffee- mii fe gbe. Yāhã Yrã ba pe laam yīĩ, pe n sya naa yor ter raa pãã, ma naa Yāhã sey. ⁴⁷ Loo na, Pyar n le pãã ma yee: «Ah mpãy pe Yāhã Yrã yãã wo wãŋ syi dyaŋ, pe bya sē yai la pe tãã yi loho wo pe ya ndoŋ?» ⁴⁸ Loo na, u n yee, pe pe tãã yi loho wo Yesu Crise myaha na. Pe wātãayi kur ye, pe nawee- n maha u nar, u kueue u plii raa pye poo ne. U n le sya.

¹ Mpāy pe wee Yiifēe- ye, poo byē Yesu kapāyīi sya cīinde ke syi. Pe Yesu tēnlēhē mpāy pe pye Yude wo tesē ke fla Yesu kāndeyārfa ne, pe n le luhu, a mpāy pe wee Yiifēe- ye, poo bya Yesu kapāyīi sya cīinde. ² Pyar n ba dugu ba Yurusalēm wo. Pe Yiifēe- mpāy pe pye Yesu kāndeyārfa, poo mii n le kuān u ye ma yee: ³ «Mpāy pe wee Yiifēe- ye, ma ga dye pe kaha wo, ma sya wāā di pe ne.»

⁴ Kai- nkāy ke pye, Pyar n dye ke laam wo, ma ke byē tōr pe ye. ⁵ U n pe pye ma yee: «N pye klo nde wo pe n yee Yopē. N pye n naa Yāhā nar, ma ba yāā mii wāytāā dyaŋ ra na, ta n nii ngaa yāā: Ke kla pye mii faangbāŋ gaa dyaŋ, ke yēr resyar ba wāā pua tā. Ke n yir yāhāyīŋ wo, ma sya tege ba nō ra na. ⁶ Ta n nii ke waha n yāŋ, ma kāntraha treresyar wān raa yāā ke laam wo, wlaha wān ne, kahakaha wān ne tesē syir wān ne. ⁷ Ta n luhu yīmbui laa ne, le ra pye ma yee: «Pyar, yir, ma wān nde boo, ma naa n kaa!» ⁸ Ta n sye ma yee: «Aye, Yīŋfua, wān nde syi sē yō ye. Wo Yiifēe- kānde na, wo n fā re na. Te syi sē dye yāā ra yē wo ye.» ⁹ Le yīmbui n maha yir yāhāyīŋ wo ke tēhē syāŋ na, ma ra pye ma yee: «Yāhā yee te yō, ma tee re yāŋ ma yee te sē yō ye.» ¹⁰ Tē too wān nde yāā ke syi, ma luhu le yīmbui ne, pe wāytāā n caa ra na, ma maha pa ra ye, ta n maha yāā koo syi ya. Ke n tā tēhē tāā, te wān byē n dugu tēr yāhāyīŋ na, pe wāytāā n caa tāŋ ra na.

¹¹ Le yalebya wo, naam tāā n ba yēr ke kaha kapahayē na, kaha gii tē pye. Pe ba pe lēhē wāā ra na, pe n yir Syesarē wo, ma pa ra fla na. ¹² Yāhā Yrā n ta pye, n ka pe ne, n ma n laalaa pye ye. Pe Yesu kāndeyārfa kuay mii tee yāā mii, pe ra wār ga wo n sya ga dye Kōrneē kaha wo. ¹³ Too ga dye u Kōrneē kaha wo, u n u yāhāyīŋ tēnlēhē wīi pāā wo ye. U yāhāyīŋ tēnlēhē tuu ba u ya yar u Kōrneē na mii syi dyaŋ, ma maha lii tōr u ye, u n dye ke laam wo,

ma ke byε tōr wo ye. U yāhāyīŋ tēnlēhē ba u pye ma yee: «Waa lēhē wāā klo nde wo pe n yee Yopε, u n ga Syimu ta u pa ma fla na, Syimu wii pe n yee Pyar. ¹⁴ Kai- nkāy ke ga waha mboo Kōrnee ta ma n waha sya yaha, mboo tesē ma kahafa byε ne, u ga ba ke yar ma na.» ¹⁵ Ndo Pyar pye n naa n pāā nantāŋ pe nawee- ne, Yāhā Yrā n ba tege dye pe byε laam wo, mii wo wāŋ syi dyaŋ ke per cir na, per gii Yāhā Yrā ke fe tege, ma tege dye wo laam wo. ¹⁶ Ta laam n too Yīŋfua kapān nde na tuu ba yee: «Nsān ye tāā yi loho ya wo. Ndo Yesu, n ga ye tāā yi Yāhā Yrā gε ne.» ¹⁷ Wii Yiifēe- mpāy too Yīŋfua Yesu Crise ta wo Yatεr, Yāhā n kayī lii wāā wo kē, ke loo bya wāā mpāy kē, pe wee Yiifēe- ye. Ndo ga waha Yāhā wīi sye la?»

¹⁸ Pe Yudε Yesu kāndeyārfa, pe kaplāŋ ngīi luhu wa, pe n pe laam yīn, ma nii Yāhā sey, ma nii le pāā ma yee: «Le ma pye ke dyaŋ, mpāy pe wee Yiifēe- ye, Yāhā ta poo bya ma waha le sya ma cā pe kapee- sē yō ye, ma ke wāpyeŋ miy yaha, ke ga cīinde yrā wāā pe bya kē, lii wākuayāā wee le na ye.»

Yesu kāndeyārfa yawāhā wāfeyir Yātōosyi wo

¹⁹ Cāā gii cāā na pe ba yir Yesu kāndeyārfa wānuhu na yīntayāhā ne, ma sya ba u Yεtyεn boo, mpāy ba fā cāāŋ, ma sya ka Fenise wo, Yātōosyi ne, Syiper ne. Ke Syiper nge, kāntraha gaa kē muhulangbāŋ ke gbey le. Pe n ga nii koo kui ngīi wo, ma nii le Yesu kapāyī tōr Yiifēe- poo ya ye. ²⁰ Yesu kāndeyārfa mpāy pye pe naa n yi Syiper wo tesē Syirē ne, ma ba pa Yātōosyi wo. Poo mii -sē naa Yīŋfua Yesu Crise kapāyī tōr mpāy ye pe wee Yiifēe- ye. ²¹ Yīŋfua fānga pye pe kaplāŋ na, nabuar n naa pe kaplāŋ sya cīinde, ma pe kānlε miy naa n yaha ma naa pe ya le Yesu kānde wo.

Yesu tēnlēhε tēŋ 11:22-24 41 Yesu tēnlēhε tēŋ 12:2

²²⁻²⁴ Yesu kāndeyārfa mpāy pe pye Yurusalēm wo, ma naa pe ya wāā, pe ba Yātōōsyi Yesu kāndeyārfa wīi luhu. Pe n Barnabaase woo lēhε wāā ke fla na. U pye naweeyō, Yāhā Yrā ba u laam yīi, u maha ba Yesu ta u Yatεr u laam byε ne. Tuu ga dye ke fla na ma yāā Yāhā kayīi lii pye, le n nii u ye nuhu. U n pe nawee- yar laha pe pe laam ta wācεŋ, pe pe ya waha pe ma n cεr Yīŋfua na ye. Nabuar n maha naa n pai, maa pe ya le naa n soho Yīŋfua koho wo.

²⁵ Loo kur ye, Barnabaase n ka Tarsu wo Sōl fla na. ²⁶ U n ga Sōl yāā, ma u yigi ba Yātōōsyi wo. Pe n kuee ke fla na dyεwee, ma nii yawāhā pye ke fla Yesu kāndeyārfa ne, ma maha nii nawee- busāā klaha. Myaha cāā taha Yesu kāndeyārfa na ke Yātōōsyi goo laam wo, ma nii pe yee CretyĒ; koo yīntaha kē, Crise nna.

Pe war nō wāā Yesu kāndeyārfa kē Yurusalēm wo

²⁷ Ke cāā na, Yāhā kaplāŋ tōrfa mpāy n yir Yurusalēm wo, ma tege ga Yātōōsyi na. ²⁸ Poo nen waa pye, u myaha Agabise. Yāhā Yrā n u ta u n yir, ma le pāā nawee- ye ma yee, fāāpihi ga ba too Yudε kuε kāntraha kur byε na. Ke fāāpihi n ba dye, ma yai Klode woo ne tuu pye kāntrε fāngafa byε yīŋfua. ²⁹ Pe Yātōōsyi Yesu kāndeyārfa n yir, ma yee poo ga war wāā, wii ma waha yia yē gii na u pa, pe n wāā le pe nō wāā Yudεfa mpāy kē pe ma Yesu kāndeyārfa. ³⁰ War mpāy pe yāā, pe n pe byε le soho Barnabaase koho wo tesē Sōl ne, pe n ga pe wāā pe Yesu kāndeyārfa yawāhā yahaseefa kē Yurusalēm wo.

12

Pyar wāleŋ nwompihi wo tesē u wāyiyaha ne

¹ Koo cāā nsoho wo, fānga pye Yεrōte Agiriba woo ye. U n nii Yesu kāndeyārfa nuhu yīntayāhā ne. ² U n sya ta pe n Syake yīŋ gbā cεr yūntrūhū ne; Nsān lεfua ba kē woo

ne. ³ Tuu yāã le tāy Yiifēe- ye, u n maha ta pe n Pyar yigi. Too plii pye Yiifēe- syayaha gbar plii, ncasur bur sē n di too plii na ye. ⁴ Yērōte n ta, pe n Pyar le nwompihi wo, ma seraasyi nawee- resyar yāŋ yi, poo syi flē resyar, pe n nii u Pyar yāŋ ma pe ya kē. Yērōte naa n traha te syayaha gbar plii ma tēr, u ta pe n Pyar sāhā nanihi wo, pe u boo. ⁵ Pyar pye ke nwompihi laam wo pe seraasyi ne, mpāy pe naa u yāŋ. Pe Yesu kāndeyārfa sē naa n faha Yāhā wānar wī ne u Pyar kē ye.

⁶ Ke pye yīmper, Pyar pye u ba sã wāy seraasyi syām mpāy nsoho wo, ntēn wān taa ne pe ta, ma u pua gbra pe ya na. Mpāy maha pye ke nwompihi nwonyē na, ma naa ke sēŋ. Pyar sāhāper -sē pye koo yīŋsyii wo. ⁷ Koo yīmper wo, Yīŋfua yāhāyīŋ tēnlēhē waa n ba fe yi ke nwompihi wo, cāã- gaa n yēhē palpal ke laam wo. U n Pyar gbā yir, ma u pye ma yee: «Yir farfar!» Tuu ba loo pāã wa, te ntēn wān n -sē fēr Pyar koho na ma laha too. ⁸ U yāhāyīŋ tēnlēhē n maha u pye ma yee: «Ma sapaha pua, -taa ma ntāy gbe le.» Pyar n u sapaha pua, ma u ntāy gbe le. U yāhāyīŋ tēnlēhē n maha u pye ma yee: «Ma nayrengbāŋ gbe le, -taa naa n taha ra na.» ⁹ Pyar n yi ke nwompihi nwompua laam wo, ma nii n taha u na. Lii u yāhāyīŋ tēnlēhē tuu naa n pye nde, Pyar sē ba le sya wa ma yee cīinde ne ye. U naa le ga ma yee, wāytāã wī laa syi ne. ¹⁰ Seraasyi mpāy pye pe naa tērsaha sēŋ. Pe n ga tēr pe tāy, ma maha ga seraasyi mpāy yāã yaha ye, ma maha tēr pe tāy ma cā ga nō ke kapahayē na. Ke kãanklihi pye ntēn wāŋ. Nawee ma yi koo ne, u yi kua ke nwompihi wo. Pe n koo kãanklihi yāã ke yār ke ya ya. Pe n yi kua ke nwompihi laam wo, ma kãnde laa sya, ma faa yār, u yāhāyīŋ tēnlēhē n plaha u na. ¹¹ Pyar yīntaha n ba too, u n u ya pye ma yee: «Yagaa woo, n le cā laha ma yee,

Yīŋfua kē tuu u yāhāyīŋ tēnlēhē nō wāā, u n ba ra sya yaha Yērōte koho wo, tesē wānuhu gii ne pe Yiifēe- pe n kē maa ra nuhu.»

¹² U n laam ga, ma Maari kaha kānde sya ma ka. Nsān nahafua ba kē u ne, Nsān wii pe naa n yee Marēkē. Nawee- busāā pye pe ba pe ya wāā ke kaha wo, ma naa Yāhā nar. ¹³ Tuu ga nō ke kaha na, u n ke kapahayē gbā, tētēsyalaale n pa loo n pai gbihi luhu, le myaha ba kē Ōrde. ¹⁴ Le tētēsyale n le yīmbui luhu, ma cā Pyar kē. Le n nuhu yigi tēr Ōrde kē, u sē yēr gē yēr ma ke kapahayē yār Pyar kē ye, ma fā tēr, maa cāā le pāā pe nawee- ye ma yee, Pyar ma kapahayē na. ¹⁵ Pe n u pye ma yee, u yīŋ wee ye. U n sye ma yee cīinde ne. ¹⁶ Pe n maha yee, a Pyar yirfua kē.

Pyar -sē pye u naa ke kapahayē gbā. Pe n ga ke yār ma yāā woo kē, le n pe byē fe gbe. ¹⁷ Pyar n koho kuā yir, ma yee pe yaha le. Yīŋfua tuu u yi yaha ke nwompihi wo mii, u n le tōr pe ye. U n maha pe pye ma yee: «-Ye ga le pāā Yesu cīifua Syake ye tesē Yesu kāndeyārfa mpāy ne pe ma u Syake ne.» Tuu koo pāā wa, u n yi ma tēr kuē ngaa ye.

¹⁸ Yīŋ n syii, seraasyi n nii fā gbey n klaha Pyar wīi ne, ncā u pye mii laa? ¹⁹ Yērōte n ta pe n u tay, pe sē u yāā ye. U n ta pe n pe seraasyi yey, seraasyi mpāy pe naa Pyar yāŋ, pe sē waha laa cā pāā ye. U n ta pe n poo seraasyi yigi ga boo. Loo kur ye, Yērōte n yir Yudē wo, ma tege ga Syesarē wo, maa kuee ke fla na, ma faa ma-

Yērōte wāku

²⁰ Yērōte laam ba war Tyirfa ne tesē Syidōfa ne. Koo kui syāŋ ngīi n pāā ta, ma pa poo n pai Yērōte nar, pe n wāā le. Pe tee naa dir wān busāā gbe Yērōte woo kāntraha na, ma naa n gaha te ne pe kui wo. Pe n cāā ka, maa Blatise woo nar, u n yēr le na. Woo pye u ga waha kai yar Yērōte

na u n le sya. Woo kē u pye Yērōte kaha tēntē- bye yīŋ na.

²¹ Pe ba per gii ta, pe n gaha pāã pe wāã le, koo per n ba nō. Yērōte n u nangbān nayrē le koo per, maa tege nii u nangbāŋ niisaha wo. U n kaplāntāhā pāã nanihi wo nawee- kē, nuhu n sya pe yigi. ²² Pe nawee- n nii n tē ma yee: «Yāhā kē ke nii n pāã, nawee gē sē kē ye.» ²³ Le yalebya wo, Yīŋfua yāhāyīŋ tēnlēhē waa n koho tē u Yērōte na. U tee ba Yāhā myaha sya, ma ke ta u wāŋ. Fyār n dye u wo u n ku.

²⁴ Loo kur ye, le Yīŋfua kapāyīī -sē naa n gaha deydey, tesē mpāy pe naa n dye Yesu kānde wo, pe naa n syar.

²⁵ Barnabaase tesē Sōl ne, pe ba poo war yīntaha yi wa, pe n yir ke Yurusalem wo ma dur tēr ke Yātōōsyi wo. Pe ba Nsān yigi taha pe ya na, Nsān wii pe naa n yee Marekē.

13

Barnabaase wāyāŋyi Sōl ne Yesu kapāyīī wātōr wīī na

¹ Pe Yātōōsyi Yesu kāndeyārfa yawāhāfa nsoho wo, mpāy pye Yāhā kaplāŋ tōrfa. Mpāy maha pye pe naa nawee- klaha Yāhā kaplāŋ ne. Barnabaase pye pe ne, Syimu ne, Syimu wii pe naa n yee Nawō, ma suhu Lususe ne wii u n yi Sirēnē wo, Sōl ne, Manayē ne, Manayē wii tuu ba wāã le fāngafua Yērōte ne kaha neŋ wo. ² Per gaa, pe ba pe yē tā digi na, ma pe ya wāã ta ma nii naa Yīŋfua sey, Yāhā Yrā n ba pe pye ma yee: «-Ye Barnabaase yāŋ yi ra kē tesē Sōl ne. Tēn laa ma, n n yāŋ pe ga le tē.» ³ Pe n kuee koo yē wātā na digi na, ma kluē taha pe na ma Yāhā nar pe kē, ma kānde wāã pe kē, pe n tēr.

Barnabaase ye ka Syiper na Sōl ne

⁴ Yāhā Yrā le Barnabaase ye lēhē wāã Sōl ne, pe n yi Yātōōsyi wo ma tege ga Seliise na. Pe n kuee ke fla na,

ma salangbāñ gbe, ma ka Syiper na. Koo kântraha nge, muhulangbāñ ke gbey le. ⁵ Pe ga nɔ ke Syiper na, klo lii pe cāā dye, pe naa le yee Salami. Pe n nii Yāhā kapān pāā ke fla na Yiifee- yawāhā nwey wo. Nsān Marēke pye pe ne, ma ba naa koho le pe ye.

⁶ Pe n ke kântraha yār plañ, ma sya ga nɔ ke kuasaha fla na. Klo laa pye ke fla na pe naa n yee Pafɔsu. Pe n caifua waa yāā loo klo nde wo, pe naa u yee Gbara Yesu. Jreke yor wo u myaha ba kē YElimase. U pye Yiifee. U ba u ya ta, woo ma Yāhā kaicāfua. ⁷ U ba nii u kântraha fāngafua tāy. U fāngafua myaha ba kē Sersye Pɔl. U ba kai- cā. Woo kē u ta, pe n Barnabaase ye yee ba Sɔl ne. U naa n traha u Yāhā kaplāñ luhu. ⁸ U caifua YElimase n nii n ke woo ga yeŕ tā Barnabaase ye na Sɔl ne, ma maha nii n ke woo ga u fāngafua yīñ wā klaha u ma n le Yāhā kapāyīi sya cīinde ye. ⁹ Sɔl wii pe maha u yee Pɔl, yagaa Yāhā Yrā le u laam yīi, u n nii u caifua waha n yāñ, ¹⁰ ma ba u pye ma yee: «Ma mii ta tēr kacāñ, ma pee tēr, sāndūpee dya kē ma ne, ma wee yāā wāyīi wīi na ye! Yīñfua Yāhā ke kai- nkāy ta, ma tee yee, maa ke pye klaha-. ¹¹ Naa n luhu yagaa: Yīñfua Yāhā ga koho tē ma na, ma n nii fūū, ma yalaale pye, ma cā maha ba naa yai cāā- yāā.» Le yalebya wo, YElimase yīmpε n wɔ tā u na, u n u ya yāā yīmperwoho laam wo. U n nii figi gbey n klaha ke fla na ma nii waa ke u u yigi koho na. ¹² U kântraha fāngafua tuu nde yāā le pye nde, u n Yesu ta u Yatēr. Ke kaklaha ter ngīi ba yē gbāā u na, kaklaha nkāy ke Yīñfua Yesu wīi pāā nawee- ye.

Pɔl, Barnabaase ne Yātɔɔsyi wo, Pisidi kântraha na

¹³ Pɔl ye n salangbāñ gbe u nampyeñ- ne Pafɔsu wo, ma ka klo laa wo pe n yee PERSye. Loo klo nde pye kântraha gaa na pe n yee Pāāfile. Nsān Marēke n pe yaha koo fla na, ma dur tēr Yurusalem wo. ¹⁴ Pɔl tesē Barnabaase ne,

pe n ta tēr pe yrāhā ye, ma yir ke Pērsye wo, ma ka klo laa wo pe n yee Yātōsyi. Loo klo nde pye kântraha gaa na pe naa n yee Pisidi. Kanii per, pe n ga dye nii ke Yiifee-yawāhā nwoŋ wo.

¹⁵ Mpāy n ba kaplāŋ kal Yāhā kānde katan saba wo tesē Yāhā kaplāŋ tōrfa saba ne. Loo kur ye, pe Yiifee- yawāhā nwoŋ yahaseefa n ta pe n ga Pōl ye yar ma yee: «Wo nna, laa ma pye ye ye, tee ga pāā pe yawāhāfa ye, ye laantor le pe laam wo tesē fānga ne, ye ga waha le pāā yagaa.»

¹⁶ Pōl n yir, ma koho kuā yir pe nawee- ye, pe yaha le. U n pe pye ma yee: «Yii Yiisrēfa tesē yii mpāy ne tee ba Yāhā nar yawāhā nwoŋ nge wo, ye bye -ye luhu ra ye! ¹⁷ Yiisrēfa, Yāhā bii wo wāle poo yāŋ yi. Ke pe yaha nampay Syipte kântraha na, ma pe ta pe n syar ke fla na. Ke n maha bii yēr ke fānga na, ma pe ta pe n waha fā yi ke Syipte wo. ¹⁸ Pe n ga dye- gbeesī pye tēyāfūū klo wo, Yāhā n maha naa pe kē digi ne ke fla na. ¹⁹ Mpāy pye pe sē bii Yāhā cā ye, Yāhā n poo ter kuasī wī kua kântraha nge na pe naa n yee Kanaa, ma koo kântraha nge wāā ke nna kē, wo wāle me. Koo kântraha n nii pe wāŋ. ²⁰ Koo kai- ngī, ke gbe ma ga pye kua, ke waha dye- yīsyaŋ tesē dye- gbeesī sēnsye syi kua. Loo kur ye, Yāhā n kaplāŋ cērfu ta wo wāle yīŋ na, ma sya ga waa u Yāhā kaplāŋ tōrfua Samuyel yai na. ²¹ Loo kur ye, pe n yee poo ma yīŋfua wī na, wii tuu ga nii pe kântraha kui kur bye yīŋ na. Yāhā n Sawile ta pe yīŋfua. Kisi dya bii kē u ne. Bēsyaŋ kaha kur waa bii kē u ne. U n nii ye wāle yīŋ na dye- gbeesī. ²² Yāhā n bii Sawile ta u saha nii pe yīŋ na ye, ma u miy yaha, ma Dawide ta pe yīŋfua. Yāhā n u wī pāā ma yee: «N Yisay dya Dawide yāŋ yi.

Ta laanfua kē u ne.

U ga ba ta laam wūhū bye pye.»

²³ Dawide kur waa kē Yesu ne. Yāhā bii yē tēr Yiisrēfa ye, koo ga ba Syayahafua nō wāā pe kē, woo Syayahafua kē Yesu ne. ²⁴ Nsān n ba cāā yir Yesu yaha. U naa le pāā Yiisrēfa byε ye, pe le sya pe cā pe kapee- sē yō ye, pe ke wāpyeḅ miy yaha, pe cā pa u n ba pe tāā yi loho wo, nawee-byε yīnde na pe n cā. ²⁵ Nsān kuyale ke ba gbe taha, u naa nawee- yar ma naa n yee: ‹Wii wāpaḅ tee n sēḅ, woo sē kē ndoo ne ye. Ufua ma u n pai ra kur ye. Ta syi sē yai u ntān sale wāfer ne u trε na ye.›

²⁶ Wo nna, yii mpāy tee ma Brama kur wām, ma suhu mpāy byε ne pe pa ke Yāhā nar yawāhā nge wo, yii me tee yai ye cāā le kapāyī luhu, le kapāyī lii le u Syayahafua wī pāā. ²⁷ Ye sē yāā, Yurusalemfa tesē pe yahaseefa ne, pe sē ke kai- war ye, kai- nkāy wo faale Yāhā kaplāḅ tōrfa pe bii cāā yrūhū yaha u Syayahafua wī na. Pe sē maha ba cā yoo kē u Yesu ne ye. Pe ta pe n u boo. Kai- ngī ke u Syayahafua dye yagaa poo pyer kāmāy na, koo kai- kē wo faale Yāhā kaplāḅ tōrfa pe bii cāā yrūhū yaha. Pe sē maha ke cā ye. Koo kai- -sē kē pe n kal pe ye cāwāā cāwāā, Yiiffee- kani per wo. ²⁸ Pe ba u sāhā, pe sē laa wāpee gε yāā tuu pye ye. Pe n sye ma yee, fāngafua Pilati n ta pe n u boo. ²⁹ Kai- nkāy byε, ke bii cāā yrūhū yaha u wī na, ke n pai u dye, pe koo byε pye wa u na, pe n u tege u kueymartrā na, ma ga u le gbī wo. ³⁰ Yāhā n -sē ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrāḅ na gbaafa ye. ³¹ Mpāy pe ba yir u ne Galēle kāntraha na ma ka u ne Yurusalem wo, u n plii buar raa pye wāyiḅ ne pe na. Yesu tuu naa kai- nkāy pye pe n naa n yāā yīnde ne, ma suhu nkāy ne tuu naa n pāā pe n naa n luhu ndityε ne, koo kai- ngī byε kē pe pāā n tay nawee- ye. ³² Koo kē wo n nii loo kapāyī nde tōr n yar ye na. Yāhā ke bii yē tēr wo wāle ye lii ne faale wo, loo ne le kapāyī nde ne. ³³ Yāhā le pye wii poo kē, wii mpāy too ma pe kur kuε pii.

Ke Yesu ta u n yir gbã wo, ma dur ba yrãṅ na gbaafa ye, wo cã yagaa, ke bii yẽ tɛr wo ye lii ne, ke le pye wa wo kẽ. Le ma le yrũhũ yaha ke Yãhã wãsey yay syãṅ fla wo ma yee:

«Mboo kẽ, ma ma ra Dyapuai,
ma gbe nanga na, nawee- ga cã,
n ma ma Tuhufua.»

³⁴ Yãhã bii yee, koo ga ba u ta u n yir gbã wo, u dur ba yrãṅ na gbaafa ye, tesẽ gbã ma n maha waha yia yãã u na ye. Ke naa loo pãã kaplãṅ ngĩ ne ma yee:

«Tẽ bii yẽ tɛr Dawide ye kayũhũ nkãy ne,
n ga ke wãã ye kẽ cĩinde.»

³⁵ Le maha ma le yrũhũ yaha ke Yãhã wãsey yay teelaa fla wo ma yee:

«Ma nawee wii raa yãṅ yi,
ma saa sya u n fũhũ nii gbĩ laam wo ye.»

³⁶ Dawide woo na, tuu yir u yai ne, u u tẽn lay tẽ le Yãhã laam wĩ wãpye wĩ na. Tuu -sẽ bii ku, pe n u le u wãle ne, u kuee gbĩ laam wo ma fũhũ. ³⁷ Yãhã ke -sẽ wii ta u n yir gbã wo, ma dur ba yrãṅ na gbaafa ye, woo sã kuee gbĩ laam wo ma fũhũ ye.

³⁸ Wo nna, -ye cã loo na ye yee, woo kãmay ne, le kapãyĩ n nii n tõr nawee- ye, lii le n yee, Yãhã pe kapee- gbe n kãã pe yĩṅ na. ³⁹ Musa tuu le Yãhã kãnde kataṅ nkãy tõr, koo saha ye ta, ye n sroṅ Yãhã yĩnde na ye. Wii woo u -sẽ Yesu ta u Yatɛr, Yesu ga ufua ta, u n sroṅ Yãhã yĩnde na. ⁴⁰ Yãhã kaplãṅ tõrfa pe lii pãã yaha, -ye yii yigi, ye ma syi ye wĩ n nii koo syi ye! Pe bii le pãã yaha ma yee: Yãhã yee:

⁴¹ «-Ye yãṅ, yii mpãy tee tee n pãã Yãhã wĩ na,
-ye yãṅ lii ne tẽ ga ba pye,
le ga ba nii ye ye yẽgbãã wĩ,
ye ga ba kuee le wo.

N ga ba loo pye ye yĩnde na,
ye saa ba ku wa ye.

Wātōr wīi syi dyaŋ pe ne ga ba loo nde tōr ye ye,
yaa yee, cīinde sē ne ye.» »

⁴² Pōl tesē Barnabaase ne, pe ba pāā wa ma yi ke Yiifee-yawāhā nwoŋ wo, nawee- n pe nar, pe maha dur ba koo kaplāŋ cēŋ ya pāā kanii per gaa, kii ke n pai. ⁴³ Naweeteempāy pe naa Yiifee- Yāhā kānde yār, poo busāā mpāy ma suhu Yiifee- busāā mpāy ne, pe n nii n taha Pōl ye na Barnabaase ne. Pōl tesē Barnabaase ne, pe n pāā pe ne, ma pe gbihi yar, ma pe pye ma yee, Yāhā ke laantār wīi lii pye pe kē, pe le yigi kluε sīi.

⁴⁴ Cāwāā gaa n taha. Koo cāwāā kanii per, pe klofa byε n nii mii, pe pa tāŋ pe n pai ke Yāhā kaplāŋ luhu. ⁴⁵ Pe Yiifee- yahaseefa ma suhu Yiifee- mpāy ne, pe pe nabuar yāā pe n luhu Pōl ye ye, laanyar n pe yigi pe n nii Pōl yē kaplāŋ kai, ma maha nii u tyεhe. ⁴⁶ Pōl tesē Barnabaase ne, pe n pe Yiifee- yar laha laanyīn ne ma yee: «Le Yāhā kapāyīi yai le ne cāā tōr yii poo ye. Tee -sē le wīi sye ma yee, ye sē yai cīinde yrā wāyāā ne ye, wo mii, too wā klaha mpāy kuε ye, mpāy pe wee Yiifee- ye. ⁴⁷ Yīŋfua gε wo yar le ne ma yee:

«N ma yāŋ yi,

ma ma ta cāā- wāŋ syi dyaŋ
mpāy ye pe wee Yiifee- ye.

N ma yāŋ yi,

ma yee ma le wāsyayaha kapāyīi tōr ga yi
deydey kui byε ne kāntraha nge na.» »

⁴⁸ Mpāy pe wee Yiifee- ye, pe kaplāŋ ngīi luhu, pe n nii nuhu di, ma nii le Yīŋfua kapāyīi sey. Yāhā ke mpāy ta, pe waha ba cīinde yrā yāā, poo byε n le kapāyīi sya, ma Yesu ta pe Yatεr. ⁴⁹ Le Yīŋfua kapāyīi naa n cāāŋ koo kuε kāntraha byε wo.

⁵⁰ Canangbāy tii te naa Yiifee- wāle kānde yār, ma suhu le klo yahaseefa ne, pe Yiifee- n poo mii sūū le Pōl ye

na Barnabaase ne, pe n pe nuhu, ma sya pe kar yi kãã pe kãntraha wo. ⁵¹ Pɔl tesē Barnabaase ne, pe n pe tɛr mplēm kor yaha koo fla Yiifee- na, ma tɛr klo laa wo pe n yee Yikō. ⁵² Pɔl ye pe tɛr, ma pe Yesu kãndeyãrfa mpãy ta yaha ke fla na, Yãhã Yrã n pe laam yĩ, pe n nii nuhu ya di.

14

Pɔl Barnabaase ne Yikō wo

¹ Pɔl ye n ga dye Yikō wo Barnabaase ne, ma ka koo fla Yiifee- yawãhã nwoŋ wo, ma Yãhã kapãn pãã nawee-ye. Yiifee- busãã tesē nawee- busãã mpãy ne pe sē pye Yiifee- ye, Pɔl ye kaplãŋ n tãy pe ye pe n sya Yesu ta pe Yatɛr. ² Yiifee- mpãy -sē ba sye, poo saa Pɔl ye kaplãŋ sya cĩinde ye. Poo mii n nawee- mpãy sũũ, mpãy pe sē pye Yiifee- ye, pe n sya nii wãpee ga pe Yesu kãndeyãrfa wĩ na. ³ Pɔl ye n kuee Barnabaase ne ke Yikō wo, ma faa ma- . Pe ba pe koho taha yaha Yĩŋfua na, ma naa pe kaplãŋ pãã laanyĩn ne. Yĩŋfua naa fãnga wãã pe kē, pe n waha naa laanwɔ wũhũ pye tesē yēkã wũhũ ne nawee- n waha naa n cã, kapãyĩ lii pe n pãã nde Yĩŋfua laantãr wĩ na, cĩinde ne. ⁴ Pe kaplãŋ n pe klofa ta, pe sē nii yĩmbui nen na ye. Mpãy n kuee Yiifee- kur ye, mpãy n -sē taha pe Yesu tēnlēhε na.

⁵ Pe Yiifee- tesē pe naweetee- mpãy ne pe sē pye Yiifee-ye, poo mii tesē pe yahaseefa ne, pe naa pe ya gbihi, poo ga Pɔl ye nuhu Barnabaase ne, pe pe waa boo ntēmar ne. ⁶ Pe naam syãm n yi le cãŋ na, ma ta tɛr fã ga Liiser kuε ye Darbu ne, ma suhu koo kui syãŋ ngĩ kãnkãy kusyĩmbεhε ne. Kãntraha gaa kui ba kē, pe naa ke yee Lakoni. ⁷ Pe n nii le Yesu kapãyĩ tōr koo fla na.

Pɔl tesē Barnabaase ne Liiser wo

⁸ Loo klo nde wo pe naa n yee Liiser, tākurfua waa pye, u naa n nii wānii ya. U ba see u tākur ne ke dyaṅ, u sē ba yir yēr yāā, ma yār yāā ye. ⁹ U naa Pōl kaplāṅ luhu. Pōl n u waha yāṅ, ma le yāṅ cā u dya yīntaha na ma yee, u dya laam wo u le sya wa laantee nen ne Yesu ga waha u jaa. ¹⁰ Loo na, Pōl n yīmbui yir, ma u pye ma yee: «Yir, ma gbihi tāhā yēr ma trε na!» U dya n kur ye tāhā yēr u trε na, ma nii n yār. ¹¹ Pe nabuar pe yāā Pōl lii pye, pe n tē sya Lakonifa yor wo ma yee: «Te mpar te ya wā klaha nawee-, ma tege ba wo ye!» ¹² Pe n nii Barnabaase yee Yeepeta, ma yee Pōl woo ma kaplāṅ pāāfua, ma nii u yee Makur, pe klo mpar myar ne. ¹³ Mpar rii pe n yee Yeepeta, te kangbāṅ pye le klo dyesaha fla na. Ke yūndefua n napa mpāy yāṅ yi ma faasyīmbir raa gbihi maha pe na, ma ka pe ne, ke kapahayē kuε ye. U naa n kε, u ga pe napa boo, u Pōl ye tēṅ Barnabaase ne. Pe nabuar bya maha naa pe wātēṅ wīi kε. ¹⁴ Pe Yesu tēnleḥe syām pe le luhu, le sē tāy pe ye ye, pe n sya pe ya nayrε tyīn jūū, ma fā dye pe nabuar laam wo, ma nii n tē, ma yee: ¹⁵ «Naambiyām, nwa ye n nii loo nde pye? Nawee- ya me wo ne ye dyaṅ. Wo pa le Yāhā kapāyīi ne ye kē, ma yee ye nekla wān nde tee ta ye mpar ma n tēṅ, -ye re gbe ga miy yaha, tee ye yīntar sronṅ cīinde Yāhā ya ye, cīinde Yāhā gii ke ma yrāṅ na yalebyε, koo gii ke yāhāyīṅ ta, kāntraha ne, muhulangbāṅ ne tesē wān tii byε ne te ma te laam wo. ¹⁶ Nawee- terfa mpāy pe wee Yiifee- ye, faale wo Yāhā bii tyii pe na pe n naa pe laam kānde yār. ¹⁷ Ke sē -sē tyii ke ya wīi wāyar na ye na ke kayūhū wāpyeṅ ne ye kē ye: Yalebyε ke ga ta sesaha n yir yāhāyīṅ na ke too, yīnwoho cāā n dye ye n dir yāā busāā. Koo kē ke ye yē digi yi, ma maha ye laam ta nuhu fla.» ¹⁸ Pe Yesu tēnleḥe pe sya kaplāṅ ngīi pāā, pe -sē maha fāy, ma cā waha yēr tā pe nabuar na, pe sē pe tēṅ ye.

¹⁹ Yiiffee- mpāy -sē yir Pisidi Yātōōsyi wo tesē Yikō ne, ma pa ke Liiser wo. Pe n pe nabuar sūū, ma pe bye wlaŋ taha pe ya na, pe n nii Pōl waa ntēmbar ne, poo ga u waa boo. Pe n yee u ku, ma u fle ga miy yaha le klo kānkāy na. ²⁰ Yaliile pe Yesu kāndeyārfa poo ya pe ba wō tā u na, u n cā yir loo na, ma wlāhā dye pe ne le klo wo.

Pe wādurbanj Syire kāntraha na, Yātōōsyi wo

Ke yīnjsyii wo pe n yir Barnabaase ne pe syām, ma ka klo nde wo pe n yee Darbu. ²¹ Pe n le Yesu kapāyīī pāā koo fla na nawee- busāā n le luhu, ma Yesu ta pe Yatēr. Loo kur ye, pe n dur ga Liiser wo ma suhu Yikō ne, tesē Yātōōsyi ne Pisidi kāntraha na. ²² Pe naa pe Yesu kāndeyārfa laam yīn, ma naa pe yar, pe pe ya plāhā Yesu wāta wīī ne pe Yatēr. Pe naa pe yar ma yee: «Wii ma yee u ga dye Yāhā Yai wo, ufua ga cāā kayīhī yāā wa.» ²³ Yesu kāndeyārfa yawāhāfa ma pye na, Pōl tesē Barnabaase ne, pe ga mpāy yāŋ yi pe laam wo, pe pe ta pe yawāhāfa yahaseefa. Loo na, pe ga pe yē tā digi na pe Yāhā nar, pe pe le soho Yīŋfua koho wo, woo wii pe ta pe Yatēr.

²⁴ Loo kur ye, pe n dye yi tēr Pisidi kāntraha kui nkāy wo, ma ga yi Pāāfile kāntraha na. ²⁵ Pe n le Yāhā kapāyīī pāā koo fla na, klo laa wo pe n yee Pērsye, ma ka tūntūn klo laa wo pe n yee Yatale. ²⁶ Pe n ga salangbāŋ gbe koo fla na, ma dur ga Yātōōsyi wo, Syire kāntraha na. Loo klo nde ne, pe Yesu kāndeyārfa ba Yāhā nar pe kē, ke naa laantār wīī pye pe kē, pe n waha le Yāhā tēn tē. Loo tēn ne, pe ga tē kua, ma dur ba.

²⁷ Pe ga dye ke Yātōōsyi wo, pe n pe Yesu kāndeyārfa yawāhāfa yee wāā ta. Pe ba tēn lii tē Yāhā kāmāy na, tesē mpāy pe wee Yiiffee- ye, Yāhā ke ba pye mii, ma poo mii bya ta pe n waha Yesu ta pe Yatēr, pe n koo bye tōr yar pe Yesu kāndeyārfa na. ²⁸ Loo kur ye, Pōl tesē Barnabaase

ne, pe n faa nii ma- loo klo nde wo, pe Yesu kāndeyārfa ne.

15

Yesu kāndeyārfa ma yawāhā na Yurusalēm wo

¹ Yiifēe- Yesu kāndeyārfa mpāy pe pye Yude wo, pe n yir ma pa Yātōōsyi wo, ma ba nii Yesu kāndeyārfa klaha nde ne, ma pe pye ma yee: «Ye ma yee ye sē kūū mii Musa kānde le yar wo na mii ye, ye saa waha sya yaha ye.» ² Pōl tesē Barnabaase ne, pe sē yēr pe kaklaha nge na ye, le n sya nii kaplāŋ wātyīn pe nsoho wo. Pe n le pāā ta ma yee, Pōl, Barnabaase ne, ma suhu Yātōōsyifa mpāy ne, pe ka Yurusalēm wo pe ga le yey yāŋ pe Yesu tēnlēhē ye tesē pe Yesu kāndeyārfa yawāhāfa yahaseefa ne. ³ Pe Yesu kāndeyārfa yawāhāfa n pe wār wāā kānde wo. Pe n dye yi tēr kui nkāy wo, kāntraha gaa na pe naa n yee Fenise, ma suhu Syamari kui nkāy ne. Mpāy pe wee Yiifēe- ye, ma ba dye Yesu kānde wo, pe poo wī tōr naa n gaha nawee- ye, le n naa nuhu yigi Yesu kāndeyārfa byē kē.

⁴ Pe ga dye Yurusalēm wo, pe Yesu kāndeyārfa yawāhāfa byē n pe wāā, pe Yesu tēnlēhē ne pe yawāhāfa yahaseefa ne. Yāhā ke ba Pōl ye ta ma tēn lii tē, Pōl ye n koo byē tōr pe ye. ⁵ Farisyē mpāy pe Yesu ta pe Yatēr, poo mpāy -sē pye ke fla na. Pe n yir ma yee: «Yesu kāndeyārfa mpāy pe wee Yiifēe- ye, poo yai wākūū ne. Pe maha yai pe naa n yār le kānde wo, lii Yāhā le yar Musa na.» ⁶ Pe Yesu tēnlēhē n pe ya wāā pe Yesu kāndeyārfa yawāhāfa yahaseefa ne, poo ga le fla yāŋ.

⁷ Pe n kaplāŋ tyīn ma-. Pyar n yir ma yee: «Wo nna, ye cā ma yee, Yāhā ba ra yāŋ yi le yale dey ma ra ta, ta n ga le Yesu kapāyī yar mpāy na pe wee Yiifēe- ye, pe le luhu pe Yesu ta pe Yatēr. ⁸ Yāhā gii ke nawee- byē laam wūhū

cā tǎŋ, ke pe sya, ma sya Yāhā Yrā le pe laam wo wo wǎŋ syi dyaŋ. Loo nde ta wo n waha cā, Yāhā pe bya kuε yǎŋ.

⁹ Pe Yesu ta pe Yatεr, Yāhā pe byε ta wo ne koho neŋ na, ma pe kapee- yee laha kāā pe yīŋ na. ¹⁰ Ye -sē pye mii yagaa ma yee, yaa Yāhā pye yǎŋ, ma n kε yii ga teger ta Yesu kāndeyārfa na, teger rii syi wo wǎle tesē wii gε ne, waa sē waha te syi tēŋ yǎā ye. ¹¹ Wo nanem byε sē n yee la, Yīŋfua Yesu laantār kāmay ne too sya yaha? Poo wī bya wee la koo syi?»

¹² Loo na, pe nawee- byε n yaha le, ma n luhu Barnabaase ye kaplǎŋ ye, Pɔl ne. Yāhā ke ba Barnabaase ye ta Pɔl ne, ma yēkā wūhū nkāy pye tesē laanwɔ wūhū nkāy ne, pe nawee- mpāy nsoho wo, mpāy pe wee Yiifee- ye, pe n koo ngī byε tōr yar pe nawee- na. ¹³ Poo nawee- syām mii pe ba pǎā wa, Syake* n kapān gbe ma yee: «Wo nna, -ye luhu ra ye! ¹⁴ Mpāy pe wee Yiifee- ye, Yāhā pe kuε yǎŋ faale wo, ma nawee- mpāy yǎŋ yi pe laam wo pe nii u wām. Pyar loo nde tōr yar wo na ke yagaa nge na. ¹⁵ Pe Yāhā kaplǎŋ tōrfa kaplǎŋ gε maha n gaha koo kuε ye. Ye cā, le ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo ma yee, Yīŋfua le pǎā ma yee:

¹⁶ ‹Loo kur ye,

n ga ba dur ba.

Faale Dawide yīnfar wee nantāŋ

u kur kuε pii ye ye,

mii kaha dyaŋ ke too.

N -sē ga maha ba too yīnfar nde wǎā

u kur kuε puee waa kē,

le n nii mii kaha dyaŋ ke ba too,

ta n ke gbihi fǎā.

* 15:13 15.13 U Syake pye Yīŋfua Yesu cīfua; u pye Yurusalem Yesu kāndeyārfa yawāhāfa yīŋ na.

¹⁷ Loo na, nawee- mpāy pe kuee,
pe ga ba naa Yīŋfua fla kε,
pe naa n taha u na.

Nawee- terfa mpāy byε pe wee Yiiffee- ye,
poo mii, tē mpāy yāŋ yi pe laam wo,
pe nii ra wām,
pe byε ga ba naa Yīŋfua fla kε,
pe naa n taha u na.

¹⁸ Yīŋfua kapān ne nde.

U loo yar yaha le yale dey.» »

¹⁹ Syake n maha pe yar taha ma yee: «Loo ne, ta laam wo, mpāy pe wee Yiiffee- ye, ma nii Yesu kāndeyārfa, teger raa sē yai te taha pe na ye. ²⁰ Wo ga waha saba waa yrūhū wāã pe kē, wo pe yar, waa ma kla gii boo le soho mpar koho wo, pe ma n ke kaa ye. Tesē, pe ma kla gii boo pe sē ke kuāy ye, pe ma n ke kaa ye. Tesē, pe ma n naa ntāŋ kaa ye. Tesē, pe ma n naa tyatyāhā pye ca kuε ye tesē naam kuε ye ye. ²¹ Ye cā ma yee, ma gbe wo yahasee wāε mpāy cāã na, ma sya ba waa yagaa na, kānde lii Yāhā le yar Musa na, le n kal kani per kani per, wo Yiiffee- yawāhā nwoŋ wo.»

Yesu kāndeyārfa mpāy pe wee Yiiffee- ye, saba ka pe ye

²² Loo na, Yesu tēnlēhē tesē Yesu kāndeyārfa yawāhāfa yahaseefa ne, ma suhu pe Yesu kāndeyārfa byε ne, pe n pāã ta ma yee, poo ga nawee- mpāy yāŋ yi pe ya laam wo pe pe lēhē wāã Yātɔɔsyi wo Pɔl ye ne pe syām Barnabaase ne. Yudi wii pe naa n yee Gbarsabaha ma suhu Silaasyi ne, poo mpāy pe Yesu kāndeyārfa naa pe miyūhū yee, pe n poo yāŋ yi, ma pe lēhē wāã Yātɔɔsyi wo Pɔl ne. ²³ Pe ba pe lēhē wāã pe ga saba wii kē, u ba yrūhū ma yee:

«Wii Yesu tēnlēhē, wii Yesu kāndeyārfa yawāhāfa yahaseefa, wii mpāy too ma ye Yesu kāndeyārwai Yu-rusalēm wo nwo, wo saba nwo yrūhū nɔ wāã ye kē,

yii mpāy tee wee Yiiffee- ye, ma ma Yesu kāndeyārfa, ma nii Yātōōsyi klo wo kāntrε nde ne pe n yee Syire, ma suhu Sersyi ne.

Wo syaha ma ye ye.

²⁴ Wo le luhu pe yee nawee- mpāy yir wo fla na, ma ga ye laam wlāhā ntāncεr kaplāŋ nkāy ne. Wii sē kē too pe lēhε wāā ye ye ye. ²⁵ Loo ne, wo n yīmbui wāā le, ma nawee- mpāy yāŋ yi ma pe lēhε wāā ye ye. Poo pe ga wo naam- biyābua syām mii wār ga, Pōl tesē Barnabaase ne, ²⁶ poo mpāy pe gbā yē nder ma pe ya plāhā ma kuee Yesu tēn wo. ²⁷ Yudi tesē Silaasyi ne, poo me too lēhε wāā ye ye. Nkāy too yrūhū saba laam wo pe ga ke gbihi pāā ye n luhu. ²⁸ Ye sē yāā, le Yāhā Yrā ma suhu wii gε ne, wo yee wo saa teger raa ta ye na ye. Kai- ngīi too ga yar ye na, nawee- byε yai pe koo gbihi yigi. ²⁹ Koo kē ngīi: Pe ma kla gii boo le soho mpar wān koho wo, ye ma syi ke kaa ye. Tesē, kla gii ne pe ma yee pe sē ke kuāy ye, ye ma n ke kaa ye. Tesē, ye ma n naa ntāŋ kaa ye. Tesē, ye ma n naa tyatyāhā pye ca kuε ye tesē naam kuε ye ye. Ye ma koo ngīi gbihi yigi, le yō.

Wo byε ye syar tāŋ.»

³⁰ Pe mpāy lēhε, pe n kānde wāā pe kē, pe n ka ke Yātōōsyi wo. Pe n ga dye, ma pe Yesu kāndeyārfa byε wāā, ma u saba le soho pe koho wo. ³¹ Pe n u saba kal, ke kaplāŋ n tāy pe ye ma maha pe laam yīn. Loo nde n nii pe ye nuhu. ³² Yudi tesē Silaasyi ne, pe pye Yāhā kaplāŋ tōrfa, poo n kapān gbe, ma pāā ma- pe Yesu kāndeyārfa ne, ma pe laam yīn, ma maha pe laam gbihi ta. ³³ Pe n faa ma- koo fla na. Loo kur ye, pe Yesu kāndeyārfa n ba Yāhā nar ke kānde yigi pe kē, pe n dur ga pe nna fla na Yurusalem wo, pe nna mpāy pe pe lēhε wāā. [³⁴ Silaasyi woo n kuee ke fla na, ma yee le tāy woo ye.] ³⁵ Pōl tesē Barnabaase ne, poo byε n kuee ke Yātōōsyi wo. Pe naa

nawee- klaha, ma naa le kapāyī tōr nawee- ye, kapāyī lii le Yīŋfua wīi pāā. Mpāy maha pye pe ne loo tēn nde na.

Pōl ye cāāŋ pe ya na Barnabaase ne

³⁶ Per gaa, Pōl n ba Barnabaase pye ma yee: «Too ba Yīŋfua kapāyī pāā kui nkāy wo, -too dur ga, waa ke fla Yesu kāndeyārfa yāŋ, pe ma mii.» ³⁷ Nsān wii pe n yee Marēkε, Barnabaase naa n traha u u yigi taha pe na. ³⁸ Pōl n -sē yee: «Woo sē na, u ba tēr wo yaha, per gii too pye Pāāfile kāntraha na. U sē maha ba kaa taha yāā wo na ma ka teelaa wo le tēn wīi na ye.» ³⁹ Yēcroho n dye pe nsoho wo, pe n sya cāāŋ pe ya na. Barnabaase n Marēkε yigi taha u ya na, pe n salangbāŋ gbe, ma tēr Syiper kāntraha kuε ye. ⁴⁰ Pōl n Silaasyi yāŋ yi, pe Yesu kāndeyārfa n Yāhā nar ma pe le soho Yāhā laantār koho wo. Pe n tēr. ⁴¹ Pōl ye n tēr Syire kāntraha na tesē Sersyi kāntraha ne, ma nii pe Yesu kāndeyārfa laam yīn, ma nii pe yar pe pe laam waha Yesu wāta wīi ne pe Yatēr.

16

Timuti taha Pōl ye na Silaasyi ne

¹ Pōl n ga dye Darbu wo, ma yir ke fla na, ma ga dye Liiser wo. Loo klo nde wo, Yesu kāndeyārfa waa pye, u myaha ba kē Timuti; u nahafua pye Yiifeesya, ma Yesu ta u Yatēr, ma sroŋ le kānde wo. U tuhufua sē pye Yiiffee ma ba wākūū kānde cā ye. ² Yesu kāndeyārfa mpāy pe pye Liiser wo tesē Yikō ne, pe naa u Timuti wāyīi pāā. ³ U wīi n tāy Pōl ye, u n sya u yigi taha u ya na. Yiiffee- mpāy pe - sē pye koo kuε kāntrε na, pe byε ba cā ma yee, u tuhufua wee Yiiffee ye. Loo n ta Pōl n u kūū.

⁴ Kai- nkāy pe Yesu tēnlēhε pe pāā ta Yurusalēm Yesu kāndeyārfa yawāhāfa yahaseefa ne, Pōl ye ma ga dye klo lii wo, pe ga loo byε pāā pe Yesu kāndeyārfa ye, pe maha

pe yar pe naa n pye koo syi. ⁵ Pe Yesu kāndeyārfa yawāhāfa naa pe ya plāhā Yesu wāta wīi ne pe Yatēr. Kaa maha naa n taha pe wānihi na, plii wuhu na.

Yāhā Pɔl ta u ka Maseduan kāntraha na

⁶ Yāhā Yrā sē sya Pɔl ye n le Yāhā kapāyīi pāā Yasyifa ye ye. Pe n dye yi tēr Firsiyi kāntraha ne tesē Galasyi kāntraha ne. ⁷ Pe ga nɔ gbe taha Miisiyi kāntraha na, pe n yee poo ga ka Bitini kāntraha na. Yāhā Yrā sē le sya pe ye ye. ⁸ Pe n dye yi tēr Miisiyi kāntraha wo, ma ka klo laa wo pe naa n yee Toosa; le klo pye muhulangbāŋ tāy. ⁹ Yīmper wo, Pɔl n ba yāā mii wāytāā dyaŋ u na, u n Maseduanfa naa waa yāā tuu yir yēr, ma nii u nar ma yee: «Pa Maseduan kāntraha na, ma ba wo sya yaha!» ¹⁰ Pɔl tuu u dya yāā pe wāytāā wo ke syi, poo, tesē ndoo Luke ne, wo n cā ma yee, Yāhā wo yee too ka wo ga le Yesu kapāyīi yar Maseduanfa na. Wo n nii wākaŋ kε koo fla na.

Pɔl ka klo laa wo pe n yee Filipe

¹¹ Wo n salangbāŋ gbe Toosa na, ma sroŋ ka kāntraha gaa na pe naa n yee Samotraasi. Muhulangbāŋ koo kāntraha nge gbey le. Ke yīŋsyii wo, wo n ka klo laa wo pe naa n yee Naplosyi. ¹² Naplosyi wo, wo n yi ke salangbāŋ wo, ma ka Maseduan klo laa wo pe naa n yee Filipe; le ba gboho. Wōrmefa maha ba nihi loo klo nde wo. Wo n plii raa pye ke fla na. ¹³ Kanii per, wo n yi le klo wo ma ka ke fla lafende fla na, ma yee laa na waa teelaa fla yāā Yiifee-pe pe ya wāā na, ma Yāhā sey. Wo n ga ca mpāy yāā pe pe ya wāā nii, wo n tege nii ma pāā pe ne. ¹⁴ Pe laam wo, cɔɔ waa pye, u myaha ba kē Liidi, u naa n yi klo laa wo pe naa n yee Tadir, u naa wangbāhā fahawān taa cāā troho, te pye wāyēr. U naa Yāhā kε. U naa ndityuhu yaha wo kaplāŋ na, Yīŋfua n u laam ta u n nii Pɔl kaplāŋ luhu kayi ne. ¹⁵ Loo kur ye, u n le sya u kahafa byε ne, pe n pe tāā

yi loho wo. Loo le pye wa, u n wo yee ma yee: «Ye ma cā, n Yīŋfua ta ra Yatēr cīnde, -ye ba kuee ra kaha wo!» U n tāhā yeŋ le na, wo n le sya u ye.

Pe Pɔl ye tā nwompihi wo

¹⁶ Per gaa, too naa n gaha Yāhā narsaha wo, tēntēsya laale n wo wāā ba: Sāndūpee pye u yīŋ na, ma u ta u n waha kai- yāŋ naa n cā, ma waha ke cāā tōŋ naa n yaha. U naa loo pye, ma war busāā sya naa n gaha u yīŋfa kē. ¹⁷ U n nii n taha wo na, Pɔl tesē wii ne, ma nii n tē ma n yee: «Yāhā gii ke ma ncaha ye, koo tēntē- me naam mii ne! Kānde lii ya le ga waha nawee sya yaha, loo kānde kapāyī ne pe n yar ye na.» ¹⁸ U naa loo pye plii bye. Per gaa, le n sya ba sye Pɔl ye, u n wā klaha, ma sā u sāndūpee na ma yee: «Yesu Crise myaha na, n yee, ma tege kāā u yīŋ na!» U sāndūpee n tege kāā u tēntēsyaŋ yīŋ na le yalebya wo. ¹⁹ Le tēntēsyaŋ yīŋfa pe yāā, u saha laa yāŋ cā tōŋ nantāŋ u war sya pe kē ye, pe n Pɔl ye yigi ga fāŋga na Silaasyi ne nanihi fla wo, pe klo yahaseefa fla na. ²⁰ Pe n ka pe ne pe klo fāŋgafa yahasee ye, ma ga le pāā ma yee: «Naam mii ma, pe kai- wlāhā wo klo laam wo. Yiifee- me pe ne. ²¹ Wii mpāy too ma Wōrmefa, wo kānde le yee lii sē yō ye, too ma n naa le pye ye, loo ne pe ta ma nawee- klaha.» ²² Pe nabuar bya n yee, pe tee pye. Pe klo fāŋgafa n ta, pe n Pɔl ye nayŋ fēr kāā pe na, Silaasyi ne, ma pe gbā sāngblā ne. ²³ Pe n pe kā gbā, ma pe tā nwompihi wo, ma u nwompihi sēŋfua pye, u pe yāŋ naa n yō. ²⁴ Pe u nwompihi sēŋfua yar waha ke syi, u n ga pe le wāā ke nwompihi nwonuŋ gaa laam wo, ma pe trē pua yigi yaha katyir wān taa laam wo.

²⁵ Yīndyaha nsoho wo, Pɔl ye n nii Yāhā nar Silaasyi ne, ma nii yay le ma Yāhā sey. Pe nwompihifa bye naa pe yīmbuhu luhu. ²⁶ Yalaale wo, kāntraha n yehe fāŋga ne,

ke nwompihi nakūy byε n sya yehe. Te kãänklee byε n ta tεr yār te ya ya. Ntēn wãn tii pe ba ta ma pe nwompihifa pua, te byε n ta tεr sãhã te ya ya. ²⁷ U nwompihi sēŋfua n yir wāy na; tuu yãã ke nwompihi kãänklee te yār yaha, u n yee pe nwompihifa ga pye pe fã tεr, ma u yüntrühũ tyīn kuã, woo ga u ya boo. ²⁸ Pɔl n tē sya fãnga ne ma yee: «Ma'a syi ma kapee pye mii na ye, wo byε ma nwo!»

²⁹ Ke pye yīmper wo, u nwompihi sēŋfua n naa nar sya, ma fã dye ke nwompihi nwonuŋ laam wo, maa too kãänklūy na, Pɔl ye yahasee ye Silaasyi ne, ma nii n sege fyar koho wo. ³⁰ U n ta, pe n yi, u n pe yey ma yee: «Lεfa, n ga waha pye mii, n waha sya yaha?» ³¹ Pe n u yē sya ma yee: «Yīŋfua Yesu ta ma Yatεr, maa sya yaha, mboo tesē ma nna byε ne.» ³² Loo na, pe n u Yīŋfua kapāyī pãã laha u ye, woo tesē u kahafa byε ne. ³³ U nwompihi sēŋfua n pe yigi ga ke yīmper wo le yalebya wo, maa pe nar yee pe kē. Pɔl n ta tεr u tãã yi loho wo, woo tesē u nna byε ne. ³⁴ U n Pɔl ye yee, pe n dugu dye u ne u nwoŋ wo, ma di. U dya tuu Yãhã ta u Yatεr, woo tesē u nna byε ne, le n nii u ye nuhu.

³⁵ Yīŋ n syii, pe klo fãngafa n pe tēntē- mpāy lehe wãã, pe n ba u nwompihi sēŋfua pye ma yee, u naam mii yi yaha. ³⁶ U nwompihi sēŋfua n le pãã Pɔl ye ma yee: «Pe klo fãngafa nawee- lehe wãã, ma yee n ye yi yaha. Laa wee ye, ye ga waha yi ye tεr pra.» ³⁷ Pɔl n -sē pe fãngafa tēntē- pye ma yee: «Pe ta pe n wo gbã nanihi laam wo, pe sē cãã wo sãhã laa gε ne ye, wii mpāy too n tōr Wɔrmefa ne! Pe n maha wo tã nwompihi wo. Yagaa, pe n traha pe wo yuhu yi yaha, waa ma n yi le cãŋ na ye. Wo saa le sya ye! Pe pa pe ya ya, pe ba wo yi yaha!»

³⁸ Pe tēntē- n ka, maa le pãã pe klo fãngafa ye. Pe le luhu ma yee, Pɔl ye ma Wɔrmefa Silaasyi ne, pe n fya. Pe Wɔrmefa kãnde na, waa sē yai u Wɔrme naa gbã ye. ³⁹ Pe

n pa loo na, maa kace nar Pɔl ye ye, ma cã pe yi yaha, ma pe nar pe tɛr le klo yaha. ⁴⁰ Pɔl ye, pe yi ke nwompīhi wo Silaasyi ne, pe n ka Liidi kaha wo, ma ga Yesu kãndeyãrfa yãã. Pe n pe laam yīn, ma pe yar pe pe ya plãhã Yesu kãnde wo. Loo kur ye, pe n tɛr.

17

Pɔl ye ka Tesaloni wo Silaasyi ne

¹ Pɔl ye n ta tɛr Silaasyi ne kui nkãy wo pe naa n yee Amploŋsyi tesẽ Apoloni ne, ma ga dye klo nde wo pe naa n yee Tesaloni. Yiiffee- yawãhã nwoŋ gaa pye ke fla na. ² Pɔl pye, u ma ga dye klo lii loo wo, u ma ne ka koo fla Yiiffee- yawãhã nwoŋ wo. Pe ga dye Tesaloni wo, pe n ka ke fla na. Kani per kani per, u ne ka ke fla Yiiffee- yawãhã nwoŋ wo, u ga naa Yãhã kaplãŋ pãã pe ye. U loo pye cãwãy tãã syi, maa naa Yãhã kaplãŋ pãã nawee- mpãy ye, pe pye ke fla na. ³ Ke kaplãŋ ke yrũhũ ta mii ke Yãhã sabangbãŋ wo, u naa pe klaha koo ne. U maha naa pe yar ma yee, u Yãhã Yĩndefua Crise wĩ ma, le cãã yrũhũ yaha ma yee, u yai u fãy gboho, u ba ku, tuu ba yir gbã wo, u dur ba yrãŋ na gbaafa ye. U maha naa pe yar ma yee: «Yesu nwo wii wĩ tẽ n pãã ye ye, woo kẽ u Crise ne.» ⁴ Yiiffee- car mpãy ya n le sya, ma taha Pɔl ye na, Silaasyi ne. Mpãy pe sẽ -sẽ pye Yiiffee- ye, ma naa Yãhã kãnde kε, poo busãã n le Yesu kapãyĩ sya, ma taha Pɔl ye na, Silaasyi ne. Poo, ma suhu ca busãã mpãy ne nawee- naa nagboho ta pe na.

⁵ Yiiffee- mpãy pe sye, pe loo yãã, pe n nii mii, laanyar ga pe boo. Pe n natay taa yãŋ yi pe nabuar laam wo, ma pe ta pe n pe ya wãã, ma sya gbleŋ yir le klo wo. Loo na, pe n yir, ma ka Yasõ kaha wo, poo n gaha Pɔl ye yigi Silaasyi ne, pe ga pe sãhã nanihi fla wo. ⁶ Pe ga dye, pe sẽ pe yãã ye, pe n u Yasõ woo yigi, ma suhu Yesu kãndeyãrfa mpãy

ne, ma ka pe ne le klo yahaseefa fla na, ma ga nii n tē ma yee: «Naam mii driyē kur byɛ wlāhā tāj. Nanga, pe mii pe ba yi nwo! ⁷ Yasō syāsaha wāā pe kē u kaha wo. Kāntɛ fāngafa byɛ yīŋfua kānde na, lii le sē yai le pye ye, loo ne nawee- mii pe n pye. Ye sē yāā, pe yee yīŋfua waa maha ma, pe n yee Yesu.» ⁸ Pe kaplāŋ ngī n pe nawee- laam war ma suhu le klo yahaseefa ne, le n sya nii gbleŋ. ⁹ U Yasō tesē mpāy ne pe ba yigi ba, pe n gblihi laa ma yē tɛr klo yahaseefa ye ma yee, poo ga Pɔl ye ta Silaasyi ne pe n tɛr; pe n cā pe miy yaha.

Pɔl ye ka Beree na Silaasyi ne

¹⁰ Yīmper ke ba wɔ, pe Yesu kāndeyārfa n Pɔl ye ta pe n yrāhā yi, ma ga ka klo laa wo pe naa n yee Beree. Pe ga dye, pe n ka ke Yiiffee- yawāhā nwoŋ wo. ¹¹ Koo fla Yiiffee- laam ba yō ma tɛr Tesaloni klo Yiiffee- yaha. Pe n le Yāhā kapāyī sya laanfir ne. Plii byɛ pe naa Yāhā kaplāŋ saba yāŋ kayi ne, pe cā Pɔl kaplāŋ ma wāā le ke saba kaplāŋ ne. ¹² Poo busāā n le kapāyī sya. Mpāy ter pe sē pye Yiiffee- ye, poo tesē ca mpāy ne nawee- naa nagboho ta pe na, poo busāā n le kapāyī sya.

¹³ Yiiffee- mpāy pe pye Tesaloni wo, pe ba luhu ma yee, Pɔl ma u le Yāhā kapāyī pāā Beree bya wo, pe n ka ke fla na, maa nii pe klofa sūū, ma pe gblaha Pɔl ye ne. ¹⁴ Loo n ta, pe Yesu kāndeyārfa n ta tɛr Pɔl ta u n tɛr muhulangbāŋ kuɛ ye, u ga salangbāŋ gbe u tɛr. Silaasyi ye poo n kuee ke Beree wo Timuti ne. ¹⁵ Beree Yesu kāndeyārfa mpāy pe Pɔl wār ga, pe n ka u ne ma sya ga dye Atɛn wo. Pe wādur na, Pɔl n pe lɛhɛ, pe ma ga dye pe klo wo, pe ga Silaasyi ye yar Timuti ne pe pa u fla na, pe ma n nii kuee ye. Loo kur ye, pe Beree Yesu kāndeyārfa n dur tɛr.

Pɔl ma Atɛn wo

¹⁶ Pɔl naa Silaasyi ye sēŋ Timuti ne ke Atɛn wo. U n wān busāā yāā le klo laam wo nawee- pe fāā ta wātēŋ wān. Loo nde n nuhu byɛ kua kāā u laam wo. ¹⁷ Ke Yiifee- yawāhā nwoŋ wo, u naa kaplāŋ pāā pe Yiifee- ne ma suhu mpāy ne pe sē pye Yiifee- ye ma naa Yāhā kɛ. Plii byɛ, nawee-mpāy tuu wāā naa n sya nanihi teebɛhe wo, u maha naa kaplāŋ pāā pe ne. ¹⁸ Mpāy kaklaha ke n yee nawee sē yai wāfāy ne ye, ma suhu mpāy kaklaha ne ke n yee nawee yai u naa u ya waha yīŋ wīī na, poo yīŋfa mpāy n pa maa nii kaplāŋ tyīn u ne. Mpāy naa n yee, a lii u kaplāmbuarfua u n pāā? Mpāy maha naa n yee, a yāhāfām mpāy wīī ne tuu n tōr. Poo ba luhu Pɔl ye tuu naa Yesu wīī pāā pe ye tesē u wāyir wīī ne gbā wo, tuu yir ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye, koo kē. ¹⁹ Le klo yawāhāfa mpāy pe naa pe ya wāā yāmpūnde lii yīŋ na pe n yee Yɛropaase*, pe n Pɔl yigi ga ke fla na, maa u pye ma yee: «Ma saa wo yar la, kaklaha nkāy ter syi wīī taa n pāā wo ye? ²⁰ Ma sē yāā, kai- nkāy taa n tōr wo ye, wo sē ke cā ye, wo n traha wo ke yīntaha war.» ²¹ Pe Atɛnfa ma suhu nampay mpāy ne pe ba nii wlāhā pe ne, pe tēn pye wācɛŋ: Loo ne pe nii naa kafūhū tōr pe naa n luhu pe ya ye.

²² Pɔl n yir yɛr pe klo yawāhāfa telai wo ma yee: «Atɛnfa, tē ye yāā mii, Yāhā wīī gboho ye laam wo kacān wee ye. ²³ Ye sē yāā, n naa n tay ye klo wo ma naa ye katēŋ wān yāŋ, ma ga ye yāhā tēŋsaha fla gaa yāā pe yrūhū ta ke yīŋ na ma yee: «Yāhā gaa wāŋ kē, wo sē ke cā ye.» -Ye yāŋ! Yāhā gii ree n tēŋ ye sē ke cā ye; koo wīī ne tē n pai pāā ye ye. ²⁴ Yāhā gii ke driyē tāhā ke laam wān byɛ ne, ke ma yāhāyīŋ Yīŋfua ma suhu kāntraha bya ne. Yāhā kangbāy tii nawee- te fāā, ke sē n syā te wo ye. ²⁵ Nawee-

* ^{17:19} ^{17:19} Yāmpūnde gaa myaha kē. Atɛn klo yahaseefa naa pe ya wāā ke fla na ma naa pe klo kai- pāā.

saa waha laale gɛ pye Yāhā kě, pe kaa taha ke na ye. Koo kě ke yrā wāā nawee- byɛ kě, wūū ne, ma suhu wān byɛ ne. ²⁶ Ke cāā nawee nen ya tāhā u n syar, nawee- ter byɛ n yi, ke n pe ta ta ga kāntraha teebɛɛ byɛ na. Ke wān byɛ dyeyale ta dyɛ laam wo, ma nawee- kāntrɛ yɛsar ta pe byɛ kě. ²⁷ Yāhā loo pye ma yee, nawee- pe koo fla kɛ. Pe pe ya waha pe naa ke kɛ, laa na pe ga ba ke yāā cā. Le cīinde -sě na, Yāhā sě dey wo byɛ na ye. ²⁸ Ye sě yāā, koo kě ke wo ta wo n nii yrāŋ na, wo n waha kai- pye, wo n nii kla. Ye kaicāfa mpāy sě loo nen ya pāā la ma yee: «Wo byɛ maha ma ke pii.» ²⁹ Too -sě ma ke pii, wo sě yai wo naa le ga wo yee, Yāhā ga waha nii kla gaa syi dyaŋ, nawee- pe laam ga ma pe kluɛ ta ma ke gbihi sān ne, wargbɛ syi ne, ntēmlaha syi ne ye. ³⁰ Faale cāā na, nawee- pe sě ba laa cā ye, Yāhā sě loo yāŋ nantāŋ ye, yagaa ke n kɛ nawee- ter byɛ pe le sya pe cā pe kapee- sě yō ye, pe ke wāpyeŋ miy yaha. ³¹ Ye sě yāā, ke per gaa yāŋ yaha, ma maha nawee nen waa yāŋ yi u ba driyɛfa sāhā koo per na. Ke loo nde yar nawee- byɛ na, ma woo nawee nen nwo ta u n yir gbā wo, ma dur ba yrāŋ na gbaafa ye!»

³² Pe luhu Pɔl tuu wāyir wī pāā gbā wo, wādurba wī ne gbaafa ye, mpāy n nii u lɛr, mpāy n u pye ma yee: «Waa ba naa loo nde luhu ma ye per gaa.» ³³ Loo n ta, Pɔl n kānde nar pe ye ma tɛr. ³⁴ Nanem mpāy -sě u kaplāŋ sya cīinde, ma dye Yesu kānde wo. Pe laam wo, dya waa pye pe naa n yee Denisu. U pye le klo kaplāŋ cɛrfa waa. Cɔɔ waa pye pe naa n yee Damarisi. Nawee- mpāy maha pye.

18

Pɔl ka Kɔrnti wo

¹ Loo kur ye, Pɔl n yir ke Atɛn wo, ma ka klo laa wo pe naa n yee Kɔrnti. ² Yiifɛe naa waa pye ke fla na, u myaha

Yakilasu. U -sē ba see kántraha gii wo, pe naa ke yee Pŏn. U ba yir u cɔɔ Persyile ne kántraha nge na pe n yee Yitale ma pa ke Kɔrnti wo. Kántrε fāngafa byε yīŋfua* wii pe naa n yee Klode, u ba yee pe Yiifée- mpāy byε pe ma Yitale kungbāy nde wo, pe n yee Wɔrme, pe yi kǎã le klo wo. Pɔl n u Yakilasu yǎã ke Kɔrnti wo, ma ka u kaha wo. ³ Pɔl tuu ba koho tēn lii tē cǎ, u bya naa loo tēn tē. Sraha tēn ba kē. Loo n ta, Pɔl n kuee pe fla na, pe n wǎã naa n tē. ⁴ Kanii per ma nɔ, Pɔl ga ka Yiifée- yawāhā nwoŋ wo u ga naa le Yāhā kapāyī pǎã pe Yiifée- ye tesē mpāy ne pe wee Yiifée- ye. U naa n kε pe waha le kapāyī cīinde war.

⁵ Silaasyi ye n ba yir ke Maseduan kántraha wo Timuti ne ma pa Kɔrnti wo. Pɔl n waha fānga yǎã loo na, ma nii le Yāhā kapāyī pǎã yalebyε ma nii pe Yiifée- yar ma yee, Yesu woo u ma u Yāhā Yīndefua Crise. ⁶ Pe Yiifée- -sē u kapān sye ma nii u tyεhε; Pɔl n u nayrε mplēm kor yaha pe na, ma pe yar ma yee: «Ye ma ba ye yīŋ kε laa, yii gε ye le kε, ndoo kalaa wee ye. Ma gbe yagaa na, mpāy pe wee Yiifée- ye, n ga naa n gaha poo kuε ye.» ⁷ U n tyii pe Yiifée- na ke yawāhā nwoŋ wo. Loo kur ye, u naa n gaha dya waa fla na pe naa n yee Yituse. U naa Yāhā myaha gboho, u kaha pye ke Yiifée- yawāhā nwoŋ tǎy. ⁸ Ke Yiifée- yawāhā nwoŋ yahaseefua Kirpusu n Yīŋfua Yesu ta u Yatεr, woo tesē u kahafa byε ne. Kɔrntifa busǎã naa Pɔl kapān luhu, ma naa Yesu ta pe Yatεr, pe n pe tǎã naa n yi loho wo. ⁹ Per gaa yīmper wo, Pɔl n yǎã mii wāytǎã dyaŋ u na, u n Yīŋfua yǎã tuu u pye ma yee: «Ma' a n fya ye, naa le Yesu kapāyī pǎã, ma' a n yaha le ye! ¹⁰ Ma sē yǎã, n ma ma ne. Waa saa waha ba ma yigi u kapee pye ma na ye, nawee- busǎã ma klo nde wo, pe n pai ra ta pe Yatεr.»

* 18:2 18.2 Koo cǎã na, u kántrε fāngafa byε yīŋfua pye Wɔrme wo Yitale kántraha na.

¹¹ Pɔl n kuee dyε nen gblihi ne ke Kɔrnti wo, ma nii nawee- klaha Yāhā kaplāŋ ne. ¹² Cāā gii cāā na Galyō pye Yakayi kāntraha fāngafua, pe Yiiffee- n yimbuhu wāā le ma yee, poo ga wāā Pɔl ne, ma u yigi ga kaplāŋ cεrfa fla na, ¹³ ma ga le pāā ma yee: «Dya nwo n traha u nawee- wlaŋ pe n naa diŋ yi Yāhā kē kaa ter syi, pe wo Yiiffee- kānde wūhū miy yaha.»

¹⁴ Pɔl ba yee woo ga yē kuā u pāā, u Galyō n pe Yiiffee- pye ma yee: «Yii Yiiffee- mii, le ma ne pye naboo wī laa syi dyaŋ, kaa na kapee laa syi, n ne ga yee n ga luhu ye ye. ¹⁵ Le -sē nii kaplāŋ ya tee n tyīn kapān nen laa wī na tesē myar wī ne, tesē ye Yiiffee- kānde wī ne, ye yai ye waha loo nde war yii ya. Ndoo saa nii kai- ngī syi sāhāfua yel!» ¹⁶ U n pe pye pe yir ke kasāhā saha fla wo pe naa n gaha. ¹⁷ Dya wii u pye ke Yiiffee- yawāhā nwoŋ yahaseefua, u myaha ba kē Sohotān†, nawee- mpāy n yir loo na, ma u yigi, ma nii u gbā ke kasāhā fla na. U Galyō sē -sē le ta kai ye.

Pɔl dur ba Syire kāntraha na, Yātɔɔsyi wo

¹⁸ Loo kur ye, Pɔl n maha kuee Kɔrnti wo, ma faa ma- . U n ba kānde nar pe Kɔrnti Yesu kāndeyārfā ye, ma salangbāŋ gbe, woo tesē Persyile ne ma suhu Yakilasu ne. Pe n tεr Syire kuε ye. Pɔl tuu -sē ba yē tεr Yāhā ye laa ne ma le pye wa, u n ta pe n u yīŋ kur Sāncrihi‡ wo, pe n cā tεr.

¹⁹⁻²⁰ Pe n ga dye klo laa wo pe naa n yee Yefεsyi. Persyile ye n kuee loo klo nde wo u puai Yakilasu ne. Pɔl n ka le klo Yiiffee- yawāhā nwoŋ wo, maa Yāhā kaplāŋ pāā pe Yiiffee- ye. Pe n u nar u nii ma- pe ne, u n sye, ²¹ ma tεr ma yee,

† 18:17 18.17 Yiiffee- yawāhā nwoŋ yahaseefua Kirpusu tuu Yesu ta u Yatεr, Sohotān n u draha gbe. ‡ 18:18 18.18 Sāncrihi ba pye Kɔrnti salangbāy yεrsaha.

Yesu tēnlēhε tēŋ 18:22 67 Yesu tēnlēhε tēŋ 19:1

Yāhā ma sya woo ga ba dur ba pe fla na. U n yir ke Yefεsyi wo, ma salangbāŋ gbe ma tεr. ²² Tuu ga tege Syesarε na, u n ka Yurusalεm wo maa ke fla Yesu kāndeyārfa yawāhāfa syar, ma dur tεr Yātōōsyi wo. ²³ U n plii yē gaa pye ke fla na, ma tεr Galasyi kāntraha ne, Firsyi kāntraha ne, ma pe Yesu kāndeyārfa yar naa n gaha, pe naa pe ya plāhā le Yesu kānde wo.

Apolosu ka Yefεsyi wo, ma ka Kōrnti wo

²⁴ Yiiffee naa waa ba pa Yefεsyi wo. U myaha ba kē Apolosu, u ba see Lesyāāndi wo. U yē naa n tāy kaplāŋ ne, u maha ba Yāhā kaplāŋ saba wūhū cā. ²⁵ Pe ba u klaha Yīŋfua kānde wūhū ne. Ke Yāhā kapāyī wāpāā wīi naa n tāy u ye, u naa nawee- klaha kayi ne Yesu wūhū nkāy ne, u ba ke cā laha. Nsān nawee- wātāā wīi ya tuu -sē ba cā. ²⁶ U n nii n pāā laanyīn ne ke Yiiffee- yawāhā nwoŋ wo. Persyile ye n luhu u ye Yakilasu ne. Pe u kaplāŋ luhu, pe n u yigi ga pe kaha wo, maa u Yīŋfua kānde wūhū gbihi yar u na. ²⁷ Loo kur ye, Apolosu n ba yee woo ga ka Yakayi kāntraha na. Pe Yesu kāndeyārfa n yee, le yō. Pe n sya saba waa yrūhū nō wāā pe Yakayi Yesu kāndeyārfa kē ma yee, u Apolosu ma ba ka pe fla na, pe u yigi yō. Tuu ka ke fla na, mpāy pe ba Yesu ta pe Yatεr Yāhā laantār kāmāy na, u naa laa yō pe kē. ²⁸ Lii u naa n pye, u ba cīinde wūhū cā, ma naa ke pāā pe Yiiffee- ye, ma naa pe plahasaha fla yar pe na nawee- byε yīnde na. U naa Yāhā kaplāŋ saba ta, ma pe yar naa n laha ma yee, Yesu woo u ma u Yāhā Yīndefua Crise.

19

Pōl ka Yefεsyi na

¹ Apolosu pye nantāŋ Kōrnti wo, Pōl n yir Firsyi kāntraha na, ma Yasyi yāy fla yōr yi ma ka Yefεsyi wo.

U n ga Yesu kāndeyārfa mpāy yāā. ² U n pe yey ma yee: «Tee Yāhā kaplāŋ sya cīinde, ye Yāhā Yrā Fānga yāā la?» Pe n u yē sya ma yee: «Wo sē le Yāhā Yrā Fānga wīi gε luhu yāā gε luhu yāā ye.» ³ Loo na, Pōl n pe yey ma yee: «Tee ba tāā yi loho wo, ye laam wo, ye ba yee le yīntaha lii ne?» Pe n u yē sya ma yee: «Nsān tuu naa lii pāā nawee-ye ma cā pe tāā naa n yi loho wo, loo ne too cā.» ⁴ Pōl n pe pye ma yee: «Mpāy pe naa n sya, ma pe kāmpee- miy naa n yaha, Nsān poo tāā naa n yi loho wo. U maha naa Yiisrēfa yar ma yee, wii u n pai pa woo kur ye, Yesu kē u ne, pe u ta pe Yāter.»

⁵ Pe kaplāŋ ngīi luhu, pe n ta pe n pe tāā yi Yīŋfua Yesu myaha ne. ⁶ Pōl n koho taha pe na, Yāhā Yrā Fānga n dye pe laam wo. Pe n nii n pāā yor ter taa wo. Kaplāŋ nkāy Yāhā Yrā naa ke le pe laam wo, pe naa koo tōr. ⁷ Poo nawee- mii kur byε pye nawee- sēnsye syām syi.

⁸ Loo kur ye, Pōl n ka Yiifēe- yawāhā nwoŋ wo, ma ga nii Yāhā kapān pāā laanyīn ne. U n yrey tāā pye ma nii Yāhā Yai wūhū tōr ma naa n kε, nawee- n cā cīinde ne. ⁹ Yiifēe- mpāy pe -sē pye kasyerfa, pe sē naa ke kaplāŋ sya cīinde ye, ma naa le pāā pe nanihi ye ma yee, Yīŋfua kānde wee kayīi ye. Pōl n tyii pe na, ma pe Yesu kāndeyārfa yigi tēr ma ga nii Yāhā kaplāŋ pāā pe ye plii byε, kaha gii wo Tyiranuhu u naa nawee- klaha na. ¹⁰ U n kuee loo na dyε-syāŋ, ma ta mpāy pe pye Yasyi kāntraha wo, pe Yiifēe- ma suhu mpāy ne pe sē pye Yiifēe- ye, pe byε n Yīŋfua kapāyīi yāā luhu.

Seewa pii

¹¹ Yāhā ba Pōl ta ma naa yēkā wūhū pye, nkāy syi waa sē ke yāā yāā ye. ¹² Pe n sya naa Pōl kadye nayrε wān wāā yanfa kē tesē u fatar ne, pe n naa n jaa, sāndāpee n maha tege naa n kāā mpāy yīŋ na.

Yesu tēnlēhε tēŋ 19:13-14 69 Yesu tēnlēhε tēŋ 19:24

¹³⁻¹⁴ Yiifee- mpāy pe naa n tay ma sāndāpee kar tege naa n kãã nawee- yīŋ na, pe n yee, poo ga le pye yāŋ Yīŋfua Yesu myaha ne. Mpāy pe naa loo nde pye, pe Yāhā yūndefa yīŋfa waa pii kuasī ba me. Pe tuhufua myaha ba kē Seewa. Pe n sāndūpee waa pye ma yee: «Yesu wii Pɔl u wī pāã, n ga ma yar woo myaha na, tege kãã dya nwo yīŋ na!» ¹⁵ U sāndūpee n pe yē wāã sya ma yee: «N Yesu wī cã, n maha cã yoo kē Pɔl ne; ah yii, mpāy me ye ne?» ¹⁶ U dya wii sāndūpee pye u yīŋ na, u n fānga yāã ma tεr pe byε yaha. U n pe tee pye wāpyeŋ gaa ne, ma pe duai, pe n fã yi u kaha wo nayreyar ne.

¹⁷ Yiifee- mpāy pe pye Yefεsyi wo tesē mpāy ne pe wee Yiifee- ye, pe byε n le luhu, ma fya. Pe n nii Yesu myaha gboho. ¹⁸ Mpāy pe ba Yīŋfua Yesu ta pe Yatεr, poo busāã naa n pai, maa pe kapee- pāã naa n yi gbaa na, ma yee Yāhā n ke laha kãã pe yīŋ na. ¹⁹ Mpāy pe pye wamfa, sabar rii pe pe wam kai- yrūhū le yaha pe laam wo, poo busāã n pe sabar nde gbe ba suhu nawee- byε yīnde na. Te sabar nde byε dir ga waha war milyō gbeesī sēnsye kua. ²⁰ Yīŋfua kapāyī cāŋ naa n yi koo syi dyaŋ fānga ne, ma maha naa ke fānga wūhū yar nawee- na.

Wāhā yir Yefεsyi wo

²¹ Koo kai- ngī kur ye, Pɔl n yee woo ga Maseduan kãntraha kui yōr yi tesē Yakayi kãntraha kui ne u ka Yurusalεm wo. U naa n yee: «N ma ba ka ke fla na, n yai n sya ba ka Wōrme bya wo.» ²² Loo na, u n u koholefa syām mpāy lēhε wāã u yahasee ye Maseduan wo, Timuti ma suhu Yerasyi ne. Woo n maha faa nii kuee Yasyi kãntraha wo.

²³ Koo cãã na, wāhā n yir Yīŋfua Yesu kãnde wī na. ²⁴ Yefεsyi wo kangbāŋ gaa pye, pe ba cɔɔ waa fãã ta ma yee, yāhā kē, ma naa u tēŋ. U myaha ba kē Ndyan:

Dya waa -sē pye wargbε wān fāāfua, u myaha ba kē Demetrise. U naa u Ndyan kangbāŋ nge syi wāpuabir fāā wargbε ne, ma naa ke par nawee- ye. Mpāy byε pe naa tēn tē u ne, pe byε naa wangbāy yāā le na. ²⁵ U Demetrise n u tēntē- wāā ta, ma suhu mpāy byε ne pe naa loo tēn nde syi tē, ma pe pye ma yee: «Naambiyām, ye cā wo wale yīŋ n yi tēn nde wo. ²⁶ Dya nwo pe -sē n yee Pɔl, tuu lii pye, ye le luhu ma maha le yāā. U le pāā ma yee, wān tii nawee- pe n gbihi, ma yee yāhā kē mii Ndyan ye dyaŋ, Yāhā sē kē te ne ye. Nawee- busāā n sya yēr le na wo klo wo, Yefεsyi wo nwo, ma suhu kui nkāy byε ne ke ma Yasyi kāntraha nge wo. Ye cā kapee ne nde. ²⁷ Ya'a yee ye sē cā ye, nde ga waha wo tēn klaha- wo kē, le maha ta yāhāsyā Ndyan kangbāŋ myaha n too. Loo nde ga ta nagboho saa naa n ta Ndyan na nantāŋ ye, woo wii Yasyi kāntraha byε u gboho tesē driyēfa byε ne.»

²⁸ Pe nawee- pe kaplāŋ ngī luhu, ncafūhū n pe yigi pe n nii n tē ma yee: «Yefεsyifa, Ndyan myaha koo yai ke naa n gboho!» ²⁹ Koo gbleŋ n cāāŋ le klo byε wo. Pe nawee- n fā ga ke nanihi fla yī, ma Pɔl yrāhāyārwei syām mpāy yigi, Kayusu tesē Arisarkε ne; Maseduanfa ba kē pe ne. ³⁰ Pɔl ba yee woo ga ka pe nabuar fla na, Yesu kāndeyārfa n yēr tā u na. ³¹ Yasyi kāntraha yahaseefa mpāy pye Pɔl naambiyām, pe n lēhε wāā u ye, u ma n ka ke nanihi fla wo ye.

³² Loo yale wo, pe nabuar pye pe ba pāā naa n wlāhā, ma nii n gble: Mpāy ga nde pāā, mpāy ga laa ter pāā. Pe fānga gε sē ba ke yawāhā yīŋ cā ye. ³³ Pe Yiifēe- n dya waa tra naa n wāā yaha ye, u myaha Lesyāānder. Pe n woo yi u pāā pe nabuar ye. U n koho kuā yir pe nabuar ye, ma yee pe yaha le, woo ga pāā. ³⁴ Pe nabuar pe ba u yāŋ cā ma yee, u ma Yiifēe, pe n yir gbleŋ ne lēr syāŋ syi ma nii n yee: «Yefεsyifa, Ndyan myaha koo yai ke naa n

gbohol!» ³⁵ Wōrme naa wii u pye Yefēsyi klo yahasefua, woo n pa ma ba pe nawee- ta, pe n yaha le. U n pe pye ma yee: «Yefēsyaifa, nawee- bye cā ma yee, Yefēsyi ne le n sēŋ Ndyanngbāŋ kangbāŋ na, woo wii u yirfua yir yāhāyīŋ na ma ba too kāntraha na. ³⁶ Waa saha yee loo wee cīinde ye. Loo na, ye yai ye ye laam yīn, ye tyii ye ma n laa tee pye ye. ³⁷ Tee naam mii yigi ba nwo, pe sē -sē Ndyanngbāŋ kangbāŋ kla gaa yuhu gbe ye, pe sē Ndyan wāpee pāa ye. ³⁸ Demetrise tesē u tēntēfa ne, laa ma pye pe nsoho wo waa ne, kasāhā plii ma, kasāhāfa maha ma. Pe yai pe ga le pāa koo fla na! ³⁹ Laa ma maha pye waa ye, waa ba le fla yāŋ nanihi wo, le klo kai- kānde na. ⁴⁰ Ye sē yāā, gbleŋ wīi na pe ga waha yee, wo ma too wāhā yir le klo yīŋfa ne. Too wii wāā mma, yīŋ wee le na ye, waa waha lii pāā?»

⁴¹ Tuu kaplāŋ ngīi pāa wa, u n pe nawee- dur wāā pe kle wo.

20

Pōl yrāhā Maseduan na, ma suhu Jrēsyi ne

¹ Ke gbleŋ wīi le ba kua wa gbēgbē, Pōl n pe Yesu kāndeyārfa bye wāā, ma fāŋga le pe laam wo kaplāyūhū ne, ma pe syar, ma tēr Maseduan na. ² U Yāhā kapāyīi pāa naa n gaha pe Yesu kāndeyārfa ye ma sya ga ke fla kāntraha yi yaha. Loo kur ye, u n ka Jrēsyi kāntraha wo, ³ maa kuee yrey tāā. Tuu yrey tāā pye wa, u ba yee woo ga salangbāŋ gbe u ka Syire na, ma -sē luhu Yiifēe- ma, pe pāa ta poo ga kapee laa pye u na. Loo ne le ta, u n Maseduan kānde dur gbe ma ga ka Syire na. ⁴ Yesu kāndeyārfa mpāy naa Pōl wār u yrāhā na, pe laam wo Sopatēri pye, Bereefa naa Perusu dya kē u ne; ma suhu Tesalonifa Arisarkē ye ne Sekunduhu ne; ma suhu Darbufa Kayusu ne, ma suhu Yasyifa Tesyihī ye ne Toofīi ne; ma suhu Timuti bya ne. ⁵ Pe ba dye Filipe wo, pe n tēr

wo yaha ye Toosa na, ndoo Luke tesē Pōl ne. Pe n wo sēj yaha ke Toosa na. ⁶ Yiifēe- syayaha gbar rii ncasur bur sē n di ye, too kur ye wo n salangbāj gbe ke Filipe wo ma taha pe na. Wo n fā plii bua ma ga pe yāā ke Toosa wo, ma plii kuasī pye ke fla na.

Pōl Toosa na

⁷ Ke Yiifēe- cāwāā per cir* yainkōj wo, wo ba wii wāā ma ga Yesu wāku cāā dir syi di, wo wii laam too wo Syayahafua wāku wīī na. Pōl ne yai u tēr koo yīj syii wo. U n pāā pe Yesu kāndeyārfa ne ma sya ga yīndyaha dye. ⁸ Ke kaha gbegbaha yīj na, too ba wii wāā nwoj gii laam wo, naalor pye te ba nihi. ⁹ Naanfuē waa pye, pe naa u yee Yeetuse. U ba tege nii fenaatēr na. Pōl tuu ba pāā ma-, u n sā wāy faha. Le pye gbegbaha yīj tāā wuhu na, pe wāy n u ta u n tege too kāntraha na. Pe n tege ma u kuā yir, ma yāā u ku. ¹⁰ Pōl n tege kāntraha na, ma kuē tege, ma u gbe yigi u kluē wo ma yee: «Ye ma n fya ye, u ma yrāj na!» ¹¹ Loo kur ye, u n dugu ga ncaha ye maa bur la cēr pe n di. U n maha pāā ma-, yai n sya ba dar, u n cā tēr. ¹² Pe n tēr u naanfuē ne yrāj u kaha wo, nawee- byē laam n yīn.

Pōl yir Toosa na ma ka Melēti na

¹³ Per gii too yir Toosa wo, wo cāā salangbāj gbe Pōl yaha ma ka Asosa na. Koo fla too ne ga Pōl gbe. U ba yee woo ga naa n yār trē ne. ¹⁴ Tuu ga wo yāā Asosa na, wo n u gbe ke salangbāj wo ma ka Metilēni na. ¹⁵ Wo n yir koo fla na; ke yīj syii, wo n nō Syoho tāy. Koo yīj syii, wo n nō Samusi na; koo yīj syii, wo n tege Melēti na. ¹⁶ Pōl ba yee woo ga tēr Yefēsyi tāy u saa yēr ye, mii loo sē ne ye, u ga ma- tēr Yasyi kāntraha na. U naa n gber woo ga cāā dye Yurusalem wo pāānkōti gbar per.

* 20:7 20.7 Yiifēe cāwāā per cir kē jimaasyi per ne.

Pɔl n pã Yefɛsyi Yesu kãndeyãrfa yawãhãfa yahaseefa ne

¹⁷ Loo n ta, Pɔl n kuee Melɛti na, ma tēnlēhē nɔ wãã Yefɛsyi Yesu kãndeyãrfa yahaseefa ye pe pa.

¹⁸ Pe n pa u fla na, u n pe pye ma yee: «Per gii tē ka Yasyi kãntraha na, tē naa ra troho tãhã mii ye fla na ma sya ba waa yagaa na, ye le cã. ¹⁹ N naa nii tege tãã ye, ma naa Yĩŋfua tēn tē. Pe Yiifee- pe naa ra kɛ, ma pãã naa n ta, koo wãfã y nge byɛ pye ra na, ma suhu te laangar ne, yĩntãm n sya naa n yi ra ye. ²⁰ Nkãy ke ga waha laa yõ ye kē, n sē ke wũhũ ye na ye: N ke byɛ pãã ye ye, ma maha ye klaha ke ne nanihi fla wo tesē ye klɛ ne. ²¹ Pe Yiifee- ma suhu mpãy byɛ ne pe wee Yiifee- ye, n pe byɛ yar, pe pe kapee- wãpyeŋ miy yaha pe Yãhã kãnde gbe, pe u Yĩŋfua Yesu ta pe Yatɛr.

²² N nwo, n n tɛr Yurusalɛm wo yagaa; Yãhã Yrã le yee n loo pye, n sē -sē cã lii le n pai ra dye ke fla na ye. ²³ Kui byɛ wo, Yãhã Yrã ra yar ma yee, nwompìhi ra sēŋ ke fla na ma suhu wãfã ye. Loo ya tē cã. ²⁴ N -sē cã ma yee, ta yrã wee ngaa ra ye ye. Lii tē n kɛ, n waha ra fyaha byɛ fã tãŋ. Ye sē yãã, wo Yĩŋfua Yesu u tēn lii le soho ra koho wo, n waha le tē tãŋ. Loo tēn ne, Yãhã ke laantãr wĩ lii pye wo kē, n loo kapãyĩ pãã nawee- ye. ²⁵ N ga yi ye byɛ na ma Yãhã Yai wĩ pãã ye ye. N -sē cã yagaa ma yee, yii nawee nen waa gɛ saa maha ra yãã yãã nantãŋ ye. ²⁶ Loo ne, n ga le pãã ye ye nanga: Yii nawee nen waa ma plaha, ndoo sē kē n u ta u n plaha ye. ²⁷ Ye sē yãã, n Yãhã wũhũ byɛ tɔr ye ye, n sē laa wũhũ ye na ye. ²⁸ -Ye naa n sēŋ yii na tesē nawee- mpãy byɛ ne Yãhã Yrã pe le soho ye koho wo, -ye pe gbihi naa n yigi mii mbanaha dyaŋ u mbaa ne. Poo mii, Yãhã pe par sya ke Dya ntãŋ wãwoo kãmay na. ²⁹ N cã ma yee, n ma ba tɛr wa, nawee- mpãy ga ba dye ye laam wo. Pe ga ba pee tã ye na mii waygapyãr dyaŋ mbaa

na. ³⁰ Yii gɛ laam wo mpāy ma, pe ga ba yir kawar wāfua ne poo ga pe Yesu kāndeyārfa wlaŋ taha pe ya na. ³¹ Ye ma n sã wāy faha ye, -ye naa ye laam too ke dyɛ- tãã nkāy na tē pye ye ne ma naa yii nanem byɛ yar ke kai- ne ke yai ke yĩmper, ma sya naa yĩntām gɛ yi.

³² Yagaa, n ye le soho Yĩŋfua Yāhã koho wo. Ke kapān lii le Yāhã laantār yar nawee- na, le ga ye laam yĩn. Koo ya ke ga waha fānga wāã ye kē ye n yii plāhã Yesu kānde wo, ke maha ke kayĩ wāã ye kē, ke kayĩ lii ke n wāã mpāy byɛ kē pe ma ke wām. ³³ N sē naa waa wale yāŋ yĩnde ne ye, tesē waa sãn ne ye, tesē waa kale wān ne ye. ³⁴ Yii gɛ cã ma yee, n naa tēn tē ra kluɛ ne, ma naa wo yē digi kɛ, ndoo tesē ra yrāhāyārwai ne. ³⁵ N kai- byɛ pye ma yee, ye ra pyer yāŋ ye cã, wo yai wo naa tēn tē, koo syi wo ga waha naa kayĩ pye fɛnfa kē, too maha naa wo laam too Yĩŋfua Yesu yē kaplāŋ ngĩ na tuu yee: «Pe ma ma kē, le yō; mboo ma -sē waha yia ma waa kē, wāyĩ ma le na ma ta tɛr.» »

³⁶ Pɔl tuu kaplāŋ ngĩ pãã wa, u n kãnkľy gbãã pe ne, pe n Yāhã nar pe ya kē. ³⁷ Pe byɛ naa n wũn ma Pɔl wɔ naa n yigi pe kluɛ ne, poo ga u wātɛr syaha wāã u kē. ³⁸ Pɔl tuu ba yee woo sē n pai maha pe yãã yãã nantāŋ ye, loo le ba pe laam wlāhã, le sē ba tãy pe ye ye. Loo kur ye, pe n u wār ga ke salangbāŋ fla na.

21

Pɔl ka Yurusalɛm wo

¹ Too cããŋ wii na pe ne, wo n salangbāŋ gbe, ma sron ka Kosyi na. Ke yĩŋsyii wo, wo n ka Ordesyi na, ma yir koo fla na ma ka Patara na. ² Koo fla na, wo n salangbāŋ gaa yãã ke naa n gaha Fenise wo; wo n dye ke wo ma tɛr. ³ Wo n ga nɔ Syiper tãy, kãntraha gaa kē muhulangbāŋ ke gbey le. Wo waha naa ke Syiper yãã ke salangbāŋ laam wo; wo n tɛr ke

yainde dar kuε kāndigi kuε ye ma ka Syire kuε ye. Wo n ga ke salangbāŋ yēr Tyir langbeŋ na, pe n ke teger yi ke wo ke fla na. ⁴ Wo n Yesu kāndeyārfa fla ke, ma mpāy yāā ke fla na ma kuee pe ne plii kuasī. Yāhā Yrā n ba pe yar laa ne Pōl yrāhā wīi na ke Yurusalēm wo. Pe n Pōl pye, u ma n ka ke Yurusalēm wo ye. ⁵ Too plii kuasī te -sē ba tēr, wo n wo yrāhā kānde gbe. Pe n wo wār pe ca ne, pe pii ne, ma sya ga le klo yi yaha. Wo n kānklüy gbāā muhulangbāŋ yē na ma wo laam wūhū tōr Yāhā ye. ⁶ Loo kur ye, wo n syaha wāā wii kē. Wo n dugu dye ke salangbāŋ wo, poo n -sē dur tēr pe klε wo.

⁷ Too yir Tyir wo, maa dye Toolemasyi wo, wo muhulangbāŋ yrāhā n kua ke fla na. Koo fla na, wo n Yesu kāndeyārfa syar ma kuee pe ne per neŋ. ⁸ Ke yīŋsyii wo, wo n yir maa dye Syesarε wo. Koo fla na, wo n ga syā Filipe kaha wo, Filipe wii u Yesu kapāyīi pāā nawee- ye. Naam kuasī mpāy pe ba yāŋ yi Yurusalēm wo, poo nen waa ba kē u ne. ⁹ U pye pueesyam resyar ne, pe sē pye wa naam ye ye. Kaplāŋ nkāy Yāhā Yrā naa ke le u pueesyam laam wo, pe naa koo tōr nawee- ye.

¹⁰ Wo ba plii raa yāā wa ke fla na, Yāhā kaplāŋ tōrfua Agabise n ba yir Yudε na ma pa. ¹¹ U n pa wo fla na, maa Pōl sapaha sya, ma u ya trε pua u kluε ne ma yee: «Yāhā Yrā lii pāā, le nde: Yiiffee- ga ba sapaha ngefua pua mma ma syi dyaŋ Yurusalēm wo, pe dur pe u yi nampay kē.» ¹² Too kaplāŋ ngīi luhu, wii gε ma suhu pe Syesarεfa ne, wo n Pōl nar u ma n ka Yurusalēm wo ye. ¹³ U n sye ma yee: «Nwa ye n nii n wūn, ma n kε yii ga ra laam wlāhā? Ndoona, n nii gbili ta wa ra wāpuan na, ma suhu ra wāboo ne ke Yurusalēm wo Yīŋfua Yesu wīi na.» ¹⁴ Too ba pāā laa u ne, wo n tyii u wānar na ma yee: «Yīŋfua wīi le naa n pye!»

¹⁵ Wo n plii raa pye ke fla na, ma wii cāāŋ, ma Yurusalēm kānde sya. ¹⁶ Syesarē Yesu kāndeyārfa mpāy n wo wār ga dye Yurusalēm wo. Pe n ka wo ne dya waa kaha wo, wo n ga syā ke fla na. U myaha ba kē Menasūū, u naa n yi Syiper wo. U pye Yesu kāndeyārfua, le yale ba dey.

*P*ɔl ka maa yi Syake na

¹⁷ Too ga dye Yurusalēm wo, pe Yesu kāndeyārfa n wo wāā nuhu ne. ¹⁸ Ke yīŋsyii wo, Pɔl n ka wo ne Syake kaha wo; pe Yesu kāndeyārfa yawāhāfa yahaseefa ba pe ya wāā ke fla na. ¹⁹ Pɔl n pe syar. Mpāy pe wee Yiifee- ye, tuu ba tēn lii tē pe nsoho wo Yāhā kāmāy na, u n koo byē tōr pe yahaseefa mii ye. ²⁰ Pe u kaplāŋ luhu kua, pe n Yāhā sey. Loo kur ye, pe n Pɔl pye ma yee: «Ma ma wo Yesu kāndeyārwe; ma cā wo fla na nwo, Yiifee- mpāy pe Yesu ta pe Yatēr, pe nihi tēr, pe yē saha cā ye. Faale kānde lii Yāhā ke cāā bii le ta ma le le soho Musa koho wo, pe byē pua yaha le na. ²¹ Waa ma gblaha poo Yiifee- mii ne ma yee, a Yiifee- mpāy pe ma pe wlāhā nii ter raafa ne, mboo pe byē klaha, pe le Musa kānde miy yaha, pe ma n naa pe pii kūū ye, pe ma n Yiifee- wālē kānde yār nantāŋ ye. ²² Waa pye mii pe n cā ma sē le syi pāā ye? Taa nwo, ma pa, pe ga le luhu. ²³ Yāŋ, too ga ma yar mii, pye koo syi! Ma sē yāā, naam resyar mpāy ma wo ne nwo*, pe yē gbe Yāhā ye ma nii ke wūhū pye. Te plii tā wa pe n ga wān boo Yāhā kē. ²⁴ Le Yiifee- kānde na, nawee- yai pe lii pye, ka, maa le pye pe ne, ye n nii gbēgbē. Ka maa war yi, ma te

* 21:23 21.23 Yāhā ke bii kānde lii yar Musa na, koo cāā na Yiifee- mpāy pe Yesu ta pe Yatēr, pe maha naa loo kānde wūhū nkāy yār. Poo laam wo mpāy naa n yee, Pɔl naa Yiifee- mpāy klaha pe loo kānde wūhū miy yaha. Le sē -sē pye cīinde ye. Loo na, pe Yurusalēm Yesu kāndeyārfa yahaseefa n Pɔl pye, u le yar pe n cā pe yee, u nagboho ta loo kānde wūhū na.

kaboo wān par pe kē, pe n pe yīy kur, ke yē wāgbe wī n kua. Loo na, nawee- byε ga cā pe yee, pe lii pāā ma wī na cīinde sē ne ye. Pe maha cā, mboo gε sē Musa kānde wūhū sye ye.

²⁵ Yesu kāndeyārfa mpāy na, pe wee Yiiffee- ye, wo saba yrūhū nō wāā pe kē, ma pe yar kai- nkāy ne pe yai pe naa n pye. Pe ma n naa mpar kaboo wān kaa ye. Pe ma n naa ntāj kaa ye. Kla gii pe sē ke kuāy ye, pe ma n ke kar kaa ye. Tesē, pe ma n naa tyatyāhā pye ca kuε ye tesē naam kuε ye ye.»

²⁶ Loo na, Pɔl n pe naam resyar yigi ga pe ga Yiiffee- kānde wūhū pye, pe n nii gbεgbε. Loo kur ye, u n ka Yāhā kangbāj wo u Yāhā yūndefa yīj̄fua fla na, u nawee- yar pe yē wāgbe plii ga kua per gii wo, u n waha dij̄ yi pe nawee- resyar mii nanem byε myaha ne.

Pe Pɔl yigi Yāhā kangbāj wo

²⁷ Te yē wāgbe plii kuasī naa n gaha kuasaha wo, Yasyi kuε kāntraha Yiiffee- n Pɔl yāā Yāhā kangbāj wo te dij̄ wān war kēsaha wo. Pe n pe nabuar sūū, pe Pɔl yigi. ²⁸ Pe n nii n tē ma yee: «Yiisrεfa, -ye ba wo sya yaha! Dya wii tuu Yiisrεfa wāpee pāā n tay teebεhε byε wo, ma suhu Musa kānde wāpee ne tesē Yāhā kangbāj nge wāpee ne, u nwo. Mpāy pe wee Yiiffee- ye, pe sē yai pe dye Yāhā kangbāj teelii wo ye, u nwo yagaa tuu pe gbe ba le koo teele wo, ma ke wī pye klaha- Yāhā yīnde na!» ²⁹ Toofī wii u n yi Yefεsyi wo, pe ba u yāā Pɔl ne le klo laam wo, loo ne pe n naa koo kaplāj pāā, ma naa le ga, Pɔl ba dye u ne Yāhā kangbāj wo.

³⁰ Ke gblej̄ n ka le klo teebεhε byε wo, nawee- n yi teebεhε byε wo ma fā ba. Pe n Pɔl yigi, ma u fle yi ke Yāhā kangbāj wo, ma te nwonyēr byε tā tā. ³¹ Pe naa n kε pe Pɔl boo; loo yale wo, Wɔrmefa seraasyi yīj̄fa

yīnfuāngbǎn n le luhu, a gbleŋ ma ke yir Yurusalem bye laam wo. ³² Le yalebya wo, u n seraasyi yīnfa mpāy tyōr yi ma suhu seraasyi mpāy ne, pe n wāā kūn ga pe ya na pe nabuar fla na. Pe u yīnfuāngbǎn yāā pe seraasyi ne, pe n tyii Pōl wāgbǎn na. ³³ Loo na, u seraasyi yīnfuāngbǎn n yūhū crā Pōl na ma ta pe n u yigi, ma u pua ntēn wān ne. U n u yey yoo kē u ne tesē u nwa pye pe n u yigi. ³⁴ Pe nabuar laam wo, nawee- bye naa n tē; mii ma pe nde pāā, mii ma pe laa ter pāā. U seraasyi yīnfuāngbǎn sē waha naa laa war ke wlāhāwlāhā nge laam wo ye. U n ta pe n Pōl yigi ga ke seraasyi kangbǎn laam wo. ³⁵ Pōl tuu ga nō pe ne ke seraasyi kangbǎn dugudyesaha fla na, pe seraasyi n gblihi laa ma u tēn, pe nabuar tee ba pee tēr. ³⁶ Pe bye naa n taha u na ma naa n tē ma yee: «-Ye u boo!»

Pōl u seraasyi yīnfuāngbǎn nar, u tyii woo n pāā

³⁷ Yaliile pe ba dugu wa, ma yee pe ga dye Pōl ne ke seraasyi kangbǎn wo, Pōl n u seraasyi yīnfuāngbǎn pye jrēke yor wo ma yee: «N ga waha laa pāā la ma ye?» U yīnfuāngbǎn n u yey ma yee: «Ma waha jrēke yor pāā ke?» ³⁸ Ke yagaa nge na, Syipte naa wii tuu nawee- ta pe n wāhā yir le klo yahaseefa ne, ma naboofa nyersī yigi ga dragba wo, ndoo cā woo sē kē ma ne ye rēhe?» ³⁹ Pōl n u yē sya ma yee: «Syipte naa sē kē ra ne ye. Yiiffee naa kē ra ne, n see Tarsu na Sersyi kāntraha na; kungbāy laa kē. N ma nar, tyii ra n waha pāā pe nabuar ye.»

⁴⁰ U seraasyi yīnfuāngbǎn n le sya u ye. Pōl n yēr ke kangbǎn dugudyesaha ncaha ye, ma koho yāhā wāā pe nawee- ye. Yaliile pe ba yaha le, Pōl n kapān gbe yebere yor wo ma yee:

22

Pōl u ya wīi pāā Yiiffee- ye, pe cā, u sē laa tee pye ye

¹ «Yii mpāy ye ma ra nampyerŋ- tesē ra tuhufa ne, - ye luhu ra ye, n ga ra wīl pāā ye ye, ye n cā, n sē laa gē tee pye ye.» ² Pe nabuar pe yāā u n pāā pe ne pe klo yor wo, loo n ta pe n gbihi yaha le. Loo na, Pōl n pe pye ma yee: ³ «Yiifee naa kē ra ne, n see Tarsu na Sersyi kāntraha wo, n lē nwo wo, Yurusalēm wo, Kamayēl* woo u pye ra klahafua, ma wo wāle kānde gbihi yar ra na. Ta bya, n sē ba fāy sya Yāhā tēn wīl na mii ye dyaŋ nanga ye. ⁴ Mpāy pe naa Yīŋfua Yesu kānde yār, n naa pe nuhu yīntayāhā ne, ma sya naa pe boo. N naam mpāy yigi ca mpāy ne, maa pe le nwompihi wo. ⁵ U Yāhā yūndefa yīŋfua ma suhu pe wāle ne, pe ga waha ye yar, cīinde ne tē n pāā. Per gaa, pe saba mpāy yrūhū wāā ra kē, n ga wāā Damasu Yiifee-kē ma yee, ndoo ma n n gaha ke fla Yesu kāndeyārfa yigi, n pa pe ne Yurusalēm wo, pe n ba pe pēn.

(Tēnl 9.1-19; 26.12-18)

⁶ N pye n naa n yār kānde wo, ma sya ba gbe taha Damasu na. Le pye yaiwlaŋ yale. Yalaale wo, cāā- mpāy n fe gbe yi yāhāyīŋ na ma ba n yehe ra na palpal. ⁷ Ta n too kāntraha na ma luhu yīmbui laa ne, le ra pye ma yee: «Sōl, Sōl, n lii wāpee pye, ma n nii ra nuhu yīntayāhā ne?» ⁸ Ta n yey ma yee: «Yīŋfua mboo wii raa n pāā, ma myaha mii?» Le yīmbui n ra pye ma yee: «Ndoo Nasarētefa Yesu kē taa n nuhu yīntayāhā ne.» ⁹ Mpāy pe pye ra ne, pe ba pe cāā- yāā, yīmbui lii le -sē naa n pāā ra ne, pe sē naa ke kaplāŋ war ye. ¹⁰ Loo na, ta n yey ma yee: «Yīŋfua, n yai n lii pye?» Yīŋfua n ta pye ma yee: «Yir, ma ka Damasu na. Yāhā yee taa ga lii pye, pe n pai ma yar le ne ke fla na.» ¹¹ Pe cāā- palpal ke ba gboho tēr, ma ba ra ta ra n fūū, ta nampyerŋ- n ta yigi koho na, ma ka ra ne ke Damasu na.

¹² Dya waa pye ke fla na, u myaha ba kē Nanayase. Yāhā

* 22:3 22:3 Kamayēl pye Farisyē naa waa.

wī ba gboho u laam wo, u naa Yāhā kānde katarŋ yār kayi ne. U wī naa n tāy Damasu Yiifēe- byē ye. ¹³ U n pa ra fla na, maa tege nii ra tāy, ma ra pye ma yee: <Ɔɔl, ma ma Yesu kāndeyārfua ra ne wācēŋ. Naa n yāŋ ma yīmpē ne, ma faale dyaŋ!> Le yalebya wo, ta n waha n yāŋ. ¹⁴ U n maha yee: <Wo wāle Yāhā kē ke ma cāā yāŋ yi, ma ma ta ma n waha ke laam wī cā. Wii ya u sroŋ, Yāhā ma ta ma n u yāā, ma maha u yē kapān luhu. ¹⁵ Taa lii yāā ma maha lii luhu ndityē ne, mboo raa koo cā. Yāhā yee, ma koo tōr yar nawee- byē na. ¹⁶ Yagaa, maa maha nwa sēŋ? Yir, pe n ma tāā yi loho wo, -taa naa Yīŋfua Yesu nar u n ta Yāhā n ma kapee- laha kāā ma na.>

¹⁷ Loo kur ye, per gaa Yurusalēm wo, n ba nii naa n pāā Yāhā ye Yāhā kangbāŋ wo, ma yāā mii wāytāā dyaŋ ra na. ¹⁸ Ta n Yīŋfua Yesu yāā u n ta pye ma yee: <Yir farfar, ma yi kāā Yurusalēm wo, taa lii pāā ra wī na, pe klofa sē n pai le sya ye.> ¹⁹ Ta n u yē sya ma yee: <Yīŋfua Yesu, pe le cā laha ma yee, mpāy pe naa ma kānde yār, n naa n gaha Yiifēe- yawāhā nwey wo maa pe yigi naa n tā nwompīhi wo, ma naa pe gbā. ²⁰ Yetyēn wii tuu ma wī cā, pe naa u boo per gii, ta bya pye. N ba yee u boofa ma tēyī na, ma sya ba pe nayrē sya maha yigi pe kē.> ²¹ Loo naa byē ne, Yīŋfua n -sē ra pye ma yee: <Ka, n ga ma lēhē wāā deydey mpāy ter kuē ye, mpāy pe wee Yiifēe- ye.> »

Pɔl ma Wɔrme naa

²² Pe nabuar n Pɔl kaplāŋ ngī byē luhu ga kua; pe n maha sye, ma nii n tē ma yee: «-Ye dya nwo yigi kāā nawee- yahasee ye! -Ye u boo! U sē yai u kuee yrāŋ na ye!» ²³ Pe naa n tē, ma pe nayrē yāhā naa n wāā, ma tēyāhā pāā kuee miy naa n wāā ncaha ye.

²⁴ U WɔrmeƆa seraasyi yīŋfuangbāŋ n yee, pe Pɔl yigi dye ke seraasyi kangbāŋ wo, pe u gbā u n le cīnde pāā, lii

le ta pe nabuar n nii n tē u wī na. ²⁵ Pe n u pua, ma yee pe ga u gbā sāngblā ne. Seraasyi yīnfua wii u pye ke fla na, Pɔl n u pye ma yee: «Wii u ma Wɔrme naa, ye ga waha ta tɛr la ye naa u gbā, mii ye sē u sāhā gɛ sāhā wa laa ne ye? Loo kānde ma la ye ye?» ²⁶ U seraasyi yīnfua tuu kaplān ngī luhu, u n ga le pāā u yīnfuangbān ye ma yee: «Ah maa le pye mii? Wɔrme naa kē dya nwo ne!» ²⁷ U yīnfuangbān n yir, ma pa Pɔl fla na, maa u yey ma yee: «Ta yar, Wɔrme naa la ma ne?» Pɔl n u yē sya ma yee: «Āwā». ²⁸ Loo na, u seraasyi yīnfuangbān n yee: «Ndoo, n wangbāy yi pe n cā ra ta Wɔrme naa.» Pɔl n yee: «Ndoo woo na, n see Wɔrme naa.» ²⁹ Le yalebya wo, mpāy pe ne ga u gbā pe u ta u n pāā, pe n tyii u na, ma yūhū kāā. U seraasyi yīnfuangbān tuu ba cā Pɔl ma Wɔrme naa, u n fya. U tee ba ta pe n u pua ntēn wān ne.

Pɔl pe kaplān cɛrfa yaha ye

³⁰ U seraasyi yīnfuangbān naa n traha u cā, Pɔl kai lii pye pe Yiifee- n nii u kɛ yīntayāhā ne. Loo n ta ke yīnsyii wo, u n ta pe n te ntēn wān sāhā kāā u na, ma dur ma pe Yiifee- yahaseefa wāā, pe Yāhā yūndefa yīnfā, ma suhu pe kaplān cɛrfa ne. U n Pɔl yigi ga ta pe yahasee ye.

23

¹ Pɔl n yīntaha sroŋ pe yawāhāfa ne, ma pe pye ma yee: «Ta nampyeŋ-, n ta troho tāhā Yāhā yahasee ye; kai- nkāy tē cā ke sroŋ, n naa koo pye, ma sya ba waa yagaa na.» ² U Yāhā yūndefa yīnfua myaha ba kē Nanayase. Mpāy pe pye Pɔl tāy, u n yee pe Pɔl gbā ke yē na. ³ Pɔl n -sē u pye ma yee: «Yāhā gɛ kē, ke ga mboo gbā, ma mii ta naweeyō draha wo, ma laam -sē wo ma pee. Taa nwo, raa tege nii nwo, pe sē yee la, ma ra sāhā Yāhā kānde na? Taa -sē yee pe ra gbā, ma Yāhā kānde plaha!» ⁴ Mpāy pe

pye Pɔl tǎy, pe n u yǎj yīhī ne ma u pye ma yee: «Ma sē cǎ la Yāhā yūndefa yīnfua kē raa n tyehē!» ⁵ Pɔl n pe yē wāā sya ma yee: «Ta nampyej-, n sē ba cǎ woo kē Yāhā yūndefa yīnfua ye. N cǎ ma yee, le ma le yrūhū yaha Yāhā sabangbāj wo ma yee: «Ma sē yai ma ma klofa yīnfua wāpee pǎā ye.» »

⁶ Pɔl ba cǎ ma yee, pe yawāhāfa pye Sadusyē tesē Farisyē ne. Pe kaklaha ter sē ba wāā le ye. Loo ne, Pɔl n le gbey pǎā yi pe ye ma yee: «Ta nampyej-, n ma Farisyē, Farisyē naa dya kē ra ne. N n yee, nakur ga ba yir gbā wo pe dur nii yrāj na, loo ne pe ra sǎhā.» ⁷ Tuu koo pǎā, pe Sadusyē tesē pe Farisyē ne, pe n gbe kaplāj wātyīn na pe ya nsoho wo, ke yawāhā n la cēr fle sī. ⁸ Sadusyē n yee, a ku sē n pai yir pe nii yrāj na ye, ma maha n yee, a yāhāyīj tēnlehe wee ye, ngii pe n yee sǎndūū woo bya wee ye. Pe Farisyē -sē mii, poo n yee koo katē- tāā ngī bye ma. ⁹ Kaa naa n taha pe nawee- gblej na, Yāhā kaiyarfa mpāy pe -sē pye Farisyē ye kuē ye, pe n yir ma le sye waha ma yee: «Wo sē laa kapee yāā dya nwo yīj na ye. Sǎndūū waa ga pye u laa pǎā u ye, laa na yāhāyīj tēnlehe waa syi!» ¹⁰ Ke kaplāj wātyīn yīntaha n ba kǎ pee, u Wɔrmefa seraasyi yīnfuangbāj n sya fya, ma yee pe ga Pɔl yoho pye klaha-. U n ta u seraasyi ye n tege ga ke yawāhā fla wo, maa Pɔl yigi yi pe nawee- nsoho wo, ma dur ba u ne ke seraasyi kangbāj wo. ¹¹ Koo per yīmper wo, Yīnfua n u ya yar Pɔl na, ma u pye ma yee: «Mii plāhā, tē kai- nkāy pye tēr, ma n ke yāā yīnde ne, tesē nkāy ne taa luhu ndityē ne, ma ke pǎā Yurusalem wo nwo. Ma yai ma ka, maa ke pǎā Wɔrme bya wo.»

Pe pǎā ta poo ga Pɔl boo

¹² Ke yīnsyii sukūhūntāy na, Yiifēe- mpāy n laa pǎā ta: Pe ba yē tēr ma yee, poo saa ngaa di, pe saa maha ngaa

wɔ mii poo sē Pɔl yāā boo wa ye. ¹³ Mpāy pe ba loo pāā ta, pe ba tēr nawee- gbeesī yaha. ¹⁴ Pe n ka Yāhā yūndefa yīḅfa fla na ma suhu wāle ne, maa pe pye ma yee: «Wo yē tēr ma le pāā waha ma yee, wo saa ngaa di mii, wo sē Pɔl yāā boo wa ye. ¹⁵ Yii ma suhu pe kaplāḅ cērfa bye ne, ye ga le pāā u Wɔrmefa seraasyi yīḅfuangbāḅ ye ye yee, ye n traha ye Pɔl wīi gbihi sron yāḅ Yāhā kānde na, u u yi wāā ye kē. Wii -sē ga wii gbihi ta, wo u boo kānde wo, u saa nɔ gē nɔ nwo ye.»

¹⁶ Pɔl syafua dya n loo kapān nde yāā luhu. U n ka ke seraasyi kangbāḅ wo, maa Pɔl yar le ne. ¹⁷ Loo na, Pɔl n seraasyi yīḅfua waa yee ba, maa u pye ma yee: «Ka naanfuē nwo ne u seraasyi yīḅfuangbāḅ fla na, u n gaha laa pāā u ye.» ¹⁸ U seraasyi yīḅfua n ka u ne pe yīḅfuangbāḅ fla na, maa u pye ma yee: «Pɔl wii u ma nwompihi wo, woo u yee, n pa naanfuē nwo ne ma fla na, u n ba laa pāā ma ye.» ¹⁹ U seraasyi yīḅfuangbāḅ n u naanfuē yigi koho na, ma ka u ne kānkāy na, maa u yey ma yee: «Ma yee maa lii pāā ra ye?» ²⁰ U n u yē wāā sya ma yee: «Pe Yiifee- ma pe pāā ta, poo n pai ma nar, ma ka Pɔl ne sukūhū sukūhūntāy na, pe yawāhā yīḅfa fla na, a ter poo n traha pe u wīi gbihi sron yāḅ Yāhā kānde na. ²¹ Ma 'a n pe kapān sya cīinde ye! Ma sē yāā, poo mpāy ga ba wūhū kānde wo, pe u yigi boo; pe tēr nawee- gbeesī yaha. Pe yē tēr ma yee, poo saa ngaa di, pe saa ngaa wɔ mii pe sē u yāā boo ye. Yagaa, pe pe ya gbihi ta wa, mboo yē kapān ya pe n sēḅ.» ²² U seraasyi yīḅfuangbāḅ n u naanfuē pye, u ma n kapān nde pāā waa ye ye, ma kānde wāā u kē, u n tēr.

Pe Pɔl nɔ wāā Syesarē klo wo

²³ Loo kur ye, u seraasyi yīḅfuangbāḅ n u seraasyi yīḅfa syām mpāy yee ba, maa pe pye ma yee: «-Ye seraasyi

kurε wāã, tesē seraasyi mpāy ne pe n dugu nsyāy na, poo nawee- gbeetāã sēnsye, tesē seraasyi kurε mpāy ne sāŋ ne pe kluε wo. Pe byε ma wāã le seraasyi yīisyām gbeetāã sēnsye. Ye byε -ye yii gbihi poo seraasyi mii ne, nanga yīmper wo, yaa ka Syesarε wo. ²⁴ -Ye nsyāy taa gbihi, ye Pɔl gbe ga wāwee wo kuε kāntraha yahaseefua Felise fla na.»

²⁵ U n maha saba nwo yrūhū ma yee:

²⁶ «Ndoo Klode Lesyase,

n syaha nɔ wāã

mboo nangbāŋ Felise kē, mboo wii taa ma ke kāntraha yahaseefua.

²⁷ Yiiffee- ba dya nwo yigi, ma yee poo ga u boo, ta n ba le cā ma yee, Wɔrme naa kē u ne, ta n nii le le wo, ndoo tesē ra seraasyi ne, ma u sya yaha. ²⁸ N ba yee ndoo ga cā, pe naa u wāboo wīi kε yīŋ gii na, ma u yigi ga pe yawāhā yīŋfa fla na. ²⁹ Ta n ga yāã pe ya koho Yāhā kānde wīi ne, pe naa u kε wāboo ne. Le sē nii mii kai laa u tee pye, le n nɔ u wālej na nwompihi wo, u wāboo wīi syi ne ye. ³⁰ Loo kur ye, ta n ba le luhu ma yee, Yiiffee- ma, pe pāã ta poo ga u boo. Ta n ta tεr yee, ndoo ga u nɔ wāã ma fla na, ma maha pe Yiiffee- yar, tuu lii pye wāpee, pe ba le pāã ma ye.»

³¹ Tuu ba pe seraasyi yar pe pye mii, pe n pye koo syi: Pe n Pɔl yigi koo yīmper bya wo, ma ka u ne Yāãmpaterse gε na. ³² Ke yīŋsyii wo, seraasyi mpāy pe pye trε na, poo n dur ga ke seraasyi kangbāŋ wo, pe nsyāyfa n ta tεr Pɔl ne ke yrāhā ye. ³³ Pe nsyāyfa pe ga nɔ Syesarε na, pe n u saba wāã kāntraha fāngafua kē, ma Pɔl le soho u koho wo. ³⁴ U kāntraha fāngafua n u saba kal, ma dur, ma Pɔl yey u n yi na. Tuu le luhu u n yi Sersyi kāntraha na, ³⁵ u n u pye ma yee: «Mpāy pe yee ma kapee pye, pe maa pa wa, n ga cā ba ma yey kai- ne.»

U n yee pe Pɔl le yaha faale fāngafua Yērɔte kangbāŋ wo.

24

Pe Yiifēe- pe lii pāā taha Pɔl na

¹ Plii bua kur ye, u Yāhā yūndefa yīŋfua Nanayase n pa Syesarē wo, ma suhu wālē mpāy ne, ma suhu kasāhāfua waa ne, u myaha Tɛtuhu. Pɔl u kapee lii pye, pe n ka pe n gaha le pāā u kāntraha fāngafua Felise ye. ² Pe n u Pɔl yee ba. Tɛtuhu n gbe, ma nii ke kai- pāā n taha Pɔl na u Felise ye ma yee: «Wo nangbāŋ, mboo kāmāy na, wo ma yrīŋ na, kacān wee ye. Ma kacān tēn kāmāy na, ma ta pe n kai- wā klaha pe kāntrahafa kur byē wāyō wīi na. ³ Koo ngīi byē too n yāā yalebyē tebehē byē wo, ke wīi sē n faha wo na ye. ⁴ N sē n traha n ma yigi yaha kaplāmbuar ne ye, n ma nar, ma yō wo na, ma le kapāngberle luhu wo ye.

⁵ Wo ba le yāŋ cā, ma yāā dya nwo tēn pee: U kai- wlāhā driyē Yiifēe- kur byē nsoho wo, ma pe ta pe n cēr pe ya na. Nasarɛtefa pe ma yīmbui nen na pe kāmpee lii wo, woo u ma pe yīŋfua. ⁶ U sya ba yee woo ga ke Yāhā kangbāŋ wīi pye klaha- Yāhā yīnde na, wo n u yigi. [Wo ba yee, wii ga u sāhā wo kānde na, ⁷ u seraasyi yīŋfuangbāŋ Lesyase n ba u tyīn sya wo kluē wo, fānga na. ⁸ Mpāy pe yee u kapee pye, Lesyase n ba yee pe pa ma fla na.] Ma' a dya nwo yey, mboo gē maa cā ma yee, too yee u kapee- nkāy pye, cīinde ne.»

⁹ Pe Yiifēe- wālē n yee, u dya tuu nkāy pāā taha Pɔl na, ke byē ma cīinde.

Pɔl u ya wīi pāā Felise ye

¹⁰ U kāntraha fāngafua Felise n Pɔl ta u pāā. Pɔl n gbe ma yee: «N cā mboo raa ma kāntraha nge kur byē kasāhā yīŋfua, ke dyē- yē nihi. Loo ne, ta n ga ra wīi pāā ma ye laanyīn ne. ¹¹ Mboo gē taa le yāā, tē ka Yāhā seysaha

wo Yurusalēm wo, ke sē tēr plii sēnsye sīi yaha ye. ¹² N sē kaplāŋ tyīn waa ne ye. N sē maha gbleŋ yir nabuar laam wo ye. Pe sē ra yāā yāā koo ngīi pyesaha wo Yāhā kangbāŋ wo, Yiifēe- yawāhā nwoŋ ne, klo teelaa fla ne ye. ¹³ Nawee- mii pe yee, n kapee pye, nwa ba le ta cīinde? Pe ga waha koo kla yar la ma na yagaa? ¹⁴ Lii rē cā, loo ne tē ga pāā ma ye: N wo wālē Yāhā tēn tē le kānfuē na, kānfuē lii Yesu le yar wo na. Poo n yee, le wee cīinde ye. Kānde lii Yāhā le ta, ma suhu pe faale Yāhā kaplāŋ tōrfa kaplāŋ ne, koo ngīi ke yrūhū le yaha Yāhā sabangbāŋ wo, n cā cīinde wūhū kē. ¹⁵ Tē koho taha yaha lii na, poo bya gē koho taha yaha loo wīi nen ya na ma yee, nawee- byē, pe wāyōm tesē pe wāpee- ne, pe byē ga ba yir gbā wo, pe nii yrāŋ na. ¹⁶ Loo ne, ta n nii plāhā, lii le sroŋ Yāhā ye nawee- ne, n loo pye, ta laam n nii ra ye tee nen wo.

¹⁷ N ba dyē- nkāy pye, n sē pye Yurusalēm wo ye. Ta n dur ba ndoo n pai ra klofa koho soho wale ne, n maha diŋ yi Yāhā kē. ¹⁸ N pye nawee- mpāy yē wāgbe wīi na Yāhā kangbāŋ wo te diŋ wān war kēsaha wo, pe n ba ra yāā ke fla na. Nabuar sē pye ra ne ye, ngaa gbleŋ sē maha pye ke fla na ye. ¹⁹ Yasyi kuē kāntraha Yiifēe- mpāy ya pe pye ke fla na. Le ma ne pye n kapee pye cīinde, poo me pe yai pe ne pye ma yaha ye nwo, pe yee n kapee pye. ²⁰ Pe kaplāŋ cērfa pe ba ra sāhā, le ma pye, pe ba kapee laa yāā ra na, nawee- mii pe -sē ma nwo wo, pe le pāā. ²¹ N le gbey pāā pe yaha ye ma yee: «N le sya ma yee, nakur ga ba yir gbā wo, pe nii yrāŋ na, loo ne pe n nii ra sāhā ma yaha ye!» Ma yi kāā loo na, pe sē kapee laa yāā ra na ye.»

²² Felise tuu -sē ba Yesu kānde wūhū yāā luhu, u n te kasāhā dur ta per gaa na, ma pe pye ma yee: «U seraasyi yīŋfua Lesyase maa dur ba, n ga ba laa pāā kapān nde wīi na.» ²³ Pōl u pye seraasyi yīŋfua wii koho wo, Felise n u

pye, u maha Pɔl le yaha ke nwongbāŋ wo, tuu -sē naa kānde wāā Pɔl kē, u n waha naa kai- nkāy pye, tesē u naambiyām pe waha ba naa u syar, pe waha naa kai- pye u kē.

Pɔl Felise yahasee ye u cɔɔ Dursile ne

²⁴ Plii raa kur ye, Felise n pa Pɔl yāŋsaha wo u cɔɔ Dursile ne, u pye Yiifeesya. U n ta pe n pa Pɔl ne, u n ba u kaplāŋ luhu Yesu Crise wāta Yatēr wī na. ²⁵ Nawee yai u naa u troho tāhā mii le n naa n sroŋ Yāhā kānde na, tesē u waha naa n yia u ya na mii, ma suhu Yāhā kasāhā tii ne te n pai, Pɔl n nii koo katē- tāā ngī pāā pe ye. Felise n fya ma yee: «Maa waha ka yagaa. N ma ba draha yāā, n ga ma yee ba.» ²⁶ U maha naa le ga ma yee, laa na Pɔl ga ba war wāā u kē, koo kē u n Pɔl yee naa n pai, maa naa far yaha u ne yalebyē.

²⁷ Dyē- syāŋ n tēr, koo syi ya. Loo kur ye, pe n ba Parsyu Fēhētuse ta u n ba pa Felise draha wo, maa nii kāntraha fāngafua. Felise tuu -sē naa n traha u Yiifēe- laam yīn, u n tyii Pɔl na ke nwompihi wo.

25

Pɔl u ya wī pāā Fēhētuse ye

¹ U Fēhētuse n pa koo fla kāntraha wo. Plii tāā n tēr, u n yir Syesarē wo ma ka Yurusalēm na. ² Koo fla na, pe Yāhā yūndefa yīŋfa ma suhu Yiifēe- yahaseefa ne pe n yir, maa Pɔl wī pāā u ye ma yee, a u ma u tee pye. Pe n Fēhētuse nar ³ u ta Pɔl n pa Yurusalēm wo. Pe -sē mii, pe ba pāā ta ma yee, poo ga u boo kānde wo. ⁴ Fēhētuse n pe yē wāā sya ma yee, Pɔl ma wa nwompihi wo Syesarē wo, woo gē ga ba dur tēr ke fla na yagaa. Pɔl ga kuee ke fla na. ⁵ U n maha pe pye ma yee: «Ye ma yee dya nwo kapee pye, ye tyii ye yīŋfa n ka ra ne Syesarē wo pe ga le pāā.»

⁶ Fēhētuse n plii kuatāā, plii sēnsye syi pye pe ne, ma ba dur tēr Syesarē wo. Ke yīŋsyii wo, u n ga tege nii kasāhā saha wo ma yee, pe pa Pōl ne. ⁷ Pōl n pa, Yiifēe- mpāy pe ba yir Yurusalēm wo ma pa, pe n ba wō toho u na ma nii kapee- busāā kē gbe pāā n taha u na. Pe sē -sē waha naa le yar, nwa ke ta cīinde ye. ⁸ Pōl n -sē u yē kapān pāā ma yee: «N sē laa tee pye yāā Yiifēe- wāle kānde wī laa kuē ye ye, n sē laa tee pye yāā Yāhā kangbāŋ wī laa na ye, n sē laa tee pye yāā kāntre fāngafa byē yīŋfua na ye.» ⁹ Fēhētuse tuu ba yee woo ga pe Yiifēe- laam yīn, u n Pōl yey ma yee: «Ma n traha la ma ka ra ne Yurusalēm wo, maa sāhā le kapān na?» ¹⁰ Pōl n u yē sya ma yee: «Ye ra sāhā nwo wo kāntre fāngafa byē yīŋfua Wōrme naa kānde na. Ye yai ye ra sāhā loo kānde na. Mboo gē le cā ma yee, n sē laa kapee pye Yiifēe- na ye. ¹¹ N ma kapee laa pye, lii le ga waha ra wāboo wī kua, n saa ra wāboo wī sye ye. Pe Yiifēe- pe yee n kapee- nkāy pye, le ma pye cīinde sē kē ye, waa saha ra wāā pe kē ye. N n traha n ga sāhā kāntre fāngafa byē yīŋfua Wōrme naa fla na.» ¹² Loo na, Fēhētuse n wā klaha ma pāā u kasāhā koholefa ne, ma dur ma Pōl pye ma yee: «Taa yee maa sāhā u kāntre fāngafa byē yīŋfua Wōrme naa fla na, maa ka u fla na.»

Fēhētuse Pōl wī pāā Agiriba ye

¹³ Plii raa kur ye, yīŋfua Agiriba n pa u cōō Berenise ne Syesarē wo, u n pai Fēhētuse syar. ¹⁴ Tuu ba plii raa pye ke fla na, Fēhētuse n Pōl wī gbe, ma tōr u ye ma yee: «N pa Felise draha wo ma ba yāā, u tēr ma dya waa ta yaha nwompilhi wo nwo. ¹⁵ Tē ba ka Yurusalēm wo, pe Yāhā yūndefa yīŋfa ma suhu pe wāle ne, pe ba pa maa ra pye, a u ma u kapee- pye, a ndoo n u wāboo wī ta. ¹⁶ Ta n pe pye ma yee: «Tee yee nawee kapee pye, pe ma yee pe sē kapān wāā ufua kē u n -sē u yē kapān pāā ye yīnde na

ye, ye ga waha yee la pe ufua pēn? Wōrmefa ye le wee koo syi ye.»¹⁷ Loo na, pe n pa ra ne nwo. N sē maha taha kuee laa na ye, ke yīŋsyii bya wo, ta n ga nii kasāhā saha wo, ma ta pe n pa u dya ne.¹⁸ Mpāy pe yee u kapee pye, pe n pa. Tē naa u dya wīi ga kapee- nkāy syi ne, pe sē le syi laa tōr ye.¹⁹ Kaplāŋ wātyīn ya le pye pe nsoho wo u dya ne pe ya koho Yāhā kānde wāyār wīi na, ma suhu waa wīi ne pe n yee Yesu. U Yesu ku, Pōl n yee u ma yrāŋ na.²⁰ Tē ne ga kaplāŋ ngīi syi yīntaha war mii, n sē le cā ye, ta n gblihi laa ma Pōl yey, u ma ga ka Yurusalēm wo, u ga sāhā koo fla na, le kapān nde wīi na.²¹ Pōl n sye ma yee, woo n traha kāntre fāngafa bye yīŋfua n ba laa pāā woo wīi na. Ta n -sē yee, pe u tā yaha nwompīhi wo, ta n ba u nō wāā u kāntre fāngafa bye yīŋfua Wōrme naa fla na.»²² Fēhētuse tuu pāā wa, Agiriba n u pye ma yee: «Ndoo gē n traha u dya n pāā, ra n luhu.» Fēhētuse n u yē wāā sya ma yee: «Sukūhū, maa luhu u yē kapān ye.»

²³ Ke yīŋsyii wo, nawee- n Agiriba ye wār ga Berenise ne nangbāŋ wāwār, pe n ga dye ke kasāhā nwoŋ laam wo, pe seraasyi yīŋfa ne, ma suhu le klo nangbāy ne. Fēhētuse n ta pe n pa Pōl ne.²⁴ Loo kur ye, Fēhētuse n kapān gbe ma yee: «Mboo yīŋfua Agiriba, ma suhu yii mii bye ne, ye sē dya nwo yāā. Pe Yiifēe- kur bye pe ya wāā ba ra fla na Yurusalēm wo ma suhu tee nde wo, maa yee, a ter u dya kapee pye, u yai wāboo ne.²⁵ Ndoo ya dyaŋ, n sē laa kapee yāā tuu pye, lii le u wāboo wīi kua ye. Woo gē tuu -sē yee woo n gaha sāhā kāntre fāngafa bye yīŋfua fla na, n ga ba u nō wāā u fla na.²⁶ Lii tē -sē ga yrūhū nō wāā u kāntre fāngafa bye yīŋfua kē Pōl wīi na, n sē le cā laha ye. Loo ne, ta n u yee ba yii mii bye yahasee ye, tesē mboo Agiriba ne, mboo wii raa ma yīŋfua. Ye ma ba u yey, u n lii pāā, n ga waha laa cā u wīi na, n yrūhū nō wāā u kāntre fāngafa

bye yiḅfua kē. ²⁷ Maa waha nwompihifua nɔ wāã la waa fla na wāsāhā na, mii kai- nkāy pe pāã taha u na, ma sē koo cā laha ma ke yar ufua na ye? Ndoos laam wo, naklāḅ tēn ne loo ne.»

26

Pɔl u yē kapān pāã Agiriba yaha ye

¹ Agiriba n Pɔl pye ma yee: «Maa waha ma yē kapān pāã, kai- ngiĩ wii na pe pāã taha ma na.» Pɔl n u koho kuā yir, ma kapān gbe ma yee: ² «Yiḅfua Agiriba, pe Yiifee- pe kai- nkāy pāã taha ra na, le tāy ra ye ta n ga waha ra yē kapān pāã nanga ma n luhu. ³ Taa nwo, raa Yiifee- wūhū cā, pe kaplāḅ tyiḅ kai- nkāy na, ma maha ke cā, loo ne ta n ga ma nar ma ra kaplāḅ luhu laanyiḅ ne.

⁴ Ma gbe ra naanfān cāã na maa waa yagaa na, Yiifee- bye ra troho wātāhā ter cā. N pye ra Yiifeewai ne Yurusalem laam wo. ⁵ Ta cāyale dey pe ye. Wāle Yāhā kānde na, n pye Farisyē ye ne, poo mpāy pe kapii wūhū waha ma ga ta tēr. Le ma tāy pe Yiifee- ye, poo ge ga waha loo pāã ye ye. ⁶ Nanga, n nwo pe ra sāhā ma yee, n tee koho taha yaha kayiĩ lii na Yāhā bii yē tēr wo wāle ye. Loo kayiĩ ne u Syayahafua wii ne. ⁷ Pe Yiisrēfa ter sēnsye sīi ndefa bye loo kayiĩ nde wāpaḅ yeḥe ma nii Yāhā tēn tē pe laam fānga bye ne, ke yai ke yimper. Yiḅfua Agiriba, n koho taha yaha loo kayiĩ nde na, loo ne pe Yiifee- n yee, ndoo kapee pye. ⁸ Ah yii Yiifee-, nwa -sē ta ye n yee, ye sē le kayiĩ sya yagaa ye, kayiĩ lii Yāhā ga ba nakur ta pe n yir gbā wo pe dur nii yrāḅ na?

⁹ Ndoos ge pye ye wāḅ syi dyaḅ; n naa le ga ma yee, mpāy, Nasarētefa Yesu myaha n yi pe yē wo, n yai n kai- bye pye n pe kar naa n tã loo na. ¹⁰ Loo ge -sē ne tē naa n pye Yurusalem wo. Yāhā yūndefa yiḅfa ba fānga wāã ra kē, ta

n Yesu kāndeyārfa busāã yigi naa n tã nwompihi wo. Pe ma naa pe wāboo wī ta, n naa n yee le yō. ¹¹ N maha naa Yiifee- yawāhā nwey byε tay. N ma mpāy yāã pe Yesu ta pe Yatεr, n ne naa pe pēn, ndoo ga pe ta pe n yi kāã Yesu kānde wo. Yiifee- mpāy pe pye nampay kukui wo, ma pye Yesu kāndeyārfa, n poo byε tay naa n nuhu.

(Tēnl 9.1-19; 22.6-16)

¹² Loo syi laa pyesaha tē naa n gaha Damasu na. Pe Yāhā yūndefa yīŋfa ba loo fānga wāã ra kē, ma ra lēhε loo klo nde wo. ¹³ Yīŋfua Agiriba, ta n ma yar: N pye kānde wo ma naa n gaha, le pye yaiwlaŋ yale, cāã- mpāy n fe gbe yi yāhāyīŋ na, ma ba yēhε palpal ra na, ndoo tesē ra yrāhāyārwei ne. Poo cāã- mii wāyēhε ba tēr yai wām yaha. ¹⁴ Wo byε n too kāntraha na, ta n luhu yīmbui laa ne, le ra pye yebεrε yor wo ma yee: <Sɔl, Sɔl, nwa ta ma n nii ra ka n nuhu? Ma'a yee ma sē tyii ye, ma ga mii duai mii kaha kla dyaŋ ke ne yēr naan na, ke trε fēŋ ke yigifua kāi na, ke ke ya duai le kāi na.> ¹⁵ Ta n yey ma yee: <Yīŋfua, mboo wii raa pāã ra ne, ma myaha mii?> Yīŋfua n ta yē wāã sya ma yee: <Ndoos Yesu kē, Yesu wii taa ka n nuhu. ¹⁶ Yir yēr ncaha ye. N nii yar ma na, ma yee n ga ma ta ra tēntēle. Taa ra yāã wāyāã gii na nanga, ma suhu kainkāy ne taa n pai yāã yīnde ne, maa ba naa koo tōr nawee-ye. ¹⁷ Mpāy pe wee Yiifee- ye, ma suhu pe Yiifee- ne, n ga ba ma sya naa n yaha pe koho wo. Mpāy pe wee Yiifee- ye, n ga ma lēhε wāã pe ye, ¹⁸ ma n ga kacān yar pe na, taa pe gbe yi wam wo, ma ka pe ne cāã- fla wo. Tesē, ma pe yi kāã Setane sāndāpee yīŋfua fānga koho wo, ma pe le soho Yāhā koho wo. Ke syi pe ma ra ta pe Yatεr, Yāhā ga pe kapee- gbe kāã pe yīŋ na; pe ga tōr mpāy ne Yāhā pe yāŋ yi.>

¹⁹ Yīŋfua Agiriba, ma yāã, tē ba lii yāã wāytāã dyaŋ ma maha ba lii luhu yāhāyīŋ kuε ye, loo ne tē n pye. ²⁰ N

-sē cāā le Yāhā kapāyī pāā Damasu Yiifee- ye ma ba le pāā Yurusalemfa ye, Yude kuε kāntrahafa ne, ma suhu mpāy ne pe wee Yiifee- ye. N naa pe yar, pe le sya pe yee pe kapee- wāpyeŋ sē yō ye, pe ke miy yaha, pe pe yīntaha sroŋ Yāhā kuε ye, pe naa kayūhū pye, nawee- n cā pe kapee- wāpyeŋ miy yaha cīinde. ²¹ Loo ne, yaliile wo tē pye Yāhā kangbāŋ wo, pe Yiifee- n pa maa ra yigi, ma naa n traha pe ra boo. ²² Yāhā n -sē yeŋ ra kur ye ma sya ba waa ke nanga nge na, nkāy byε tē yāā ma suhu nkāy ne tē luhu, ta n waha ke pāā wāle ye ma suhu kicar ne. Pe faale Yāhā kaplāŋ tōrfa ma suhu poo nen wii ne pe naa n yee Musa, pe yee kai- nkāy n pai dye, koo ya kē tē n pāā, n sē maha laa ter pāā n taha loo na ye: ²³ Pe naa le pāā ma yee, u Yāhā Yīndefua Crise yai u ba fāy gboho, woo kē u ga ba cāā yir gbā wo, u dur nii yrāŋ na gbaafa ye. Cāā-mpāy pe ga nawee- sya yaha, woo kē u n pai pe wīī pāā wii Yiifee- ye, ma suhu terfa mpāy byε ne, pe wee Yiifee-ye.»

²⁴ Pōl naa u yē kapān pāā Fehetuse n ba gbey pāā u ye ma yee: «Pōl, ma fāā! Saba wācā tēn ta tēr ma ne, ma ma fāā!» ²⁵ Pōl n u yē sya ma yee: «Wo nangbāŋ, n sē fāā ye. Kaplāŋ nkāy tē n pāā ke ma cīinde, ma maha sroŋ. ²⁶ Yīŋfua Agiriba gε kai- ngīī cā, n ga waha naa ke pāā laanyīn ne, u naa n luhu. N le cā laha ma yee, u ke nanen byε cā, ke kānkai- sē pye mii waa sē yi le cāŋ na ye. ²⁷ Yīŋfua Agiriba, ma laam wo, pe faale Yāhā kaplāŋ tōrfa pe kai- nkāy pāā yaha, cīinde la ke ne? N cā, ma laam wo cīinde ne!» ²⁸ Agiriba n Pōl pye ma yee: «Le kuee car, ma ga ra ta gε ta ra n nii Yesu kāndeyārfua yagaa nge na!» ²⁹ Pōl n u yē wāā sya ma yee: «Le tāy le pye yagaa woo, le tāy le ma- le cā ba pye, lii rē n nar Yāhā ye, mboo tesē mii byε ne, yii mpāy tee n luhu ra ye nanga, ye nii ra wāŋ syi dyaŋ, n sē -sē yee pe ba ye le nwompīhi wo ye.»

³⁰ U yīŋfua ma suhu u klo fāngafua ne, Berenise ne, ma suhu mpāy byε ne pe pye, pe byε n yir ga kānkāy na. ³¹ Pe n ga nii pe ya pye ma yee: «Dya nwo sē kapee pye lii le ga waha u wāboo wīi kua, tesē u wātā ne nwompihi wo ye.» ³² Agiriba n Fεhεtuse pye ma yee: «Dya nwo ma ne pye u sē yee, woo n gaha sāhā kāntrε fāngafa byε yīŋfua fla na ye, u ne ga waha miy yaha.»

27

Pe Pɔl nɔ wāā Wɔrme wo

¹ Loo kur ye pe n ba yee, waa salangbāŋ gbe wo ka Yitale* kāntraha na. Pe nwompihifa ba le soho seraasyi yīŋfua waa koho wo, u myaha ba kē Yuluse. Pɔl pye pe nwompihifa nen waa. U Yuluse pye Wɔrmefa seraasyi ndreŋ gaa yīŋ na, pe naa ke yee fāngafa byε yīŋfua seraasyi ndreŋ. ² Salangbāŋ gaa ba yir Adarmite wo ma naa n gaha Yasyi kāntraha kui kuε ye, kui nkāy ke ma salangbāy yεrsaha fla ne. Wo n ke gbe ma tεr. U Maseduan kāntrahafa naa ba pye wo ne, wii pe naa n yee Arisarkε. U naa n yi Tesaloni klo wo. ³ Ke yīŋsyii wo, wo n ga dye Syidō wo. Yuluse ba Pɔl yigi naa n yō, u n kānde wāā u kē, u ga u naambiyām yāŋ, wān tii wīi te pye u na, u ga re sya pe ye. ⁴ Loo kur ye, wo n yir ke fla na. Teflaha ke -sē naa wo wāā, wo n klāŋ tεr Syiper langbeŋ tāy, koo kuε ba paha nii ke teflahangbāŋ na. Ke Syiper, kāntraha gaa kē muhulangbāŋ ke gbey le. ⁵ Ke muhulangbāŋ teelii fla ke ma Sersyi tāy, Pāāfile ne, wo n koo fla fā plaŋ, ma nɔ klo laa wo pe naa n yee Mira, le ma Lesyi kāntraha wo. ⁶ Koo fla na, u seraasyi yīŋfua n salangbāŋ gaa yāā, ke ba yir Lesyāāndi wo, ma naa n gaha Yitale kāntraha na. U n ta wo n dye ke wo.

* 27:1 27.1 Yitale kāntraha kungbāy ne Wɔrme ne.

⁷ Wo n plii buar pye, ma naa n fã yambaa, teflaha tee naa wo wãã. Wo n ba fãy ma cã nɔ klo laa na pe naa n yee Niide. Teflahangbãŋ ke naa wo wãã, wo saha ka yaha ye ye, wo n gblihi laa ma ka kur kãmaŋ kuε ye, ma tēr Samuni kãntraha tãy, ma ga tēr Karti kãntraha kuε gii ye, ke naa teflaha paha wo na. Karti kãntraha, muhulangbãŋ ke gbey le mii Samuni kãntraha bya dyaŋ. ⁸ Teflaha n maha nii n fua. Ke salangbãŋ wãfãŋ sē naa n tãy Karti langbeŋ na ye, wo n gblihi gblihi, ma sya ga nɔ teelaa fla na pe naa n yee salangbãy yērsayũhũ. Ke fla pye klo laa tãy pe naa n yee Lasēhē.

⁹ Wo ba ma- tēr ke yrãhã ne. Yiisrēfa yē wãtã yale digi na, too plii ba tēr wa. Wērngebãŋ cãã ba gbe taha. Koo cãã nge syi draha wo, salangbãŋ wãfãŋ muhulangbãŋ na, kapee- busãã ga waha dye. Loo n ta Pɔl n pe yar waha ma yee: ¹⁰ «Naambiyãm, n cã yrãhã nge ga pee wo na. Kapee- ga ke salangbãŋ dye ke laam wãn byε ne. Ya'a yee ye sē cã ye, wii gε ga kuee le wo.»

¹¹ U seraasyi yĩnfua Wɔrme naa sē Pɔl kaplãŋ ta kai ye. U naa n luhu ke salangbãŋfua woo ye tesē ke fãfa ne. ¹² Salangbãy yērsayũhũ fla sē ba yō salangbãŋ ke kuee ke fla na wērngebãŋ cãã nge syi na ye. Loo nde n ta pe nawee- busãã mpãy pe pye ke salangbãŋ wo, pe n yee pe tēr kãã ke fla yaha: Pe naa n kε, le ma ga waha pye, pe ga dye Fenise wo, pe kuee ke fla na, wērngebãŋ cãã n tēr. Salangbãy yērsaha gaa ba pye Fenise wo; ke bya pye Karti kãntraha na, teflaha sē naa n fua fãnga ne ke Fenise wo ye. Koo fla wēr sē ba pee tēr ye.

Teflahangbãŋ muhulangbãŋ yĩŋ na

¹³ Per gaa, teflaha gaage ba yir yainde dyetēr kuε kãndigi kuε syi ye, ma fua naa n pai. Pe nawee- n yee, laa wee ye, lii poo ga yigi le ga waha pye. Pe n yir ke

salangbāḅ ne ma ke Karti kāntraha langberḅ yē sya, ma n tēr. ¹⁴ Saa sē pye gē pye ye, teflahangbāḅ gaa n yir. Pe ke yee yainsaha dar kuḥ kāmaḅ kuḥ teflahangbāḅ. Ke n yir ke kāntraha yāy yīḅ na, ma fua n pai. ¹⁵ Ke n ke salangbāḅ tra n wāā ke muhulangbāḅ yīḅ na, ke wāyēr wī n wo yia, wo n gblihi laa ma tyii ke n wo gbe n tēr. ¹⁶ Wo n ga tēr kāntraha gaage yainsaha dar kuḥ kāndigi kuḥ ye, muhulangbāḅ ke gbey le. Pe naa ke yee Klada. Ke ba faa wo paha ke teflahangbāḅ na. Salampuage† gii ke pua yaha ke salangbāḅ na, ke wo fāy wo n cā waha yia ke na. ¹⁷ Ke salangbāḅ fāfa n ke tyīn dugu ke salangbāḅ wo, ma dur ma namihi nkāy pua maha klaha ke salangbāḅ na ke ma n fe yoho ye. Ke teflahangbāḅ naa ke salangbāḅ teflaha fai fua fānga ne ma ke tra naa n wāā yainsaha dar kuḥ kāndigi kuḥ ye. Pe naa n fya ma yee, laa na poo n gaha sugu gbāā fānga ne Libi kāntraha langberḅ flā mbui laa na le n nii kaklaha-. Pe n gblihi laa ma ke salangbāḅ teflaha fai‡ tege, ma n gaha yambaa. ¹⁸ Ke teflahangbāḅ naa wo yēḥē fānga ne, pe n sya yir ke yīḅsyii wo, ma ke salangbāḅ teger byē gbe miy yi wāā ke muhulangbāḅ wo, ke n waha ta naa n yir loho na. ¹⁹ Koo yīḅsyii wo, pe n maha gblihi laa, ma ke salangbāḅ laam wān taa gbe miy yi wāā. ²⁰ Plii buar raa nsoho wo, waa sē naa yai yāā, yrompii ne ye. Ke teflahangbāḅ -sē maha naa n fua fānga ne, wo n sya ba yee wo saa yi le wo ye.

† 27:16 27.16 Ke salampuage wī pye lii ne: Ke salangbāḅ maa nḅ gbe taha ngberḅ na, ke fla sē cuhu yō ke salangbāḅ n waha fā ga nḅ kāntraha na ye. Loo na, nawee- ga yi dye ke salampuage wo, koo n fā ga nḅ pe ne kāntraha na. ‡ 27:17 27.17 Ke salangbāḅ teflaha fai pye faasrēḅ gaa, pe pua yaha trā laa na ke salangbāḅ ncaha ye. Teflaha ma nii le fai fua, ke salangbāḅ ga naa n gaha. Teflaha ma -sē nii ke salangbāḅ wāā, ke fāfa ga le fai tege.

²¹ Mpāy pe pye ke salangbāŋ wo, le yale ba dey pe sē waha naa ngaa di ye. Pōl n yir yēr pe yīŋ na, ma pe pye ma yee: «Naambiyām, ye ma ne pye ye yēr ra kapān na, ma kuee Karti kāntraha wo, wāfāy nge saa ne wo yāā tesē kaklaha- nde ne ye. ²² Yagaa, -ye ye laam waha, waa saa ku ye laam wo ye, ke salangbāŋ ya ke ga klaha-. ²³ Ye sē yāā, n ma Yāhā gii wūū, ma nii tēn tē ke myaha na, koo yāhāyīŋ tēnlēhē waa yi ra na ²⁴ ma ba ra pye ma yee: «Pōl, ma'a n fya ye, ma yai ma ka kāntrē fāngafa byē yīŋfua yahasee ye. Mpāy byē pe ma ma ne ke salangbāŋ wo, le tāy Yāhā ye, ke n ga pe byē sya yaha.» ²⁵ Ta naambiyām, loo ne ta n ye yar, -ye ye laam byē sāhā yaha, Yāhā lii yar ra na, n sē laalaa pye le ne ye. ²⁶ Wo -sē n gaha sugu gbāā kāntraha gaa langbenj na, muhulangbāŋ ke gbey le.»

²⁷ Le pye wo yīmplii sēnsye resyar wuhu, ke teflahangbāŋ wo gbe naa n tēr ke muhulangbāŋ teelaa fla yīŋ na pe n yee Yadria. Yīndyaha wo ke salangbāŋ fāfa n yāā mii, wo nō gbe taha kāntraha gaa na. ²⁸ Pe n ntēn wāŋ gaa miy le wāā ke muhulangbāŋ wo, namii ne ke na ma ke muhulangbāŋ wācuhu yāā miiter gbey sēnsye kuasī koo fla na. Pe n maha ga kaa miy le yahasee ye, ma ke fla wācuhu yāā miiter gbey tesē kuatāā. ²⁹ Pe naa n fya ma yee, laa na ke salangbāŋ n gaha sugu gbāā ntēmlaha syi na kii loho tā tā ke na. Pe n yee poo ga ke salangbāŋ yēr ma ntēn wān taa tege le wāā ntēn namihi ne ke muhulangbāŋ laam wo ke salangbāŋ kur kuē ye wāy resyar, too n ke ta ke n yēr. Pe n kuee ke fla na, ma nii yīŋsyii sēŋ ke syii farfar. ³⁰ Ke salangbāŋ fāfa -sē naa n kē pe yi ke salangbāŋ wo, pe fā tēr. Pe n ke salampuage yi tege le wāā ke muhulangbāŋ wo, ma yee ter poo ga tege, pe ga wān taa miy le ke muhulangbāŋ wo ke salangbāŋ yahasee kuē ye ke n gbihi yēr. ³¹ Pōl n cā pe ne, ma le pāā u seraasyi

yīŋfua ye, ma suhu pe seraasyi ne ma yee: «Nawee- mii ma yee pe sē kuee ke salangbāŋ wo ye, ye saha sya yaha ye.» ³² Loo na, namihi nkāy ke ba ke salampuage yigi yaha ke wāngbāŋ na pe seraasyi n ke namihi cēr ke n tēr.

³³ Yīŋ wāsyii ba kuee car, Pōl n pe byε yar pe ngaa di, ma pe pye ma yee: «Ke plii sēnsye resyar nanga tee ma ke salangbāŋ wo, ye sē ngaa di ye. ³⁴ N ye nar -ye ngaa di, loo na, ye ga waha fānga yāā ye sya yaha, waa yīnyoho neŋ gε saa kε laa ye.» ³⁵ Pōl tuu koo kaplāŋ ngīī pāā wa, u n bur gbe, ma syaha cāā wāā Yāhā kē, ma ke naha ka, ma nii n di. ³⁶ Pe byε n pe laam sāhā yaha loo na, ma di pe ya ndoŋ. ³⁷ Wo pye nawee- kurε gbeetāā sēnsye kuay. ³⁸ Pe byε pe ba di yai wa, dir wān tii te naa ke salangbāŋ ndege, pe n te byε gbe miy wāā ke muhulangbāŋ wo.

Ke salangbāŋ wāpyeklaha-

³⁹ Yīŋ ke ba syii wa, ke salangbāŋ fāfa sē waha cā kāntraha gii kē ye. Pe n langbeŋ fla gaa yāā ke loho dye ga yahasee ye, ma yōō nii trahatraha, flā ne ke fla na busāā. Pe n yee poo ga ka yāŋ ke salangbāŋ ne ke fla na. ⁴⁰ Kandege wān tii pe tege le wāā ntēn namihi ne ke muhulangbāŋ laam wo, te n ke salangbāŋ yēr, pe n ke namihi sāhā yaha te wān ne ke langbāŋ laam wo. Pai tii te ke salangbāŋ sroŋ, pe n maha too byε sāhā yaha koo syi. Pe n teflaha fai laa yir ke salangbāŋ ncaha kuε syi ye, teflaha n nii ke tra n wāā ke langbeŋ kuε ye. ⁴¹ Pe yīŋ n pee, ke salangbāŋ n ga fā dye kuee flā mbui laam wo, loho tā tā le na. Ke salangbāŋ yahasee kuε n dye kuee u flā mbui wo, ke saha yεhε gε yεhε ye. Ke muhulangbāŋ yir naa n pai fānga ne, ke n ke salangbāŋ kur kuε sugu yoho pye klaha-

⁴² Pe seraasyi n yee, poo ga pe nwompihifa byε boo, mii loo sē ne ye, pe ga yēy plaha pe na. ⁴³ Pe seraasyi yīŋfua -sē naa n kε u Pōl sya yaha, u n sye pe seraasyi ma n le pye

ye. U n yee, mpāy pe yēy cā, pe cāā too pe yēy ga kāntraha na. ⁴⁴ Mpāy pe sē yēy cā ye, poo -sē ga sa tēmpai na tesē ke salangbāŋ katyir wān taa ne, pe taha pe na. Pe byε n waha ka kāntraha na koo syi, kapee laa sē waa dye ye.

28

Pɔl, Malti kāntraha na muhulangbāŋ ke gbey le

¹ Yāhā ke wo sya yaha ke muhulangbāŋ wo ke syi, loo kur ye, wo n cā kāntraha nge, muhulangbāŋ ke gbey le, pe ke yee Malti. ² Ke flafa n wo yigi yō. Sesaha naa n too, wεR n pye. Pe n naa tar wo kē, wo byε n ga nii klaha ke tāy. ³ Pɔl n nankōyāhā raa gbe le ke naa laam wo, ke karwran n nwɔpihi gaa ta ke n yi te nankōyāhā wo, ma sεŋ kuee Pɔl koho na nkāhā ne. ⁴ Ke flafa pe ke nwoho yāā ke sεŋ kuee Pɔl koho na, pe n nii pe ya pye ma yee: «Naboofua kē dya nwo ne. Ye sē yāā, tuu sya waha yi ke muhulangbāŋ wo, te nasāhā yee u sē yai u kuee yrāŋ ye.» ⁵ Pɔl n u koho sege, ke nwoho n too dye ke naa wo, ngaa gε sē u yāā ye. ⁶ Pe nawee- n yee u ga tē, laa na u ku le yalebya wo. Le n ma-, pe n yāā ngaa gε sē u pye ye, pe n wā klaha ma nii n yee, a yāhā* gaa kē u ne.

⁷ Ke fla kāntraha nangbāŋ kaha sē ba dey ke fla ne ye. U myaha ba kē Pebuisu. U n wo yigi yō, ma syāsaha wāā wo kē plii tāā. ⁸ Too pye u Pebuisu kaha wo, u tuhufua pye u ba sāy nii. U kadye ba war u ye, tɔgɔtɔgɔni pye u na. Pɔl n ka maa u yāŋ, ma koho taha u na, ma Yāhā nar u n jaa. ⁹ Loo kur ye, koo fla kāntraha yanfa byε n pa, Pɔl n pe jaa. ¹⁰ Pe n nagboho ter byε ta wo na. Wo tεryale n ba nɔ, wān tii byε te wīi ga ba pye wo na kānde wo, pe n te wāā wo kē.

* 28:6 28.6 Pe fla mpar raa ne pe naa n yee yāhā.

Pɔl ga dye Wɔrme wo

¹¹ Salangbāŋ gaa pye ke fla na, pe naa ke yee Dyakuri, ke myaha yīntaha kē wuhuwāā. Ke salangbāŋ fāfa ba wuhuwāā fāā ta ke salangbāŋ yahasee ye, ma yee poo mpar. Koo salangbāŋ nge ba yir Lesyāāndi wo, ma ba te wēr cāā byε pye ke Malti kāntraha fla na, ma ba yir koo ga tēr Yitale kuε ye. Wo ba yrey tāā pye wa ke fla na, wo n dye koo salangbāŋ wo, ma tēr. ¹² Wo n ga dye klo laa wo pe n yee Syirakuse, ma kuee ke fla na plii tāā. ¹³ Wo n yir, ma langbeŋ sya, ma sya ga dye klo laa wo pe n yee YERSYIO. Koo yīŋsyii wo, teflaha naa n yir yainsaha dar kuε kāndigi kuε ye, ma wo fua naa n wāā, wo n plii sī ya pye ke langbāŋ yīŋ na, ma dye klo laa wo pe n yee Pusole. ¹⁴ Too yi ke salangbāŋ wo, wo n Yesu kāndeyārfa mpāy yāā ke fla na, pe n wo ta wo n kuee poo ne plii kuasī. Loo kur ye, wo n yir trε ne ma n gaha ke Wɔrme wo. ¹⁵ Yesu kāndeyārfa mpāy pe pye Wɔrme wo, pe n wo wī luhu. Mpāy n sya wo wāā ba klo laa cāā wo, pe le yee Apyusu. Loo kur ye, mpāy maha ba wo wāā ba klo laa wo, pe loo yee syāsar tāā klo. Pɔl tuu kāhā pe yāā, u n syaha wāā Yāhā kē, ma u laam sāhā yaha.

¹⁶ Too ga dye Wɔrme wo, pe n le sya ma kānde wāā Pɔl kē, u n ga nwoŋ gaa gbe, kaha gaa wo, seraasyi naa waa ne, woo n nii u yāŋ.

Pɔl le Yesu kapāyī pāā Wɔrme wo

¹⁷ Plii tāā kur ye, Pɔl n Wɔrme Yiifee- yahaseefa yee ba yawāhā na u kaha wo. Pe n ba pe ya wāā, u n pe pye ma yee: «Ta nampyeŋ-, tē sē laa pye klaha- wo terfa na, ma suhu wo wāle wūhū ne ye, pe ra yigi Yurusalem wo, ma ra wāā Wɔrmeffa kē. ¹⁸ Poo n ta yey, ma ra yē kapān luhu. Pe n yāā, n sē laa wāpee gε pye, pe n ga ra boo ye. Pe n yee poo ga ra miy yaha. ¹⁹ Pe Yiifee- poo n sye, ra n gblihi laa

ma yee, n yai n ba sãhã kãnrɛ fãngafa byɛ yĩŋfua Wɔrme naa fla na. Laa wãpee sē -sē ne tē ga pãã taha ra terfa na ye. ²⁰ Loo ne ta n yee, n yai n ye yãã, n pãã ye ne. Tee yãã, Yiifee- byɛ pe koho taha yaha wii wãpaŋ na, woo wĩ gɛ ne pe ra pua yigi ntēn wãn nde ne.»

²¹ Pe n u pye ma yee: «Saba sē yir Yude kãntraha na, ma pa wo ye ma wĩ na ye. Wo nampyeŋ waa sē maha yir ke fla na, ma ba ma wĩ pãã wo ye, wãpee syi ye. ²² Wo n traha wo ma yē kapãn luhu, wo cã lii le ma ma laam wo. Wo cã taa ma kaklaha lii kãnde wo, teebɛhɛ byɛ wo, nawee- le sye.»

²³ Pe n per gaa yar Pɔl na, koo per n ba dye pe n pa nihi Pɔl fla na u syāsaha wo. Pɔl n gbe ke sukūhüntāy na, ma sya ga waa ke yainkɔŋ wo, ma nii ke Yãhã Yai wĩ pãã pe ye. Nkãy ke yrūhū yaha le Yãhã kãnde kataŋ wo, tesē nkãy ne pe faale Yãhã kaplãŋ tōrfa pe yrūhū yaha, koo kaplãŋ tee syãŋ ngĩ u pafua wĩ pãã, wii u yai u pa. U naa koo flɛ yar pe na ma naa n yee, a Yesu kē u pafua ne. U naa koo ngĩ pye ma naa n kɛ, pe Yesu wĩ sya cĩinde. ²⁴ Mpãy n u kaplãŋ sya cĩinde, mpãy n sye.

²⁵ Pe Yiifee- yahaseefa n ba yir poo ga tɛr. Pe sē -sē ba wãã le yĩmbui nen na ye. Loo na, Pɔl n kapãn nde ya pãã pe ye, ma yee: «Yãhã Yrã le naa lii pãã ye wãlɛ ye faale Yãhã kaplãŋ tōrfua Yisa yē na, le tãhã kē. ²⁶ Le ba pãã ma yee:

⟨Yãhã yē kapãn nde:

Ka, maa nawee- mii yar ma yee:

Ye ga ba luhu naa n yō,

ye sē -sē ga ba naa laa war ye;

ye ga ba yãŋ naa n yō,

ye sē -sē ga ba naa ngaa yãã ye.

²⁷ Ye laam tee waha tɛr;
ye ndityuhu gbãã tã,

ma yĩmpɛ tyĩn tã,
ma yee ye yĩmpɛ ma n ngaa yãã ye,
ye ndityuhu ma n laa luhu ye,
ye ma n laa war ye laam ne ye.

Mii loo sē ne ye,
ye ga faha ba ta kãnde yigi,
ta n ye jaa ye kapee- wãpyeŋ na.» »

²⁸ Pɔl n pe yar taha ma yee: «Loo na, tee -sē le cã ye yee, Yãhã kapãyĩ lii le nawee- wãsyayaha wĩĩ pãã, mpãy pe wee Yiifee- ye, Yãhã le nɔ wãã poo ye. Poo ga le sya nuhu ne.» [²⁹ Pɔl tuu kaplãŋ ngĩĩ pãã pe ye, pe Yiifee- n nii n tɛr, ma ke kaplãŋ gbihi tyĩn n gaha pe ya ne.]

³⁰ Pɔl tuu ba nwoŋ gii gbe, u n kuee ke laam wo dyɛ-syãŋ. Pe ba le sya, nawee- n waha naa n pai u fla na. ³¹ U n naa Yãhã Yai wĩĩ pãã pe byɛ ye, ma maha naa Yĩŋfua Yesu Crise wũhũ klaha pe ye. U naa koo ngĩĩ pye laanyĩn ne, waa sē naa n sye u na ye.

YĀHĀ NAAMBIYĀRFĀN SABA

Karaboro, Eastern: YĀHĀ NAAMBIYĀRFĀN SABA New Testament
copyright © 1993 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Eastern Karaboro

Contributor: WBT Central Zone

All rights reserved.

2020-11-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Jun 2022 from source files dated 13 Jun
2022

15120496-00e2-503a-8d40-2d7cfd1ba5b